

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN !

KOMÜNİST

KÖZ

AYLIK KOMÜNİST GAZETE

FİYATI: 1 TL (KDV DAHİL)

SAYI: 24

Ocak 2012

Ermeni Sorunu Hakkında Söylenmeyenler

Fransız Ulusal Meclisi Ermenilere 1915'te yapılan soykırımı inkar edenlerin suç işlemiş kabul edilmesini öngören bir yasayı onayladı.

Siyasi gerçekleri açıklama gibi bir misyonu olan komünistlerin bu vesileyle Ermeni sorunu ve 'Ermeni soykırımı' hakkındaki siyasi gerçeklere ışık tutma ödevi var.

YAZININ TAMAMI 7. SAYFADA

Burjuva partilerinin danışıklı dövüşü sürüyor

AKP'ye Yüklen CHP'ye Fırsat Verme

Sermayenin Siyasi Temsilcileri Arasındaki Savaş ABD ve İşbirlikçilerinin Lehine Sonuçlandı

AKP ve şaşakçıları tarafından 'askeri vesayete son verilmesi' diye tarif edilen süreç esasen sermayenin rakip güçleri arasındaki dengenin ABD ve işbirlikçisi sermaye kesimleri lehine değişmesini sağladı. Uluslararası plandaki güçler dengesinin şekillenmesine az çok koşut olarak, Türkiye çapındaki güçler dengesi de değişmektedir.

AKP ve CHP Arasındaki Danışıklı Dövüş Sürüyor

AKP ve CHP, medyada güya birbirleriyle meydan muharebesi yapar gibi görünürken aslında aralarındaki uzlaşmalarda kimin ne kadar ağır basacağını tayin etmek üzere bir çekişmektedirler. Ancak Uludere olayında olduğu gibi, sürpriz biçimde BDP'nin ön aldığı görüldüğünde ise, tarafların hepsi PKK ve BDP'ye karşı bir cephe almakta tereddüt etmemektedirler.

Kürt Düşmanlığı AKP ve CHP'nin Ortak Yönüdür

AKP ve CHP arasında, her ikisinin de emek, demokrasi ve Kürt düşmanlığı konusundaki ortak yönlerinden başka bir somut ortaklık daha bulunuyor. CHP ana muhalefet rolü oynuyormuş gibi yapmak üzere öne çıkabilmek için; AKP de daha fazla koltuk kaybedip iktidar tekeli elinden kaçırmamak için, BDP'nin önünü kesmek ve onu Kürt sorunuyla sınırlı bir alanda eli kolu bağlı tutmak istemektedirler.

Bu Oyunları Meclis'te Bozabilecek Tek Muhalefet BDP'dir

Emekçilerin ve ezilenlerin birleşik kitlesel eylemlerinden güç alıp bu oyunu mecliste de bozabilecek bir muhalefete ihtiyaç vardır. Bu muhalefetin ağırlık merkezinde BDP'nin olacağı bellidir. Bu muhalefet hareketinin emekçilerin ve ezilenlerin tümünün bütün sorunlarına sahip çıkarak AKP-CHP ikilisini karşısına alması şarttır.

KÖZ'ün Sözü'nden alınmıştır.

Uludere'de Devletin Hesabı Ters Tepti

Uludere katliamıyla başta Kürtler olmak üzere tüm ezilenlere gözdağı vermek isteyen AKP'nin hesabı ters tepti. 29 Aralık 2011 günü Uludere'de TSK'nin F-16'larla bomba yağdırarak 35 Kürdü katletmesi üzerine on binlerce emekçi sokaklara çıktı.

İzmir ve İstanbul'da protesto eylemlerinde Uludere'deki bombardımanın KCK operasyonlarıyla başlayan sürecin bir parçası olduğu ifade edildi. Emekçiler AKP'nin sindirme amaçlı planlarının boşa çıkaracaklarını gösterdiler.

5 Ocak günü ise Blok vekilleri Sebahat Tuncel ve Levent Tüzel, sanatçılar ve aydınlar, Halkların Demokratik Kongresi bileşenleri ve KÖZ'den oluşan bir heyet, Uludere'deki taziye çadırlarına dayanışma ziyaretinde bulundu.

İstanbul'da Uludere protestoları **sayfa 2 ve 4'te**

İzmir'de Uludere protestoları **sayfa 2'de**

Vekillerin, HDK bileşenlerinin ve KÖZ'ün Uludere'ye taziye ziyareti **sayfa 16'da**

Mahkeme Katillerin Kitleler Hrant'ın Yanında

Hrant Dink davasında mahkeme kararının katilleri aklamasa, birçok eylemle protesto edildi. İstanbul ve İzmir'de 19 Ocak'ta gerçekleşen kitlesel anmalara da mahkemenin kararı damgasını vurdu.

İstanbul'da Öfkeli ve Kitlesel Hrant Dink Anması...**sayfa 4'te**

İzmir'de Hrant'ı Binler Andı...**sayfa 4'te**

Katili Tanıyoruz...**sayfa 4'te**

Devrimciler Ölür Devrimler Sürer

19-22 Aralık 2000 tarihinde düşen devrimciler İstanbul Okmeydanı ve Şirinevler'de, İzmir'de Konak'ta düzenlenen basın açıklamalarıyla anıldılar.

19-22 Aralık Direnişi İzmir'de Sokakta Anıldı...**sayfa 3'te**

Okmeydanı'nda 19 Aralık Anması...**sayfa 3'te**

Şirinevler'de 19 Aralık Anması...**sayfa 3'te**

KÖZ'ün Sözü

Siyaset arenasında gündem yine baş döndürücü bir hızla değişiyor.

2011'in Kasım ayı biterken medya, Hüseyin Aygün'e Zaman gazetesinde Dersim konusunda söyledikleri üzerinden çalkalanıyordu. Bu söyleşiyle başlayıp, Erdoğan'ın Dersim olaylarından ötürü devlet adına özür dilemesiyle ivmelenen tartışmaların bir süre boyunca gündemi işgal edeceği bekleniyordu.

sayfa 14-15'te

Kırılmakla halklar çürütülmez, halkı katledenler unutulmaz

Uludere katliamının ardından katliamı protesto etmek için İstanbul'da birçok eylem gerçekleşti.

Taksim'de HDK'nın eylemi

7 Ocak Cumartesi günü İstanbul'da HDK'nın örgütlediği Uludere eylemi gerçekleşti. HDK'nın her Cumartesi yapmayı önüne koyduğu 'Sen de Bir Ses Çıkar' eylemlerinin ilk ayağını Uludere katliamı oluşturdu.

Eyleme HDK bileşenleri dışında KöZ olarak biz de katıldık. Eyleme yaklaşık 300 kişi katıldı. Eylem, Cumartesi Anneleri'nin oturma eylemine destek verilerek başladı. Arkasından da Taksim Tramvay Durağı'na sloganlar eşliğinde yüründü.

İlk olarak Ertuğrul Kürkçü konuşma yaptı. Kürkçü konuşmasında "Hükümet bu süreçte örtbas etme deneyimi kazandı ama bizde örtbas edilmek istenenleri açığa çıkarma deneyimi kazandı. Bizim deneyimimiz hükümetin deneyiminden önde gidiyor. Şu an Türkiye'de halk hükümetin açıklamalarına inanmıyor. Bizzat Başbakan bile kendi söylediklerine inanmıyor, kendi grubunu inandıramıyor" dedi.

AKP hükümetinin yüz yıllık inkar ve asimilasyon siyasetini sürdürdüğünü söyleyen Ertuğrul Kürkçü "Devletin imha ve inkar siyasetini başanya ulaştırma şansı yok. Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar, katliamlar bizi devamızdan alıkoyamayacak. Şunu bilin ki ezilenlerin hepsi bu süreçte yan yana gelecek. Biz, her geçen gün daha güçlü bir şekilde hayır diyeceğiz. Halka karşı tertip içerisine giren herkesten hesap soracağız, buna herkes hazır olsun. Ama öncelikle olarak 35 kişinin hesabını Başbakan, Genelkurmay Başkanı ve diğer yetkililer verecek" diye konuştu. Daha sonra BDP Milletvekili Sebahat Tuncel konuşma yaptı.

AKP'nin bombaları ezilenleri sindiremeyecek

Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Ortasu (Roboski) köyünde TSK'nın F-16'larla bomba yağdırarak 35 köylüyü katletmesi İzmir'de eylemlerle protesto edildi.

İzmir'de refleks eylem

Katliam haberinin sabah saatlerinde duyulmaya başlanmasının ardından İzmir BDP İl Örgütü ve HDK tarafından bir basın açıklaması için çağrı yapıldı. 29 Aralık Perşembe günü saat 13:00'te katliamı kınamak için siyah pankartlar sarkıtılan il binası önünde buluşan 250 kişilik kitle, yolu kapatarak bir açıklama gerçekleştirdi.

Eylemde "Dün Halepçe Bugün Uludere", "Kürt Halkı'na yapılan katliamı lanetliyoruz" yazılı dövizler taşındı. BDP İl Başkanı tarafından okunan açıklamada sivil Kürt Halkı'nın da bilinçli bir şekilde hedefte olduğu belirtilerek, yaşanan bu sürecin AKP'nin ustalık döneminde neler yapmak istediğini ortaya koyduğunu; hedefin sadece PKK değil Kürt halkı olduğu ifade edildi. Açıklamada ayrıca; "Kentlerde gözaltı ve tutuklamalarla örgütlü Kürt muhalefetine savaş ilan edilirken sınır köylerde de katliamla yurtsever Kürt halkının alenen cezalandırıldığı" yönünde belirlemeler yer aldı.

Basın açıklamasının ardından beş dakikalık oturma eylemi gerçekleştirildi. Oturma eylemi sırasında "Şırnak Halkı Yalnız değildir!", "Katil Erdoğan!", "Katil AKP Hesap Verecek!", "Dün Halepçe Bugün Uludere!", "AKP'ye Karşı Topyekun Direniş!", "Katil Devlet Hesap Verecek!" sloganları atıldı. KöZ'ün arkasında duran komünistler olarak "Biji

Beyazıt'ta polis terörü protesto edildi

2 Ocak günü, 35 yoksul Kürt köylüsünün katledildiği Roboski Katliamı'na ilişkin resimlerin, afişlerin asılmasını bahane eden ve okula satırlarla, bıçaklarla gelen ülkücüler yurtsever, demokrat, devrimci öğrencilere saldırdı. Geçen haftada birkaç kez okula çeviklerle gelen faşistler belli ki bu günün provasını yapıyordu. Öğrenciler provakasyonu püskürtürken; çevik kuvvet müdahale etti ve 23 solcu öğrenciyi gözaltına aldı. Ertesi gün protesto olacağını öğrendik, ve eyleme biz de katıldık. Edebiyat ve Merkez Kampüs'ten çıkan öğrenciler olarak ana kapının önünde buluştuk. "Yök kalkacak, polis gidecek, üniversiteler bizimle özgürleşecek", "Polis dışarı bilim içeri", "Yaşasın devrimci dayanışma", "Susma sustukça sıra sana gelecek", "Baskılar bizi yıldıramaz" gibi sloganlar attık. Basın açıklaması okundu. "Sağ-sol çatışması değil; zorbalık, polis saldırısı, faşist saldırılar var" yazılı pankart ana

Sebahat Tuncel konuşmasında "Bu ülkede 'tek dil, tek millet, tek düşünce' diyen AKP iktidarının yapacağı şeyleri biliyorduk. O sadece halkımızı katletmiyor. Emeğimizi de katlediyor. Kadınları katlediyor. İşçileri katlediyor. Hepsinin de üzerini kapatıyor. O yüzden biz 'Sen de Bir Ses Çıkar' kampanyasını başlatma kararı aldık. İyi ki almışız. Bugün ilk eylemimizi Uludere'deki katliam için yapıyoruz. Halkların Demokratik Kongresi olarak bir kez daha bu katliamı kınıyoruz" diye konuştu.

Arkasından da KESK Genel Başkanı Lami Özgen bir konuşma yaptı. Özgen, Uludere'de bir insanlık suçunun işlendiğini vurguladı. Özgen, bu suçun son olması ve geçmişte yaşanan tüm suçların aydınlatılması için emek, demokrasi güçlerinin ve tüm meslek örgütlerinin birlikte mücadele etmesi gerektiğini vurguladı. Konuşmaların ardından eylem sonlandırıldı.

AKP il binası önünde protesto

Uludere katliamını protesto etmek için BDP tarafından 31 Aralık Cumartesi günü Sütluçe'deki AKP İl Binası önünde eylem yapıldı. Eyleme 200'den fazla kişi katıldı. Eylemde "Kökümüzü kazımaya gücünüz yetmez. Yaşatmak için ölmeye hazırız. Katliamı ve katliamcılarını lanetliyoruz" yazılı bir pankart açıldı. Eylem sırasında sık sık 'Kürdistan Faşizme Mezar Olacak', 'Faşizme Karşı Omuz Omuz', 'Yaşasın Halkların Kardeşliği gibi sloganları atıldı.

Basın açıklaması okunduktan sonra BDP İstanbul İl Başkanı Asiye Koçak, 1943 yılında Van'ın Özalp ilçesinde 33 insanın sınır ötesi ticaret yaptığı için kurşuna dizildiğini hatırlatarak şunları belirtti: "Bugün, 2011'de ise Şırnak Uludere'de 36 Kürt insanı sivil, savunmasız Kürt insanı devlet tarafından

katledildi. 88 yıllık Türkiye Cumhuriyeti tarihinde Kürtlere yönelik soykırımcı politika, inkarcı asimilasyoncu politikaları herhangi bir değişikliğe uğramadan devam etmektedir. Bu inkarcı politikalara karşı bizler başta Kürt halkı olmak üzere, BDP olmak üzere Kürt halkının bu haklı demokratik mücadelesini kanımız pahasına, canımız pahasına savunacağız ve Kürt halkının, insanlığın yanında yer alacağız". AKP İl Binası önüne siyah çelenk bırakıldıktan sonra eylem sonlandırıldı ve toplu bir şekilde sloganlar atarak eylem yerinden ayrıldı.

Esenyurt'ta HDK'nın basın açıklaması

Katliamı protesto etmek için HDK, Esenyurt Meydanı'nda 30 Aralık akşamı saat 19:00'da bir basın açıklaması düzenledi.

Basın açıklamasında yapılan konuşmalarda AKP hükümetinin ve Türk devletinin bu katliamı bilerek ve isteyerek yaptığını, bunun hesabının işçiler, emekçiler ve ezilenler tarafından sorulacağı, bunun için bu katledilen insanların acısını bağrımıza basarak sabırla çalışmamız gerektiği vurgulandı. AKP'nin Kürt halkına ve tüm işçi ve emekçilere topyekun bir saldırı başlattığı, bu saldırıyı püskürtmek için de birleşik bir mücadele yürütmek gerektiği ifade edildi.

Basın açıklamasında sık sık 'Şehit Namirin', 'Yaşasın Halkların Kardeşliği', 'Katil Devlet Hesap Verecek', 'AKP Halka Hesap Verecek', 'Faşizme Karşı Omuz

Omuza', 'Uludere Halkı Yalnız Değildir' sloganları atıldı. Basın açıklamasına 150-200 arası bir kitle katılım gösterdi. Basın açıklamasına HDK bileşenlerinin yanısıra DHF, BDSP, Çağrı, Partizan ve KöZ katılım gösterdi.

Bahçelievler AKP İlçe binasına siyah çelenk bırakıldı

Bahçelievler BDP Uludere Katliamını protesto etmek için bir eylem organize etti. AKP önünde gerçekleşen eylem, merkezi olarak kararı alınan Akp İlçe binalarının önüne siyah çelenk bırakma eyleminin Şirinevler ayağı oldu. Akp ilçe binası önünde toplandı, Kürtçe ve Türkçe katliamı protesto eden sloganlar atıldı. Yaklaşık 80 kişinin katıldığı eyleme biz de katılarak destek verdik.

BDP İl Yönetimi adına yapılan konuşmanın ardından, Akp Binası önüne siyah çelenk bırakıldı. "Baskılar bizi yıldıramaz" sloganlarının ardından eylem sona erdi.

İstanbul'dan Komünistler

Serhildan Azadiya Kurdistan!" sloganını attık.

Katliamdan henüz pek çok kimse nin haberinin dahi olmadığı bir saatte geniş bir katılım ile gerçekleşen bu refleks eylemde, katlan insanlann yaşanan gelişmeye dair duydukları öfke çok belirgindi. Nitekim eylemin sonuna doğru kitle içerisinde "İntikam" sloganları da atıldı.

İzmir'de HDK'nın Uludere protestosu

İzmir'de Halkların Demokratik Kongresi'nin çağrısıyla yılın son günü bir araya gelen binlerce kişi Uludere Katliamı'nı lanetlemek için yürüdü. HDK'nın 31 Aralık Cumartesi günü Basmane Meydanı'nda saat 14:00'de, BDP'nin ise 13:30'da buluşmak üzere yükselttiği çağrıya, katliamdan iki gün sonra binlerce insan yanıt verdi.

Basmane Meydanı'na binlerce insanın akın etmesi, polis in alanda aldığı tüm tedbirleri boşa çıkardı. Kitleyi abluka altına almak üzere konan bariyerler ve arama noktaları kalabalığın yoğunluğu ve coşkısından ötürü anlamsızlaştı. Başta Fuar Basmane Kapısı önünde biriken kitle, alana

gelenlerin sayısının giderek artması ile birlikte kaldırımlardan taşta, Basmane Meydanı'ndaki trafiği kapattı. Buluşma noktasındaki kalabalığın hızla artması ve açığa çıkan güçlü öfke üzerine yürüyüş, belirlenen

saatten önce başladı. Bir kortej düzenine dahi girmekte zorluk çeken, neredeyse bir sel gibi akan kalabalık önüne "Uludere Katliamının Hesabını Verin!", üzerinde 35 karanfil bulunan siyah bir pankart ve katliamda hayatını kaybedenlerin isimlerinin yer aldığı "AKP'nin Gizlenemeyen Kürt Soykırımını" pankartlarını alarak yürüyüşe geçti.

Yürüyüş boyunca yağmura rağmen sloganlar hiç dinmedi. Kortejden sık sık "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak", "Katil Devlet Hesap Verecek", "Katil TC, Kürdistan'dan Defol", "Faşizme Karşı Omuz Omuz", "Şırnak Halkı Yalnız Değildir", "Katil Erdoğan" vb. sloganları yükseldi. KöZ'ün arkasında duran komünistler olarak biz de yürüyüş sırasında "Ordu-Polis-Tekeller, İşte Katiller", "Biji Serhildan Azadiya Kurdistan", "İşgalci TC Kürdistan'dan Defol", "Bağımsız Birleşik Özgür Kürdistan" sloganlarını haykırdık. Alana varıldığında HDK

adına bir basın metni okundu: "...Uludere katliamı, sürmekte olan savaş gerçeğini gözler önüne sermiştir. Bir yandan hiçbir kural tanımayan savaş sürdürülüyor, yaşam alanları bombalanıyor, diğer yandan gerçekleri söyleyen avukatlar, gazeteciler, akademisyenler tutuklanıyor, korku imparatorluğu kurmaya çalışılıyor. ...Artık mızrak çuvala sığmıyor, Uludere'de yapılan bir katliamdır, bir insanlık suçudur.

...Siyasi iktidarın, 'ileri demokrasi', 'açılım' vb. sözlerle süslediği Kürt sorunundaki çözüm politikasının savaş ve katliam olduğu Uludere'de bir kez daha açığa çıkmıştır. Kürt halkının yaşama hakkını elinden alan AKP hükümeti işçi ve emekçileri açık sınırında yaşamaya mahkûm ediyor.

Bu coğrafyadaki halklardan, ezilenlerden, yok sayılanlardan, emekten, özgürlükten, doğadan, eşitlikten, barıştan, demokrasiden yana olan bizler Kürt halkına dayatılan imha ve asimilasyon saldırılarına hep karşı duracağız. Halklarımızı bize katılmaya, bu saldırılara dur demeye çağırıyoruz."

Açıklamadan sonra Konak Meydanı'nda bir dakikalık oturma eylemi gerçekleştirildi. Oturma eyleminden sonra binlerce kişi "Çerxa Şoreşe" marşını okuması ile eylem sona erdi.

Uludere Roboski Köyü'nde gerçekleşen katliama duyulan öfkenin sokağa taşığı bu yürüyüş gerek kitleliliği, gerek yürüyüşte kullanılan söylemlerin radikalliği itibarı ile İzmir'de son yıllarda gerçekleşen en güçlü eylemlerden biri oldu.

İzmir'den Komünistler

İstanbul Üniversitesi'nde tutuklu öğrenciler için eylem

1 Aralık günü Halkların Demokratik Kongresi Gençliği'nin organize ettiği tutuklu öğrenciler eylemine bizler de katıldık. Merkez kapıdan "YÖK, polis, medya, bu abluka dağıtılacak", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar bizi yıldıramaz", "Biji biratiya gelan" gibi sloganları atarak dışarı çıktık. Açıklamada KCK operasyonlarından, beş yüz civarında tutuklu öğrencilerden, puşi taktığı için 2 yıldır tutuklu olan Cihan Kırmızıgül'den, 'Parasız eğitim istiyoruz' pankartı açtığı için aylarca tutuklanan öğrencilerden ve Hopa'da yaşanan devlet terörünü protesto

eden öğrencilerin tutuklandığından bahsedildi. Basın açıklaması Hopa olaylarını sırasında Ankara'da tutuklanan öğrencilerin 9 Aralık'taki mahkemesine çağrı ile sona erdi. Eyleme katılım azdı, bir takım oportünist siyasetler, bu gibi eylemleri tek başına yapmayı tercih ettikleri için eylem kitleleşemedi. Tutuklu öğrenciler, YÖK gibi konularda bile ortak eylem yapamayan, eylemleri bölen; metin tartışmaları yahut kendi reklamlarını yapmak isteyenlerin bu tutumlarından dolayı birleşik-kitleleşen bir eylem gerçekleşemedi.

İstanbul'dan Üniversitesi'nden Komünistler

KOMÜNİST KÖZ, OCAK 2012 SAYISI. AYLIK SİYASİ GAZETE. YEREL SÜRELİ YAYIN. SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: ŞÜKRÜ DEMİR. YÖNETİM YERİ: RASİMPAŞA MAH., SÜLEYMANBEY SOK., NO: 6 / 1, KADIKÖY-İSTANBUL. TELEFON: 0216 700 19 98 BASILDIĞI YER: ÖZDEMİR MATBAASI. MATBAA ADRESİ: DAVUTPAŞA CAD., GÜVEN SANAYİ SİTESİ, C BLOK NO: 242 TOPKAPI-İSTANBUL. TELEFON 0212 577 54 92

Örgütlü devrimcilerdi devrim için öldüler

19-22 Aralık 2000 tarihinde devletin, F tipi hapishanelere geçişi sağlamak amacıyla devrimci tutsaklara karşı giriştiği, katliama dönüşen saldırı ve devletin ezilenlerle alay edercesine "Hayata Dönüş Operasyonu" adını verdiği bu saldırıya karşı yürütülen görkemli direniş İzmir Karşıyaka'da gerçekleştirilen bir sokak eylemi ile anıldı.

Alınteri, BDSP, Devrimci Hareket, DHF, ESP, Kaldıraç ve Partizan'ın örgütlediği eylem, Karşıyaka İZBAN Durağı'nda toplanan kitlenin "19 Aralık 'Hayata Dönüş' Değil Katliamdır! Unutmadık, Unutturmayacağız!" pankartını açarak yürüyüşe geçmesi ile başladı. Örgütleyici ve eylemi destekleyen örgütlenmelerin sembolik olarak birer flama ile katıldığı yürüyüşte direnişte yitirdiğimiz devrimcilerin resimleri taşındı. Yürüyüşte "19 Aralık Hayata Dönüş Değil Katliamdır!", "İçeride Dışarıda Hücreleri Parçala!", "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür!", "Katil Devlet Hesap Verecek!" sloganları atıldı. Devrimcilerin, saldırılara maruz kaldığı hapishanelerin isimleri okundu ve kitleden "Unutmadık!" sloganları yükseldi.

Yağmura rağmen kalabalık olan Karşıyaka Çarşısı'nda eylemi izleyen insanların ilgisi dikkat çekiciydi. Bununla birlikte ne atılan sloganlar ne de eylemin muhtevası eylemi izleyen insanların katılımını öngören yahut dışı dönük siyasal bir bilinç taşıma çabası içeren bir tarza sahip değildi. Yürüyüş Çarşı girişinde sona erdi. Basın açıklamasından önce devrim davasında düşen devrimciler için bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu. Okunan açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"19 Aralık 2000'de devlet, toplumsal muhalefeti susturmak, topluma gözdağı vermek için onun en ileri kesimlerini katletmiştir. Çünkü bu sömürü düzenini ve çürümüş sistemi ayakta tutmanın

başka bir yöntemi yoktur. Bugün Kürt halkına dayatılan imha ve inkâr politikaları, toplu yıldırma ve gözaltı operasyonları da yine aynı korkunun devamıdır. Halkların özgürlük taleplerine cop-panzer-işkence ve hapishane katliamlarıyla yanıt veren devlet, tecritin en ağırını yine İmralı'da uygulamaktadır. Avukat görüşüne dahi olan tahammülsüzlük yüzlerce avukatın tutuklanması ile sonuçlanmıştır. Ortadoğu'yu yeniden şekillendirmeye çalışan emperyalizmin devrimci ve yurtseverlerden yana korkuları kâbusa dönüşmektedir. Onun içindir ki, bunca baskı ve zor uygulanmakta, en demokratik eylemlerde alınan insanlara, meşru taleplerini haykırarlara F tipi ile sus mesajı verilmek istenmektedir."

Açıklama; "...ancak dün olduğu gibi bugün de direnenler geleneğin bayrağını elden düşürmeyecek ve bunca baskı ve zora karşı yılmadıklarını yine haykırımdan vazgeçmeyecektir. 19-22 Aralık katliamında; ateş altında dahi marşlarını söylemekten yılmayan ve halaya duran devrimci iradenin teslim alınamayacağını bir kez daha tarihe yazmasını bilecektir" sözleri ile sona erdi. Okunan şiir ve marşların ardından eylem sona erdi.

Eylemde daha çok 19 Aralık saldırısının bir "operasyon" değil, devlet eliyle gerçekleştirilen bir katliam olduğunun altı çizildi. Tecrit saldırısının bugün de sürdüğü, KCK operasyonları veya farklı devrimci örgütlenmelere yönelik saldırılarla sınıfın ve ezilenlerin en mücadeleci kesimlerinin aralıksız olarak hedefe konduğu, buna karşılık mücadelenin de inatla sürdüğü gerçeği açıklamada yer alsada eylemin bütününde yeterince işlenemedi. Yürüyüş sonunda okunan metinde söz konusu vurgular belli oranda yer almış olsa da eylemin özellikle yürüyüş kısmına böyle bir hava taşınmadı. Dolayısıyla seslenen kesimleri mücadeleye çağırın ve özneleştirme amacı güden değil, daha çok anma havasında bir eylem gerçekleştirilmiş oldu.

Örgütleyen kurumlar dışında eyleme Emek ve Özgürlük Cephesi ve DİP de destek verdi. 100'ü aşkın kişinin katıldığı eyleme KöZ'ün arkasında duran komünistler olarak on beş kişi katıldık. Eylemin ardından birlikte ayrılarak kısa süre sohbet edip, eylemi birlikte değerlendirdik.

19-22 ARALIK'TA DÜŞENLER ÖRGÜTLÜ DEVRİMCİLERDİ, DEVRİM İÇİN ÖLDÜLER!

İzmir'den Komünistler

Devrimciler ölür devrimler sürer

Devletin, 19-22 Aralık 2000 tarihlerinde DSP-MHP-ANAP koalisyonunun iktidarda olduğu dönemde, tutuklanmış fakat tutsak edilememiş devrimci iradeyi yok etmek için hapishanelere "Hayata Dönüş Operasyonu" adıyla gerçekleştirdiği saldırı sonucu 28 devrimci tutsak yaşamını yitirmiş, saldırıdan önce başlayan ve saldırılardan sonra da devam eden ölüm oruçlarında ise 128 devrimci hayatını kaybetmişti.

Bizler KöZ'ün arkasında duran komünistler olarak mahallemizde bulunan diğer siyasetlere bu günün anması ile ilgili bir çağrı yaptık. Partizan, DHF, SODAP, KöZ, ESP, ÖDP, Halkevleri ve İşçilerin Sesi'nin katıldığı bir toplantı gerçekleşti. Toplantıda ÖDP, Halkevleri ve İşçilerin Sesi kendi yoğunluklarından dolayı örgütleyici olamayacaklarını ancak eyleme katılacaklarını belirttiler.

Örgütleyici olan kurumlar olarak birlikte mahallenin yoğun geçiş güzergahlarına yürüyüşün duyurusunun yapıldığı ozaltiler astık. 18 Aralık Cumartesi akşamı saat 19:30'da Dikilitaş parkında buluşup yürümeye başladık. Eylem esnasında "19 Aralık'ı unutmuyoruz", "Devrimci irade teslim alınmaz", "Anaların öfkesi katilleri boğacak", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur", "Faşizme karşı omuz omuza", "Katil devlet hesap verecek", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" sloganları atıldı. Ayrıca 24 Aralık tarihine denk gelen ve resmi kayıtlara göre 111 kişinin öldüğü ve yüzlencesinin yaralandığı Maraş katliamı da hem basın metninde hem de yürüyüş esnasında atılan sloganlarla anıldı.

Basın metninde 19 Aralık katliamının devletin

organize ve çok önceden planlanmış bir saldırısı olduğundan bahsedildi. Hem 19 Aralık'ta hem de Maraş'ta iktidar olan sosyal demokratların bu katliamların ortağı olarak gerçek yüzlerini gösterdiği belirtildi. Bu saldırıyı gündeme getirerek CHP ve MHP'yi köşeye sıkıştırmaya çalışan AKP'nin ise bugün, o günleri aratmayacak saldırılarını arttırarak sürdürmeye devam ettiği, bununda en bariz örneğinin "KCK operasyonları" adı altında binlerce insanı zindanlara tıkması olduğu vurgulandı.

Partizan, DHF, SODAP, KöZ, ESP, ÖDP, Halkevi, İşçilerin Sesi, BDP ve Kaldıraç'ın katıldığı eylem okunan basın metninin ardından sona erdi.

Tarihimizde yaşanan bu saldırıları unutmuyor, unutulmasına izin vermeyeceğimizi söylüyoruz. Bu tarih, kimliği yok sayılmak istenen emekçilerin bütün kesimlerinin tarihidir. Bugün karşı karşıya kaldığımız saldırılar, dün olduğu gibi bugün de ancak birleşik bir mücadele ile savuşturulacaktır.

Devrimciler Ölür Devrimler Sürer!

Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz

Okmeydanı'ndan Komünistler

NATO kalkanına protesto

25 Aralık Pazar günü NATO ve Füze Kalkanı Karşısı Birlik tarafından "Emperyalizme ve Siyonizme Kalkan Olmayacağız" şiarıyla Şişli Camii'nden AKP Şişli İlçe binası önüne bir yürüyüş gerçekleştirildi ve burada bir basın açıklaması okundu.

"Emperyalizme Kalkan Olmayacağız", "Siyonizme Kalkan Olmayacağız", "Katil ABD, İşbirlikçi AKP", "Emperyalistler, İşbirlikçiler 6.Filo'yu Unutmayın", "Katil ABD Ortadoğu'dan Defol", "Katil İsrail Filistin'den Defol", "Emperyalizm Yenilecek, Direnen Halklar Kazanacak", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Biji Bratiya Gelan", "Yaşasın Devrimci Dayanışma", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hçbirimiz" ortak sloganlarıyla yolun tek şeridi trafiğe kapatılarak kortejler halinde yürüyüş yapıldı.

Yürüyüşün ardından NATO ve Füze Kalkanı Karşısı Birlik adına yapılan basın açıklamasında, 14 Eylül'de Lizbon'da yapılan NATO zirvesinde füze kalkanı projesinin kabul edildiği ve bu anlaşmayla AKP hükümetinin emperyalizme kalkan olmayı kabul ettiği belirtildi.

ABD ve Türkiye'nin Ortadoğu üzerindeki anlaşmalarının Kürt sorunundan bağımsız olmadığı belirtilerek, "Sınır ötesi ve içi askeri operasyonlarla yeniden bir topyekun saldırı, imha ve inkar politikası yürütülüyor, Kürt siyasetçilere devrimci ve sosyalistlere yönelik gözaltı ve tutuklama terörü devam ediyor. Başbakan Erdoğan, 'Kadın da olsa çocuk da olsa gereğini yapın' derken Suriye'deki gelişmelerin ardından Beşar Esad da 'Halkına karşı savaşmak kahramanlık değil, korkaklıktır' sözleriyle demokrasi dersi verebiliyor" denildi.

"Füze kalkanı projesi iptal edilsin, NATO'dan çıkılsın, emperyalist üsler kapatılsın, tüm

emperyalist anlaşmalar iptal edilsin, Suriye'ye yönelik iç savaş kıskırtıcılığı ve işgal politikalarına son verilsin" taleplerinin arkasından "kapitalist ve emperyalist sömürü düzeni değişinceye dek, mücadelemizi kararlılıkla devam ettireceğiz" sözleriyle açıklama sonlandırıldı.

NATO ve Füze Kalkanı Karşısı Öğrenciler adına yapılan konuşmada ise, yürütülmek istenen savaşın petrol savaşları olduğu belirtilerek, emekçi çocuklarının bu savaşların bir parçası yapılmak istendiği, bedelli askerlik ile de cüzdanı şişkin insanların çocuklarının askerlikten uzak tutulduğu ifade edildi.

NATO ve Füze Kalkanı Karşısı Birlik'i ise şu siyasetler oluşturuyor: Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP), Demokratik Haklar Federasyonu (DHF), Devrimci Hareket, Emek ve Özgürlük Cephesi (Barikat), Emekçi Hareket Partisi (EHP), Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP), Halk Cephesi, Kaldıraç, KöZ, Odak, Proleter Devrimci Duruş (PDD), Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP), Toplumsal Özgürlük Partisi Girişimi (TÖPG).

Eylem NATO ve Füze Kalkanı Karşısı Birlik, Partizan ve NATO ve Füze Kalkanı Karşısı Öğrenciler tarafından örgütlendi. Eyleme yaklaşık 400 kişi katıldı.

İstanbul'dan Komünistler

Tutuklama ablukası dağıtılacak

20 Aralık sabahı KCK davasından tutuklanan gazeteciler için Taksim Meydanı'ndan Galatasaray Lisesi'ne kadar yapılan bir yürüyüş ve ardından bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Yürüyüşe yaklaşık 1500 kişi katıldı.

Yürüyüşte gazetecilerin resimleri içeren çeşitli dövizler taşındı. Yürüyüş sırasında DİHA imzalı "Özgür Basını Susturamayacaksınız!" yazılı pankart taşındı. Halkevleri, ÖDP, EHP, Kızıl Bayrak, Alınteri, Atılım gibi sol siyasetler ile sosyalist basının katıldığı eyleme pek çok gazete de destek verdi.

Yürüyüş sırasında "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz", "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak", "Özgür Basını Susturamayacaksınız", "Gözaltular, Baskılar Bizi Yıldırılmaz", "Gün Gelecek Devran Dönecek / AKP Halka Hesap Verecek", "Tutuklu Gazetecilere Özgürlük" sloganları sık sık atıldı.

Yürüyüş bittikten sonra Galatasaray Lisesi önünde basın açıklaması gerçekleşti: "Gazetecilerin hapiste

olması demek, haber alma hakkımızın da gasp edilmiş olması demektir. Bugün hem meslektaşlarımızı hem de haber alma hakkımızı savunmak için buradayız. Bu saldırı aynı zamanda halkın gerçeği öğrenme hakkına yapılan bir saldırıdır. Bu nedenle asla susmayacağımızı, düşüncelerinin hapsedilmeyeceğini göstermek için buradayız. Basın özgür olan kadar hapishaneler boşalana kadar bu meydanlardayız."

Daha sonra Özgür Gündem gazetesinden Bayram Balcı bir konuşma yaptı. Bayram Balcı konuşmasında yaşanan süreci Tansu Çiller ve Süleyman Demirel dönemlere benzetti: "Yapılabilecek her şeyi denediler ama başaramadılar.Kürt basını asla susmadı, asla susmayacak. Bu AKP ablukasını özgür basın dağıtacaktır"

Basın açıklaması ertesi gün 14:30'da DİHA binası önünde gerçekleştirilecek protesto ve basın açıklamasına çağrı ile son buldu.

İstanbul'dan Komünistler

Şirinevler'de 19 Aralık protestosu

24 Aralık günü Şirinevler'de HDK tarafından Türkiye'de yaşanan hak ihallerini ve katliamları protesto etmek ve katliamların sorumlularının yargılanmasını talep etmek amacıyla bir basın açıklaması düzenlendi.

Basın açıklamasında "Kimyasal Katliamları Unutmadık, Adalet İstiyoruz", "Karanlık Tarih Aydınlansın, Gerçekler Halka Açılsın", "Katliamların Gerçek Sorumlularını Açığa Çıkarılsın ve Yargılsın"

ve "Operasyonlar Durdurulsun, Barış Hemen Şimdi" yazılı ozaltiler açıldı.

Okunan açıklamada 19 Aralık, Maraş, Sivas katliamı ve ezilen kesimlere yönelik diğer katliamların sorumlularının yargılanması gerektiği, devam eden baskı ve tutuklamaların son bulması ve siyasi tutukluların serbest bırakılması gerektiği söylendi. Basın açıklamasına yaklaşık 80 kişi katıldı.

Yenibosna'dan Komünistler

Mahkeme katillerin, Kitleler Hrant'ın yanında

Hrant Dink, ölümünün beşinci yılında İzmir ve İstanbul'da anıldı. Eylemlere iki gün önce sonuçlanan davanın kararına yönelik protestolar damgasını vurdu.

Katilleri tanıyoruz

Hrant Dink davasının sonuçlanmasının ardından binlerce insan birçok kentte sokaklara döküldü. İzmir'de de "Katili tanıyoruz! Adalet istiyoruz! Em qatil nasdikim! Adeleté dixwazin!" sloganları ile bir yürüyüş gerçekleşti. YKM'nin önünden başlayan ve Konak Sümerbank önünde sona eren yürüyüşün binin üzerinde katılım gerçekleşti.

"Hepimiz Hrant'ız, hepimiz Ermeni'yiz", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Katil devlet hesap verecek", "İşte devlet, işte soykırım" sloganlarının atıldığı yürüyüşün sonunda bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

"Hrant'ın Arkadaşları" tarafından yapılan çağrıyla gerçekleşen yürüyüşe İHD, ÇHD, TİHV, Irkçılığa Milliyetçiliğe Dur De!, Banış Meclisi, Halkevleri, İmece-Der, Ege 78'liler, BDP, EMEP, EDP, SDP, SP, DSİP, ESP, EHP, ÖDP, ÖSP, Söz ve Eylem, KÖZ destek verdi.

İzmir'de anma

"Hrant'ın Arkadaşları" tarafından yapılan çağrıyla örgütlenen ve İHD, ÇHD, TİHV, Irkçılığa Milliyetçiliğe Dur De!, Banış Meclisi, Halkevleri, İmece-Der, Ege 78'liler, BDP, EMEP, EDP, SDP, SP, DSİP, ESP, EHP, ÖDP, ÖSP, Söz ve Eylem, Komünist KÖZ gibi kurum ve örgütlenmelerin destekçi oldukları eyleme bini aşkın insan katıldı.

Hrant Dink'in katillerinin yargılandığı davada devletin rolünün üstünü örten bir karar çıkması bu sene gerçekleştirilen protesto eylemine damga vurdu. İki gün önce mahkemenin verdiği karara duyulan öfkenin katılımdan atılan sloganlara kadar yansıdığı eylem yürüyüşle başladı. YKM önünden Konak Sümerbank önüne kadar süren yürüyüşte, "Hepimiz Hrant'ız, Hepimiz Ermeni'yiz!", "Yaşasın Halkların Kardeşliği!", "Katil Devlet Hesap Verecek!", "İşte Devlet, İşte Soykırım!" sloganları atıldı. Ortak sloganların yanı sıra zaman zaman kortejden "Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız!", "Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim!" sloganları da atıldı. KÖZ'ün arkasında duran komünistler olarak biz de yürüyüş esnasında "Katil Devlet Yıkacağız Elbet!", "Ordu Polis Tekeller İşte Katiller!" sloganlarını attık.

Eski Sümerbank önüne gelindiğinde, mücadelede düşenler için gerçekleştirilen bir dakikalık saygı

duruşunun ardından 'Hrant'ın Arkadaşları' adına Coşkun Üsterci ortak basın metnini okudu. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Sevgili dostumuz Hrant'ı kaybedeli tam 5 yıl oldu. 5 yıldır ne adalet arayışımız tükendi ne hakikat anlatıcımıza olan özlemimiz. Yine onu aramak için bir araya geldik. Ancak bugün öfkeliyiz, hem de çok öfkeli..."

Emniyetiyle, jandarmasıyla, istihbaratıyla, medyasıyla, hükümetiyle, muhalefetiyle Hrant'ı aramızdan almaya karar vermiş olanlar, 5 yıldır gözlerimizin içine baka baka dalga geçtiler bizlerle. 5 yıldır yargılama adı altında bir müsamere izlettirdiler bize.

Şimdi de sadece iki tetikçiyi cezalandırarak adalet duygumuzu ayaklar altına aldılar. İşaret edenler de, 'öldür' diyenler de, pusu kurup erketede bekleyenler de cezasız kaldılar.

...Kısacası yıllardır bizlere dayatılan hatırlama yasağının ve zamanın öğüttüğü daha nice olayda olduğu gibi katil, tarihin değişik dönemlerinde devlet erkini elinde tutanlar ve kullananlardı. Geçmişten bugüne egemen olan, halkına, yurttaşlarına karşı devlet gücünü ve statükoyu ne pahasına olursa olsun korumayı amaçlayan zihniyeti.

Davanın bu biçimde cezasızlıkla sonuçlanması ülkede son dönemde yaşananlarla birlikte değerlendirildiğinde amacın ne olduğu çok açık şekilde görülmektedir. Bu ülkede istisnasız herkesin iradesizleştirilip susturulması, böylelikle de bir korku rejiminin tüm toplum tarafından içselleştirilmesi istenmektedir.

Ancak, her şeye rağmen bu ülkenin barış ve demokrasiden yana, vicdan sahibi, sağduyulu yurttaşları olarak bizler, devletin siyasi cinayetler geleneğini boğacağız. Bu cinayetin de tarihin derinliklerine gömülen 'faili meçhuller'den biri olmasına hiçbir şekilde izin vermeyeceğiz!."

Açıklamanın ardından eylem sona erdi.

Taksim'den Agos'a kitlese yürüyüş

İstanbul Şişli'de 19 Ocak 2007'de öldürülen Ermeni gazeteci Hrant Dink'i anmak için 50 bin üzerinde kişinin katıldığı bir yürüyüş gerçekleşti. Taksim Meydanı'ndan başlayan ve Agos Gazetesi önünde son bulan yürüyüşün ardından bir basın açıklaması yapıldı.

Yürüyüş sırasında atılan sloganlar ise şunlar oldu: "Faşizme inat, kardeşimsin Hrant!", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Bu dava bitmedi, sürecek", "Hepimiz Ermeni'yiz hepimiz Hrant'ız!."

Agos Gazetesi'nin önüne gelindiğinde ise basın açıklaması okundu. Basın açıklamasında Ermenilerin 100 yıldan bu yana uğradıkları katliamlardan ve sürgünlerden bahsedildi, Hrant Dink davasının adaletsizliğinden dem vuruldu. Basın açıklamasında "Hrant Dink'in katledilmesiyle Dersim, Maraş, Çorum ve faili meçhuller buluştu" denildi. Basın açıklamasının ardından ise eylem sona erdi.

Esenyurt'ta Uludere protestosuna polis müdahalesi

8 Ocak Pazar günü, devletin Uludere/Roboski'de 35 Kürt köylüsünü katletmesini protesto eden; BDP, BDSP, DHF, Partizan, Çağrı ve SODAP'ın örgütleyicisi olduğu, EMEP ve Gölge Kültür Merkezi'nin destekleyici olduğu bir basın açıklaması düzenlendi. KÖZ de SODAP'ın çağrıcısı olduğu bu eylemin örgütleyicisi kurumlari arasında ilk iki toplantıda yer aldı fakat üçüncü toplantıda bu eylemin altına imzasını koymayacağını ancak eyleme katılarak destek verebileceğini ifade etti; biz de bu anlayışla eyleme destek verdik.

Esenyurt'taki eylemde saat 16:00'da Esenyurt Meydanı'nda toplanarak 500 metre ilerideki AKP binasına yürünecek, burada da bir basın açıklaması yapılacaktı. Fakat meydana toplanan 100'ün üzerindeki kitleyi abluka altına alan polis eylemi provoke ederek kitleye dağılmasını yoksa müdahale edeceğini söyledi.

Burada okunan basın metnindeki açıklamada ise

Esenyurt'tan Komünistler

Belirsiz protestolar kitleleri dışlar

Uludere katliamının hemen ardından Halkların Demokratik Kongresi'nin yaptığı bir çağrı ile devletin yaptığı bu katliam, 30 Aralık Cuma akşamı saat 19:30'da protesto edilmişti. HDK'da yer almayan kimi siyasetler ve kurumların da katıldığı bu eylem esnasında SODAP temsilcisi tarafından ertesi gün konuyla ilgili gerçekleştirilecek bir toplantıya çağrıldık.

Birinci toplantıya SODAP ve bizim dışımızda DHF, Çağrı ve BDSP katıldı. Toplantı için çağrıya bulunan SODAP temsilcisi Uludere katliamına karşı bir eylem örgütlemek istediklerini; bizleri de bu eylemi birlikte örgütlemeye davet ettiklerini anlattı. Çağrı temsilcisi bir basın açıklaması yapabileceğimizi ancak peşinen yürüyüş oturma eylemi vb. denirse katılımın düşeceğini ve bir kadro eylemiyle sınırlı kalacağını söyledi. DHF ise yürüyüş tarzında bir eylem yapabileceğimizi, kendimizi basın açıklaması ile sınırlamamızın doğru olmadığını savundu. Biz ise daha dün HDK'nın çağrısıyla ve diğer siyasetlerin de katılımıyla bir basın açıklaması gerçekleştirildiğini; bu basın açıklamasına katılımın yapılan saldırının büyüklüğü karşısında cılız olduğunu; bizim bu bileşenle yapmayı düşündüğümüz bir basın açıklamasının bu eylemi aşamayacağını belirttik. Ayrıca, bu yüzden böyle bir eylem yapmanın çok da anlamlı olmadığını; bu konuda HDK'nın ve diğer siyasetlerin gündeminde ne olduğunu öğrenip birlikte bir eylem yapmanın daha doğru olduğunu; hatta bölgemizde bulunan kitle örgütlerine de çağrıya bulunmamız gerektiğini ifade ettik. Toplantı, diğer siyasetlerin de katıldığı daha geniş bir toplantı örgütleme kararıyla son buldu.

İkinci toplantıya ilk toplantıda bulunan beş yapının yanı sıra BDP, Halkevleri ve Partizan katıldı. EMEP ise toplantıya katılmasa da eyleme katılıp imzacı olacağını bildirdi. SODAP temsilcisi arkadaş ilk toplantıyı özetlerken bizim bir halk toplantısı düzenleme önerimizi de aktardı. BDP Eşbaşkanı ise biz ne kadar kitle olursak olalım böyle bir katliam karşısında sokakta tepkimizi göstermemiz gerektiğini ifade etti. Bunun üzerine halk toplantısı ile ilgili bir açıklamama gereği duyarak bu konuda şunları dedik: "Arkadaşlar 'biz sokağa çıkmayalım, insanları kapalı bir salonda toplayalım' demiyoruz. HDK bileşenleri ve diğer siyasetler ortak bir çalışma yürüterek, etraflı bir çalışması yapılarak birkaç mahallede halk toplantısı, kahve toplantıları yapılır ve daha sonra Esenyurt meydanında mini bir miting yapılabilir. Seçimlerde Emek Demokrasi ve Özgürlük Bloku, Esenyurt'ta 25 bine yakın oy aldı. Elbette bu oylar tekrar tekrar kazanılması gereken bir potansiyeldir. Seçimlerde yer almayan siyasetlerin de belli bir kitle çalışması var. Biz bu kitlelerle nasıl azami olarak bağ kurabiliriz? Bu saldırının tüm işçi ve emekçilere yönelik bir saldırı olduğunu anlatarak bu kitleleri nasıl harekete geçirebiliriz? Bunun yol ve yöntemlerini tartışmalıyız. Önümüzdeki eylemi biraz daha uzun erimli ve kitle örgütlerini de katmaya çalışarak yapmalıyız."

Söylediklerimize diğer siyasetlerden bir itiraz gelmedi ancak 'Sizin dediğiniz daha sonra gündemimize

Uludere'deki katliamın bir kaza değil, on yıllardır uygulanan imha ve inkâr politikalarının bir parçası olduğu söylendi. Ardından bu imha ve inkâr politikalarına karşı Kürt halkıyla dayanışmanın yükseltilmesi gerekliliğine vurgu yapıldı. Basın açıklamasının ardından AKP ilçe binasının önüne yürümek isteyen kitleye polis saldırdı. Saldırıya karşılık veren kitle ikiye ayrıldı. Bir grup, Özel Esencan Kliniği'nin önünde toplanarak tekrar yürüyüşe geçti. Kitleye sivil polisler ve çevikler saldırarak insanları gözaltına almaya başladı. Saldırıda eylemci bir kadın ayağından yaralandı. Polis yolu trafiğe kapatmak isteyen bir grup eylemciye de müdahale ederek kimisini gözaltına aldı. Eylem sonrası aralarında BDSP çalışanları Esin Yıldız, Metin Yıldırım ve Seyhan Kurtalan ile BDP İlçe Başkanı Şafak Özcanlı'nın da bulunduğu 14 eylemci gözaltına alındı.

alacağımız bir şey olabilir. Zaten her siyasetin kendi çalışması var, şimdi nasıl bir eylem yapacağımızı konuşalım." dendi. Tartışma belli bir yoğunluğa eriştikten sonra basın açıklaması ile ilgili şöyle bir karar alındı: "Eylem anında somut duruma göre nasıl hareket edeceğimizi seçeceğimiz eylem komitesi karar versin" denildi. Daha sonra eyleme çağırılan bir el ilanı ile basın metninin içeriği üzerinde konuşuldu ve üç gün sonraya son toplantı konuldu. Bu noktada biz de başı sonu belirsizliğe terk edilmiş, emekçilerin siyasallaşmasından çok sol akımların militanların 'tepkilerini göstermenin' ötesine geçemeyecek bu eylemin örgütleyicisi olmayacağımıza karar verdik. Elbette bu tutum eyleme katılmamak anlamına gelmiyordu, gelmedi de.

Üçüncü toplantıda biz bu kararımızı ve eylemde takınacağımız tutumu açıkladık. BDP temsilcisi geniş katımlı eylemler konusunda söylediğimizin doğru olduğunu ama bugünün görevinin sokağa çıkarak tepki gösterip serhildanlar yaratmak olduğunu belirtti. Çağrı eleştirimizin eylemin içeriğine değil biçimine dair olduğunu, platformda kalmamız gerektiğini savundu. DHF bazen beş kişinin kararlı eyleminin bile önemli sonuçları olduğunu belirtti. Partizan temsilcisi de Deniz ve Mahirlerin kararlılığını örnek alarak Tunus ve Mısır benzeri serhildanları yaratabileceğimizi ileri sürdü. Biz ise bugüne kadarki pratiğimizden anlaşılacağı gibi, pratik kararlılık göstermenin gerekliliği konusunda bir sıkıntımızın olmadığını belirttik. Eylemden imzamızın çekmemizin ise nedenlerinin ise şekle dair sorunlar olarak görülebileceğini ifade ettik. Zira bu türden eylemlerin serhildanları yaratmayı kolaylaştırmak yerine zorlaştırdığını, bunun da günün politik görevlerine ilişkin bir kavrayış farklılığından kaynaklandığını belirttik.

Gerçekleşen eylemde bizim bu yöndeki tespitlerimizi doğruladı. Blok vekillerinin yirmi beş binin üzerinde oy aldığı Esenyurt'ta yüz kişilik bir katılım yapılan, bizim de katıldığımız bir eylem gerçekleşti. Kendi gücüne oranlı bir çizgi izlemeyen bu eylemde polis saldırarak on dört kişiyi göz altına aldı. Bir gün sonra gözaltıları protesto etmek için BDSP, Çağrı, Partizan, DHF ve KÖZ'ün katıldığı yirmi kişilik bir başka basın açıklaması düzenlendi. Zaten olayların bu şekilde gerçekleşeceğini görmek için özel bir öngörü yeteneğine sahip olmak gerekmiyordu. Esenyurt'ta yaşanan bu durum; sol söylem ve kadro eylemleriyle günün acil politik görevlerini ikame etme gayreti, bu yolla bu görevleri savsaklamanın ilk örneği değildi. Son örneği de olmayacak.

Esenyurt'tan komünistler olarak bu tür tutumların yanlışlığının sadece eleştiriyle değil, alternatif bir eylem çizgisinin kararlı bir savunusunu yaparak gösterilebileceğimizi biliyoruz. Mücadelemizi bu doğrultuda sürdürmeye devam edeceğiz.

Varoşlarda Birleş Alanlarda Devleş! Savunmayı Örgütle Saldırıya Hazırlan!

Esenyurt'tan Komünistler

Maraş Katliamı İzmir'de protesto edildi

Halkların Demokratik Kongresi'nin (HDK) 24 Aralık Cumartesi günü Bornova Cumhuriyet Meydanı'nda gerçekleştirdiği basın açıklaması ile Maraş'ta 33 yıl önce gerçekleşen, devletin önyak olduğu faşist katliamı lanetledi. KÖZ'ün arkasında duran komünistler olarak destek verdiğimiz eyleme HDK bileşenlerinin yanı sıra TÜMTİS yönetici ve üyeleri de toplu bir biçimde katılarak destek verdiler.

HDK adına yapılan açıklamada katliamın amacı ve

nasıl gerçekleştiğine değinilerek şu belirlenmeler yer verildi: "Katliamın suçluları bellidir ve hala aramızdadırlar. Maraş Katliamı tekçi, asimilasyoncu, ırkçı devlet politikalarının bir neticesidir. Maraş'la yüzleşmek bu politikalarla yüzleşmektir."

Eylem, "Maraş Katliamını Unutmadık, Unutturmuyacağız!", "Faşizme Karşı Omuz Omuz!" sloganlarının atılması ile son buldu.

İzmir'den Komünistler

Katliamcı devlet hala işbaşında

26 Aralık Pazartesi günü Maltepe'de Maraş Katliamı anması gerçekleştirdik. 50 kişinin katıldığı anma kışalbara verdiğimiz belgeselin gösterimi ile başladı. Daha sonra bir arkadaşımız kısa bir konuşma yaptı. Konuşmasında yapılması gerekenin Maraş'ta yaşananları tekrarlayıp durmak yerine bundan ders çıkarmak olduğu söylendi; Zilan, Maraş, Çorum, Dersim katliamlarıyla devletin Türkiye'de ve Kürdistan'da birçok katliam yaptığını ve devletin daha çok sol kolunu kullandığını, dün Kemalistlerin işbirliğiyle gerçekleşen bu katliamların bugün de AKP'nin kimyasal silahlarıyla devam ettirildiğini belirtildi. Konuşmanın ardından söz alan dönemin tanığı Hamit Kapan şunları söyledi:

"O dönem devrimci mücadelenin yükseldiği bir dönemdi. Bu durum Maraş'a da yansyordu. Maraş'ta sınıf mücadelesi çok keskindi. Faşistler de oldukça örgütlüydü. Ülkenin başka yerlerinde cinayet işleyen Maraş'ta rahatça dolaşıyorlardı. Mücadelenin yükselmesiyle birlikte faili meçhul cinayetler artmaya başladı. Bunlar sonuç vermeyince toplu katliamlara başvurdular. Tabii ki sermayenin egemenliğini devam ettirmekti amaçladıkları. O gün evlerimizin tek tek işaretlendiğini gördük ama bunun bir katliam hazırlığı olduğunu anlayamadık. Kentteki milli piyangocular da büyük artış vardı. Daha sonra araştırdık ki bunların hiçbirini kayıtlı değilmiş. Cuma günü büyük camide kalabalık bir şekilde namaz kılındı. Çiçek Sineması'nda gösterilen film dahi planın bir parçasıydı. Daha sonra öldürülen öğretmen arkadaşların cenaze törenine Dev Savaş olarak örgütledik. Cenazeye gidecek otobüsler dahi özellikle geciktirilmişti. Cenazeleri omzumuzda taşımıştık. Camiye geldiğimizde bizi durdurdular. Cami olabildiğince doluydu. Jandarma bizi durdurmaya çalışıyor, biz ise yürümekte ısrar ediyorduk ki bir anda her taraftan üzerimize taşlar, kurşunlar yağmaya başladı. Yörük Selim'e çekilmek zorunda kaldık. Çok sayıda arkadaşımız yaralandı. Daha sonra öğrendik ki 3 faşist de orada öldürülmüş.

Olayların daha da büyüyeceğini düşünerek aramızda toplantı yaptık. O gün hopörlörlenden sürekli anonslar yapılıyordu. Onların malları helal deniyordu. Yörük Selim Mahallesi faşistlerin hedefindeydi. Orası devrimcilerin yoğun olduğu, aile gibi yaşadıkları bir mahalleydi. Şunu söylemek gerekir ki mahalleli tüm saldırılara karşı direnerek saldırıları püskürtmüştür. Ben 3 katlı bir binanın çatısındaydım ve saldırganların eşyaları yağmaladıklarını görüyordum. Çatışma 1.5 gün sürdü. O mahallede sadece 6 arkadaşımızı kaybettik. Mahalle muhtarı olan bir arkadaşımız tek başına mahallesinde kahramanca çatışmış ve jandarmalar tarafından öldürülmüştür. Daha sonra başka yerlere taşınan insanları buldular ve inanılmaz işkenceler yaparak onları öldürdüler. Bizim derimizi parçalayarak cennetin anahtarını alacaklarına inanıyorlardı. Maraş'taki katliam 19 ile 26 Aralık günleri arasında devam etti. Ölenlere dair resmi rakamlar gerçeği yansıtmamaktadır. Katliam sonrasında 800 saldırgan yakalanmıştır. 24 kişiye idam ve çeşitli cezalar verilmiştir. Ancak asıl katiller elini kolunu sallayarak dolaşıyordu.

Daha sonra Hamit Kapan'a çeşitli sorular soruldu ve söz sırası yine Kapan'a geldi:

"Az sayıda silahla karşı koymuştuk. Başka mahalleye gitme şansımızda yoktu. Biz katliam hazırlığı yapıldığını göremedik. Bunu görebilmiş olsaydık yığınak yapardık. Yeterli malzememiz yoktu. Cenaze törenine silahlarla gelmek isteyen arkadaşlar şehrin üstünden dumanlar çıktığını görüyor. Gelirken jandarma barikatıyla karşılaşıyorlar. Bazıları yakalanarak hapse giriyor. Maraş'ta devrimcilerin toplam kaybı 102'dir. Çorum'da ders alınmış ve toplu katliam boyutuna ulaşması engellenmiştir."

Dönemin tanığı Hamit Kapan'ın başka bir yere yetiştirmesi gerektiğinden söyleşi sorularının ardından bitirildi.

Maltepe'den Komünistler

Tuzla'da KöZ'ün Sözü üzerine ev sohbeti

Bulduğumuz mahallede KöZ'ün yeni sayısı çıktığında "Eylem Birlikleri Ne Zayıf ve Gevşek Birlikteliğin Kılıfı Ne de Örgütsel Birlikteliklerin Ön Aşamasıdır" başlıklı, bir önceki KöZ'ün Sözü'nü okuyup tartışmaya karar verdik. Çalışma yürüttüğümüz mahallede KöZ'ü tanıyıp, sahiplenilen ve tanımak isteyenlerle bir evde buluştuk ve gazetede yazıyı okuyup üzerinde tartıştık.

Bu sohbette KöZ'ün 1999 yılında ortaya çıktığından beri "ayrı dur birlikte vur" şiarı ile hareket ettiğini ve sol sosyalist hareketin de en geniş eylem birliği içinde olmasını savunduğunu belirttik. Bununla birlikte Çatı Partisi ve Kongre gibi oluşumlara bakışımızı ve neden bu oluşumlar içinde yer almadığımızı da tekrar anlatma fırsatımız oldu. Bu çerçevede geçen sohbetimizde şunları anlattık:

"KöZ olarak 1999 yılında siyaset sahnesinde yer almaya başladığımızdan

beri 8 Martlar, 1 Mayıslar başta olmak üzere bütün kitlesel eylemlerin bölünmesine karşı olduk. Bununla birlikte var olan ortak eylem birliği platformlarında yer aldık. 2007'deki Bin Umud çalışmasında da olduğu üzere, bu tür eylem birliği platformlarında var olmadığımız durumlarda da siyasi olarak anlamlı bulduğumuz çalışmalara, eylem birliği çerçevesinde destek olduk ve siyasi çalışmalarını yürüttük. Eylem birliklerine bakışımız sol, sosyalist siyasetlerden farklı. KöZ, siyasi bir özne olarak ortaya çıktığından bugüne kadar eylem birliklerinin sembolik protestolar olmaktan çıkıp yerel ayaklanmaları, mahallelerde emekçileri aktifleştiren, eylemli birliktelikleri öne çıkaran bir hatta yerleşmesi gerektiğini dile getirmişti.

Eylem birlikteliğinin 'güçlü' ya da 'gevşek' herhangi bir örgütsel birlikteliğin ön aşaması olarak görülmemesi gerektiğini savunmuştuk.

KöZ olarak yaşadığımız topraklarda ve dünyada siyasi önderlik boşluğundan Leninist bir partinin eksikliğini anlıyoruz. Hedefimizin de böyle bir partiyi yaratmak olduğunu söylüyoruz. Bu nedenle hedefine komünist bir partiyi yaratmayı değil de başka türlü, yeni bir parti yaratmayı koyan girişimler içinde de yer almayacağımız açıktır. Bununla birlikte Halkların Demokratik Kongresi içinde bir bileşen olarak yer alması da içinde çalıştığımız ya da çalışmadığımız kitle örgütlerini Kongre içinde yer almaya çağırıyoruz."

Sohbet, KöZ'ün eylem birliklerine bakışını, diğer siyasetlerin de yanlış bakışlarını ve son dönemde yer alan parti girişimleri, Kongre gibi konulara nasıl baktığımızı anlatma fırsatı bulduğumuz verimli bir sohbet oldu.

Tuzla'dan Komünistler

İzmir'de saldırılara karşı 3 Aralık eylemi

KESK, DİSK, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) çağrısıyla "Hukuksuzluğa, Baskılara, Tutuklamalara Teslim Olmayacağız!" şiarıyla Türkiye'nin 40 şehrinde eşgüdüllü olarak 3 Aralık Cumartesi günü düzenlenen eylemlerin İzmir aygıtında kitlesel bir yürüyüş gerçekleştirildi.

Basmane Meydanı'nda bir araya gelen sendika,

demokratik kitle örgütü ve politik örgütlenmelerin üye ve taraftarın 3 bini aşkın kişi sloganlarla Konak Meydanı'na yürüdü. "Teslim Olmayacağız!" yazılı pankartın açıldığı yürüyüş boyunca "Gözüaltılar, Tutuklamalar, Baskılar Bizi Yıldıramaz!", "Faşizme Karşı Omuz Omuza!", "Yaşasın İşçilerin Birliği, Halkların Kardeşliği!" sloganları atıldı. Örgütleyici kurumların katılımcı kurumlara dayattığı flama ve döviz yasağına rağmen pek çok örgütlenme gibi KöZ'ün arkasında duran komünistler olarak biz de eyleme flamalarımızla katıldık. Yürüyüş sırasında "Saldırlara Karşı Örgütlen, Birleş, Mücadele Et!", "Faşizme Karşı Sınıf savaşı!", "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!", "Zafere Kadar Sürekli Devrim!", "Ne AKP, Ne CHP, Kurtuluş Birlikte Mücadelede!", "Özgürlük Savaşın İşçilerle Gelecek!", "Saldırlara Karşı BDP'ye Sahip Çık!", "Kürtlerin Esareti İşçilerin Esaretidir!", "Vekiller Onurdur Onuruna Sahip Çık!" sloganlarını attık. Yürüyüş boyunca birlikte yürüttüğümüz örgütlenmelerle sloganlarımızı

ortaklaştırarak birlikte atmaya özen gösterdik.

Yürüyüş Konak Meydanı'na yakın bir nokta olan Büyükşehir Belediyesi'nin önündeki kürsünün önünde son buldu. Burada örgütleyici kurumlar adına basın açıklamasını KESK MYK Üyesi Ali Kılıç yaptı. Kılıç, Türkiye'nin bir açık hava cezaevine dönüştüğünü ve her yeni güne tutuklama haberiyle başladığını belirterek, "İnsanca yaşamak isteyen işçiler, suyunu ve toprağını korumak isteyen köylüler, parasız eğitim isteyen öğrenciler, ülkemizde füze kalkanı istemeyenler, gerçeğin peşindeki gazeteciler, adalet arayan avukatlar, yani haklarını arayan herkes tutuklanıyor. Tutuklamalar, seçilmiş milletvekillerine ve belediye başkanlarına kadar uzanıyor" dedi. Son saldırılara örnek olarak KESK Genel Başkanı ve yöneticilerinin de aralarında bulunduğu 25 KESK'linin, sendikal faaliyetleri nedeniyle 6 yıl 3 ay ceza ile cezalandırılmasına değinildi. Bunun yanı sıra İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne yönelik operasyondan sonra tutuklanan DİSK Genel-İş

Sendikası şube yöneticileri de ismen anıldı. Açıklama özel yetkili mahkemeler ve Terörle Mücadele Yasası'nın kaldırılması, gözaltı ve operasyonların durdurulması, hukuka aykırı tutuklananların derhal serbest bırakılması talepleri ile son buldu.

Son dönemde belediyeler üzerinden CHP'ye yakın kesimlerin operasyonlara hedef olması CHP'nin İzmir vekillerinin eyleme çıkartma yapması sonucunu doğurmuştu. Pek çok benzerinde gördüğümüz üzere bu eylemde de kürsüden alanda bulunan CHP'li vekiller selamlandı. Gerek bu selamlama gerekse yapılan kimi konuşmaların içerikleri, eyleme iktidarı saldırılarına karşı üstü kapalı olarak "sosyal demokratlar" adres gösteren bir muhteva katılmasına neden oldu.

Alanda "AKP'ye Karşı Birleşelim Mücadele Edelim!" başlıklı özel sayımızdan 500 tane dağıttık.

Saldırlara Karşı Örgütlen, Birleş, Mücadele Et!

İzmir'den Komünistler

İzmir'de 21 Aralık grevi beklentileri aştı

21 Aralık Çarşamba günü "Grevli Toplu Sözleşme, Güvenceli İstihdam, İnsanca Yaşanacak Temel Ücret, Baskı-Ceza ve Sürgünlerin Durdurulması, Ek Ödemelerin Emekliliğe Yansıtılması" talepleri ile Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu (KESK) tarafından gerçekleştirilen grev, İzmir'de gerek sokak eylemi boyutu ile gerekse kimi alanlarda yoğun iş bırakmalarla etkili oldu.

Sabahın erken saatlerinde iş bırakarak Basmane'de bulunan sendikalar ve kurumlar Konak yönünde yürüyüşe geçti. KöZ'ün arkasında duran komünistler olarak, Halkların Demokratik Kongresi'nin (HDK) toplanma noktasında buluşup, Basmane'den Konak yönüne doğru yürüyüşe geçen kortejlere özel sayı dağıtımını gerçekleştirdik. "AKP'ye Karşı Birleşelim Mücadele Edelim!" ve "Dersim '38: Dün Dersim'de CHP, Bugün KCK Operasyonlarıyla AKP!" başlıklı özel sayılarımızdan yaklaşık bin adet dağıttık.

HDK'nın yürüyüşe geçmesi üzerine, destek vermek için bu korteje

katılım gösterdik. HDK kortejinde ağırlıklı olarak, yakın zamanda basına ve gazetecilere yönelik gerçekleştirilen gözaltı ve tutuklama saldırısı gündemleştirilmişti. Sıklıkla "Asla Teslim Olmayacağız!" sloganları atıldı. Kortejin alana girişi sırasında basına yönelik saldırıların protesto etmek için beş dakikalık oturma eylemi gerçekleştirildi.

Eğitim-Sen ve SES başta olmak üzere KESK'e bağlı sendikalar sokak eyleminde kitlesel katılımı yer almışlardı. Üstelik son dönemlerde neredeyse hemen her gün işyerleri önünde eylem yaparak greve hazırlanan sağlık emekçilerinin çoğu, grevi hastanelerde sürdürdükleri için merkezi eyleme katılamamışlardı. Buna rağmen özellikle SES eyleme katılan örgütlenmeler içerisinde hem en canlı hem de en coşkulu korteji oluşturmuştu. Bu kortejde dikkat çeken bir başka nokta ise ağırlıklı olarak Kürdistanlı tıp öğrencilerinden oluşan ve "Xwendekaren Tenduristiyen Azadi – Özgür Sağlık Öğrencileri" imzalı "Eşit-Parasız-Anadilde Sağlık pankartı ile yürüyüşe katılan öğrenci kortejinin coşkulu katılımı idi.

Kitlenin alana girmesinin ardından KESK Hukuk-Tis ve Uluslararası İlişkiler sekreteri Ali Kılıç tarafından KESK adına basın açıklaması okundu: "Bu bütçede grevli toplu sözleşme mücadelesi yürüten kamu emekçileri yine yok. Bu bütçede 659 TL'ye mahkûm edilen milyonlarca asgari ücretli yine yok. Bu bütçede kadem tazminatı gasp edilmek istenen işçiler yine yok. Bu bütçede gübre parası bulamayan çiftçiler, köylüler yine yok. Bu bütçede vergi yükü altında ezilen küçük esnaf yine yok. Kısacası bu bütçede insanca bir yaşam sürdürmek isteyenler yine yok." Açıklamada KCK operasyonları ve son dönemde avukatların maruz kaldığı tutuklanma furçasına da değinildi.

Konak Meydanı'ndaki eyleme TTB ve DİSK üyelerinin yanı sıra Türk-İş içinde kendini muhalif olarak adlandıran Sendikal Güç Birliği, pek çok politik örgütlenme ve kitle örgütü de katılarak destek verdi. Eylem, müzik dinletisi ile sona erdi.

İzmir'den Komünistler

Dersim tartışmaları Nabi Yağcı'nın TKP'siyle bugünün TKP'sini bir kez daha birleştirdi

Onur Öymen'in 'Dersim'de de analar ağlamıştı' sözünün ardından TKP'nin yetkili ağızlarından CHP'yi hedef alan az çok tepki gelmişti. Hüseyin Aygün'ün Zaman gazetesindeki röportajından sonra Erdoğan'ın 'devlet adına Dersim Katliamı'ndan ötürü Dersimlilerden özür diliyorum' açıklamasının ve CHP'nin 'Dersim arşivleri açılışın' çıkışının ardından ise solda görece bir suskunluk görülüyor. Bu suskunluğu ilk yaranlardan biri ise revizyonist TKP'nin son genel sekreteri olarak önce TKP ile TİP'i bir kaptı buluşturma girişimine önderlik eden, sonra da şimdiki AKP açıklamalarına benzeyen Özal açıklamalarından yararlanarak Erdoğan'ın 'devlet üstlendiği tasfiyecilik misyonunun son eylemi olarak TBKP'yi resmen ve fiilen tasfiye ederek siyasetten emekli olan Nabi Yağcı (Haydar Kutlu) oldu. Her ne kadar çoktandır siyasetten emekli olmuş olsa da, meşum sosyal şoven misyonunu bir türlü bitirmeye niyetli olmadığı görülen Yağcı bu misyonunu 'Tarf gazetesi üzerinden sürdürüyor:

"...Dersim nedeniyle yapılan yüzleşme çağrısı, Başbakan'ın niyetinden bağımsız olarak 1915 nedeniyle Ermeniler, varlık vergisi uygulamaları gibi uygulamalarla zulmedilen Yahudi, Rum ve tüm diğer azınlıklara karşı da yüzleşme davetidir aslında.

Yalnız bu da değil komünistlere, sosyalistlere yapılan zulüm karşısında da özür borcu vardır. TKP önderleri Mustafa Suphilerin Karadeniz'de haince katledilmesi nedeniyle de devlet özür borçludur.

Herkesi de kendi geçmişiyile yüzleşmeye davet edicidir. Şeyh Sait İsyanı'yla ilgili TKP'nin ve Komintern'in o tarihlerdeki ve sonraki Kürt sorununa bakışını kendi yanlışımız olarak birçok yerde eleştirdim. Geçmiş tarihlerde de TKP içinde parti adına özelleştireni yapanlar oldu.

Fakat Dersim katliamı nedeniyle açıkça, apaçık kolektif olarak özür dileme borcumuzu ortadan kaldırmıyor bu özelleştiriler.

Bu nedenle kendi adımı ve bu duyulanı paylaştığına inanmışım yoldaşlarım, dostlarım adına Dersim katliamına TKP'nin yanlış bakışı nedeniyle açıkça özür diliyorum. Ne var ki bu borç yalnız sözle değil bugün Kürt halkının yanında olarak ve baskılara karşı durarak ve dünkü yanlışına neden olan Kemalist milliyetçiliği bugün de eleştirerek, vesayetçi devlete karşı çıkararak ödenir.

Tayyip Erdoğan'ın ağzında tarihin konuşması benim "Kürtlere rağmen Kürt sorunu" deyişimi de açıklayıcı oldu. Tarihte sahibi bir yüzleşme gerçeği varsa gördüğümüz gibi aradan onlarca, yüzlerce yıl geçse de unmadığınız bir ağızda ve kimlik içinde de kendini duyuruyor...

Birçok kişi "Bu özür sosyal demokrat bir parti iddiasındaki bir partiden CHP'den, CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'ndan beklenirdi" görüşünü dile getirdi. Oysa bu bakış tarih dışıdır. Dersim katliamı nedeniyle İslamcı gelenekten gelen muhafazakâr bir parti için Dersim katliamını hatırlamak tarihsel meşrebe veya suyun akışına uygunken, bu katliamı hatırlamamak veya bu gerçeğin hatırlanması, açıklanması karşısında kıvrınmak da CHP'nin Kemalist devlet tarihsel mirasına ve meşrebine uygundur."

Nabi Yağcı güya 'özür diliyorum' derken bile, Mustafa Suphi ve yoldaşlarını da kendisinin temsil ettiği oportünist revizyonist geleneğin suçlarına ortak etme gayreti içindedir. Azadi hareketi bastırılırken, Ağrı Kürt Cumhuriyeti Zilan deresindeki katliamla son bulurken ve Erzincan şurası ile Koçgiri direnişinden Dersim'e uzanan hareket katliamla ezilirken, Mustafa Suphi'nin komünist partisinin Kemalizm kuyrukçusu revizyonist bir parti haline getiren TKP yöneticileri ve onlara kumanda eden revizyonist Komintern bu gerici uygulamaları destekliyordu. Temsil ettikleri Menşevik tutuma uygun olarak bu baskı tedbirlerinin arkasındaki karşı devrimci cumhuriyet rejimini 'tarihsel olarak ilerici' ilan etmekteydi. Asıl tarihsel olarak haklı olan tarafı da 'kara korku', 'irtica' gibi kemalist diktatörlüğün terimleriyle tanımlayarak bu hareketlerin bastırılmasına onay ve destek sunuyordu. İşte, Yağcı'nın neredeyse bir asır sonra özür dileyerek aklanmak istediği tutum bu olsa gerek.

Lakin bu sözde özür de tıpkı Erdoğan'ın 'özür dilemek gerekiyorsa ben diliyorum' demesi gibi iki yüzlü bir tutumdur. Zaten oportünist ihanetler özürle aklanmayacağı gibi, ortada bir aklanma arzusu da yoktur. Kaldı ki, Nabi Yağcı güya bütün siyasi sorumluluklarından bir tasfiye kararını imzalamakla kurtulduğunu sandığı için, kendini samimi bir özüre bile borçlu hissetmemektedir. 'Özür diliyorum' derken asıl yapmak istediği de şu ya da bu nedenle bir özür dileme de değildir. Nabi Yağcı ve onun gibi AKP şakşakçısı sol liberallerin muradı bambaşkadır. Onlar geçmişte solun yapması gerekenleri yapıyor bahanesi ile kemalizmin kuyrukçuluğunu yaptıkları gibi, şimdi de aynı mantıkla AKP'nin sözde açıklanmış peşinde sosyal şoven çizgilerini tutarlılıkla sürdürmekte ve Bolşevik bir çizginin kılavuzluğundan oldum olası mahrum olan başkalarını da doğrudan veya dolaylı olarak kendi dümen sularına çekmektedirler. Şefik Hüsnü ve takipçileri zamanında 'gericiliğe ve orta çağ düşüncelerine' karşı mücadele ediyor bahanesiyle işçi

hareketini ve solu kemalizmin kuyruğuna takmıştı. Kemalist diktatörlüğe verdikleri her destek sonuçta kendilerine karşı bir darbe olarak geri döndüyse de bu çizgiyi pek sorgulayan olmadı (Bilhassa Azadi hareketinin bastırılmasına verilen destek böyleydi). Sonra TKP'li sosyal-şovenler 'ak günlere, ileri demokrasiye gidiyoruz' diye işçi hareketini Ecevit'in şoven politikalarının peşine taktı. Onun faturası da 1 Mayıs 1977 dönemecinin ardından DİSK'teki TKP üstünlüğünün CHPLi sendika bürokratları lehine dönmesi ile ödüllendirildi. Bugün de o çizginin sorumlularının 'Kemalizme darbe vuruyor' bahanesiyle AKP şovenizminin kuyruğuna takılmalarında tabii ki komünistler açısından şaşılacak bir yan yoktur; ama ibret alınacak örnekler olarak halihazır merkezci ve oportünistlere ve onlar hakkında hayaller besleyenlere bu örneklerin hatırlanması yersiz ve gereksiz değildir.

Bir yönüyle de işçi hareketinin ve solun görevlerini burjuva akımlarına ihale etmek anlamına gelen menşevizmden başka bir tutum bekleyenlerin ise iflah olması güçtür. Einstein; 'yanlış bir formül uygulamak budalalık değildir; belki farklı bir sonuç verir beklentisiyle aynı formülü tekrar tekrar uygulayanlara denir budala' demişti. Benzer bir tanıma da oportünistler ve onlardan başka bir marifet bekleyen merkezçiler için söylemek yersiz olmaz.

Öteki TKP Ne Diyor?

Nabi Yağcı ve başkalarının da katkısıyla toplanan Kurucu sürecinden çıkartılan STP/SİP'le, TBKP'nin tasfiyesi ile doğan boşluğu doldurmayı düşünen, sonra da Kopenhag kriterlerinin kabul edilmesini fırsat bilerek TKP patentine konma kurnazlığını gösteren bugünkü TKP ise, tabii ki Nabi Yağcı ile aynı çizgide durmamaya özen göstererek yaklaşıyor Dersim tartışmalarına.

Aydemir Güler mirasına konduğu Nabi Yağcı'ya sitem ederken "Dersim trajedisi Türk sağının marifetidir. 1937 ve 1938'de Türkiye'de sağın iktidarda olduğu açıktır. O yıllarda ülkenin tek solu dönemin TKP'sidir! Tayyip Erdoğan'ın edepsizliklerinden kendine vazife çıkartmayı iş edinen ve her defasında nendense terk etmesinin üstünden yirmi yıldan fazla zaman geçen "tarihi TKP'nin son genel sekreteri" ünvanını çekmecedan çıkartmayı unutmayan soy ismiyle müsemma Yağcı da Dersim'den özür diledi" diyor.

Böylece aklı sıra, bir trajedi olarak tasvir ettiği Dersim olayının faturasını haklı olarak CHP'yi de işin içine katarak sağın tümüne çıkartıp, kendince yegane sol olan TKP'yi de el çabukluğu ile aklamaya kurnazlığına tevessül ediyor. TKP'nin kimseye özür borcu yok demesi getiriyor ve 'bugün asıl önemli olan AKP gericiliğine karşı mücadeledir' diyerek bir doğruyla bir yanlışın üstünün örtmeye çalışıyor. Böylece esasen sağ oportünizmin hakimiyeti altındaki TKP'yi 'yegane sol' mertebesine çıkartarak el çabukluğu marifetini icraya devam ediyor.

TKP Sosyalizm Lafazanlığı Yaparak Menşevik Tutumunu Gizleyemez

Ama TKP'nin bu vesileyle yaptığı bundan ibaret değil. Dersim tartışmaları konusundaki resmi tutumunun ifade edildiği kısa yazıda, sağır sultanın bile malumu olan AKP'nin CHP'yi kanştırma gayretleri gibi sıradan doğru tespitleri tekrarlandıktan sonra şöyle deniyor:

"Burjuva devriminin doruk noktası olan Cumhuriyet'in kitlesel isyanları gericiliğe, şeylere teslim etmiş olması kaçınılmaz bir kader değildi. Kemalist önderlik padişahlığın yerine geçirdiği, tartışmasız biçimde bir tarihsel ilerleme olan cumhuriyet rejimini halk kitleleriyle ve bu arada Kürt yoksulluyla buluşturmaktan geri durmuş, halkı siyasal sürecin dışında tutmaya öncelik vermiştir."

İşte bu kısım TBKP adı altında tasfiye olurken TKP'ye eşlik eden TİP'ten tevâris ettikleri 'Sosyalist Türkiye' hedefini öne çıkararak kendini adına konduğu partiden ayırdıktan sonra TKP'nin 'tarihsel TKP' ile aynı zeminde durduğunu resmidir. Zira, TKP karşı devrimci kemalist beyaz orduların emperyalistlerin zoruyla Osmanlı İmparatorluğu'nun yerine koyduğu cumhuriyeti burjuva devriminin doruk noktası olarak tarif ettikten sonra (ki daha sonra 27 Mayıs gerici askeri darbesiyle getirilen 61 Anayasası'nı bu doruk noktasının ötesine geçen bir başka doruk olarak tarif edecekler), bir de bu 'tartışmasız biçimde bir tarihsel ilerleme olan cumhuriyet rejiminin' halk kitleleriyle ve Kürt yoksullarıyla buluşmamış olmasına sitem ediyor. Yani bu durumu cumhuriyetin halk ve Kürt düşmanı karakteriyle değil de, kemalist önderliğin bu işlemi sağlamaktan geri durmuş olmasıyla açıklıyor, 'halkı siyasal sürecin dışında tutmaya öncelik vermiş' olmasını ayıplıyor.

Bu sözler, Menşevik bakış açısının berrak bir biçimde tekrarı değilse nedir? TKP'nin lügatinde burjuva demokratik devriminin görevlerinin burjuvaziye rağmen ve onun başı üzerinde emekçiler, yoksul köylüler ve ezilen halklar tarafından yerine getirilmesi anlamına gelen Leninist tutumun izi bile yoktur. Onlara göre, o zaman gündemde tarihsel ilerleme anlamına gelen 'demokrasi sorunu' olduğuna göre, komünistlerin bu konuda üzerlerine düşen bir şey olmamalıdır. Halk kitlelerini siyasallaştırmak da bu demokrasi

mücadelesine önderlik eden burjuva akımlarının ödevidir; Kürt yoksullarını bu tarihsel ödevde bağlamak da öyle. Komünistlerin ise, TKP'ye göre bu işlerle bir ilgisi olmasa gerekir; zira onların işi adeta sosyalizmi kurmaktan ve burjuvaziye demokrasi mücadelesinde destek çıkıp bu alandaki eksik ve kusurlarını hatırlatmaktan ibarettir. Menşeviklere göre, komünistlere düşse burjuvaziye ödevlerini hatırlatmak ve bir an evvel bu ödevlerini bitirmeleri için onu iteklemek suretiyle desteklemek düşer. Böylece sıra güya daha çabuk sosyalizme gelecektir ve bu Menşevikler nihayet, tarihsel koşulların hedyesi gibi gördükleri asıl rollerini o zaman oynayacaklardır. TKP Dersim sorununa yaklaşırken tamamen bu Menşevik tutumu ifade etmektedir. Halbuki menşeviklerin asıl rolleri herhangi bir aşamada sosyalizme giden yolu çmak değil, sınıf düşmanını güçlendirerek ve devrimcilerin önünü keserek bu yolun büsbütün tıkanmasına hizmet etmektir.

Doğrusu bugün şu ya da bu yoldan yürüterek 'sosyalist devrimcilik' yoluna giren 'demokratik devrimciler' de üç aşığı beş yukarı aynı bakış açısını paylaşmaktadır ve ister 'demokratik devrim' diyerek, ister 'sosyalist devrim' diyerek yaklaşsınlar bütün Menşeviklerin buluşmalarının kaçınılmaz oluşu da bundandır.

Öte yandan, TKP'nin Menşevik tutumunun Dersim tartışması sayesinde açığa çıkışı bununun sınırlı değil. Yine sol dergisinde, her ne kadar yazarı 'yazının kendi kişisel görüşlerimin bir yansıması olduğumu ve sadece beni bağladığımı da ayrıca belirtmek isterim' diye bir not düşme gereğini görmüş olsa da, TKP'nin kısa resmi açıklamasında savunulan fikirleri 'yalnız cümlelerle ve maddeler halinde' açıklayan Fatih Yaşlı imzalı Dersim Üzerine başlıklı yazıda şöyle deniyor:

"Dersim, iki amaç için kullanılmıştır: Amaçlardan ilki ve özel olanı CHP içerisindeki hizipleri birbirine düşürmek ve böylelikle CHP'yi bölünmeye kadar gidebilecek bir kaosa sürüklemek, ikinci ve genel amaç ise Osmanlı-Türkiye modernleşmesini bir bütün olarak itibarsızlaştırma ve tasfiye sürecine sokmaktır. Önümüzdeki günlerde Jön Türklerden Kemalizm'e uzanan çizgi ve hilafetin kaldırılmasından harf devrimine kadar yaşanan bütün tarihsel olaylar, yakın tarihte hesaplaşmak görüntüsü altında, topyekûn bir şekilde böyle bir operasyona maruz kalacaktır.

... Sol, bu operasyona iki nedenle dâhil olamaz, olmamalıdır. İlk olarak, operasyon açık bir şekilde AKP iktidarı ve liberal-muhafazakâr hegemonyanın güçlenmesine hizmet edecektir. İkinci olarak ise sol, Osmanlı-Türkiye modernleşmesini, liberallerin ve muhafazakârların yaptığı gibi, devlet-toplum karşıtlığı, merkez-çevre mücadelesi gibi ikilikler üzerinden okuyup elinin tersiyle bir kenara itemez. Sol bu süreci sınıfsal bir bakış açısıyla analiz eder ve eleştirir. Kapitalizm ve emperyalizm kavramlarının kullanılmadığı eleştiri ve analizler sol değildir."

'Sol bu süreci sınıfsal bir bakış açısıyla analiz eder ve eleştirir. Kapitalizm ve emperyalizm kavramlarının kullanılmadığı eleştiri ve analizler sol değildir' derken Fatih Yaşlı doğru söylüyor. Ama kendi yazdıkları doğru olarak belirlediği çerçevenin dışına çıkıyor; zira TKP'nin resmi pozisyonunun açıldığı 12 maddelik yazısında ne kapitalizmden söz ediyor, ne emperyalizmin Dersim'de noktalanmış süreçteki ve cumhuriyetin kuruluşundaki rolünden söz ediyor, ne de Kürt ayaklanmalarını ezen hareketi tarif ederken sınıf ölçütleri kullanmaya girişiyor. Bu bakımdan tam da kendi dediği gibi kendi verdiği sol tanımının bile dışında olduğunu belgeliyor.

Fatih Yaşlı imzası arkasında TKP'nin yaptığı daha ziyade TC'nin kuruluş yıllarında olup biten en önemli çatışmaların mücadelesi açısından değil, 'modernite ve aydınlanma hareketi' ile 'modernite ve aydınlanma karşıtlığı' kavramlarıyla açıklamaktan ibaret. Elhak, usta demagog bu laf cambazlığına girişmeden önce de, doğru görünen bir tesbitin arkasına saklanmayı ihmal etmemiş:

"Sol, genel olarak modernite ve aydınlanmayı, özel olarak ise Osmanlı-Türkiye modernleşmesini ve aydınlanmasını, modernite ve aydınlanma karşıtı, gerici, postmodern argümanlarla eleştirir. Aydınlanma ve modernite, tıpkı Marx ve Engels'in yaptığı gibi, aydınlanma ve modernitenin içerisinden eleştirilir."

Ama yazı boyunca aydınlanma ve modernliğin nerede ve nasıl eleştirildiğini anlamak mümkün değil; çünkü buna yeltenmiyor bile. Yaptığı daha çok postmodernizmin ve bu bağlamda ele alınabilecek sivil toplumcu anti kemalist tutumların burjuva modernizmi ve burjuva aydınlanması tarafından durarak, üstelik bu tutumun kemalist hareket tarafından temsil edildiğini bildiğini de saklamadan ortaya koymaktan ibaret. Muhtelif Troçkistlerle birlikte, Menşevizmin 'sosyalist devrimci' kanadının öncülerini arasında önde gelen bir yer tutan TKP, sosyalist devrimden işçi köylü ittifakına dayalı bir proleter devrimi anlamıyor. Tıpkı Troçki'nin vaktiyle Bolşeviklerin karşısına 'işçi devrimi' diye çıkıp, 'komün tipi bir devlet' olacağını altı çizilen 'işçilerin köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü' formülünün karşısına 'işçi hükümeti' formülünü çıkartan Troçki gibi davranıyor.

TKP'li oportünistler 1927'de 'sürekli devrim' tezini Ekim deneyiminin dersleriyle yeniden formüle etme çabasına girişirken bu konuda önceki tartışmalarda kendisinin değil Lenin'in haklı olduğunu teslim ederek söze başlayan merkezci oportünist Troçki 'nin bile gerisindedirler. Zaten yola çıkarken yayınladıkları Gelenek Dergisi'nin ilk sayılarındaki yazılar da buna tanıklık eder. Orada 'sosyalist devrim' etiketiyle süslenmek istenen Menşevik taktiklerini Troçki'nin 1905 dönemindeki yazılarına uzun uzun yer vererek ve o aşamada Lenin karşısında Troçki'nin haklı olduğunu göstermek için yoğun bir gayrete girişmişlerdir.

Bu da şaşırtıcı değil. Tıpkı Lenin-Martov arasındaki tüzük tartışması 1905'teki devrimci ve oportünist taktikler arasındaki ayrımın ilk habercisi olduğu gibi, TKP'li Menşevikler de tersinden, devrim taktiklerindeki Menşevik tutumlarından başlayıp örgütsel sorunlardaki oportünizm doğru giden yolu döşemektedirler.

Tencere Yuvarlanı Kapağını Bulur

Ama TKP kendini böylelikle Dersim sorununu tamamen dışına çekmeye gayret etmekle yetinmemektedir. Bir de, Kürt hareketinin bugünkü baskın karakterinden ötürü olsa gerek, gerçekleri tam tersine çevirmek zorunda kalmaktadır: 'Sol, Kürt isyanlarının kim tarafından olursa olsun vahşice bastırılmasına hep karşı durmuştur'. Esasen bu açıklama özür dilememe kibiriyle uydurulmuş, Nabi Yağcı'nın iş isten geçtikten sonra dilediği özüründen pek farkı olmayan bir kurnazlıktan ibarettir. Kopenhag kriterlerinden istifade ederek TKP'nin tarihsel mirasına konma kurnazlığını gösteren TKP bu mirasın istediği kısmına sahip çıkıp istemediğinin üstünü örtüvererek bu kurnazlığını sürdürülebileceğini sanıyor.

Elbette ki karışımızda yalancı kuyruklu durmaktadır.. Çünkü kendi deyimleriyle o zamanın biricik solu olan TKP ve arkasındaki Komintern, şimdiki TKP'nin 'Cumhuriyet'in ilk dönem Kürt isyanlarının sonucusu' olduğunu söylediği Dersim ayaklanmasının da, ondan öncekilerin de vahşice bastırılmasına hiçbir biçimde karşı çıkmış değildir. Bilakis, bu ayaklanmaların 'tartışmasız biçimde bir tarihsel ilerleme olan cumhuriyet rejimine ve onun reformlarına karşı gerici ayaklanmalar' olduğunu ileri sürerek bunların bastırılmasını kutlamış ve desteklemiştir. Hatta Azadi hareketinin bastırılmasını takiben çıkan Takrir-i Sükun kanunu ile kendi faaliyetleri ve 1 Mayıs yasaklanması olmasına rağmen, bu meşum desteği sürdürmeye devam etmiştir. Tıpkı TKP'nin komünist önderlerini katleden kemalistlerin Şefik Hüsnü oportünizmi tarafından tarihsel ilerleme adına desteklediği gibi... Tıpkı İsmail Bilen zamanında Ecevit CHP'sinin 'toplumsal ilerleme kutlununa desteklenmesi' gibi... Ve tıpkı bugün Nabi Yağcı gibilerin 'kemalizme ve statükoculuğa karşı mücadele' uğruna AKP'yi desteklemesi gibi.

TKP, mirasına konduğu TKP'nin kemalist kuyrukçusu tutumunun üzerine örterek ve kendini ondan 'biz Sosyalist Türkiye diyoruz' demekle ve AKP'ye karşı mücadele vurgusu yaparak ayırabileceğini sanmaktadır.

Her halükarda güya birbirlerinin karşı kutbunda gibi duran muhtelif TKP mirasçılarının asıl ortak yanları, Mustafa Suphi'nin değil Şefik Hüsnü'nün TKP'sinin ve onlara yön veren Komintern'in revizyonist çizgisinin mirasçısı olmalarıdır. Şu ya da bu biçimde bu mirası kökten ve tümüyle red etmeyen akımların tümünün de aynı kısır döngüden kurtulmaları mümkün değildir.

KÖZ'ün arkasında duran komünistler ise, bu oportünist mirası red edip Mustafa Suphilerin TKP'sinin mirasına gerçekten sahip çıkan yegane çizgiyi savunmaktadır ve TKP'nin oportünist mirasının özür dileyerek yahut gerçeklerin üzerini örterek saklanıp aklanamayacağını asla unutmamaktadırlar.

TKP'nin oportünist çizgisiyle hesaplaşmanın yolu, bu kirlî mirası red edip bolşevizmi ve Mustafa Suphilerin mirasına sahip çıkan bir komünist partisini yaratma iradesini ortaya koymakla başlar; KÖZ'ün başladığı yer de burasıdır. Bu yolun ilk kilometre taşlarından biri, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren hatta Mustafa Suphi ve yoldaşlarını katletmekle başlayıp, Kürdistan'daki meşru ayaklanma ve direnişleri ezerek devam eden kuruluş süreci boyunca da karşı devrimci ve gerici bir diktatörlük olduğunu ikircimsiz biçimde ilan etmektir.

İkinci bir kilometre taşı ise, aynı süreçte görülen Kürt hareketlerini sadece katliamlar olarak anma sığlığından kurtularak bu hareketlerin esasen 1917 Devrimi'nin tetiklediği ulusal kurtuluş mücadeleleri çerçevesinde meşru ve ilerici hareketler olarak yaşadığımız topraklarda emekçilerin ve ezilenlerin mücadele tarihinin bir parçasını oluşturduğunu savunmaktır.

Bu tutumu daima savunmaya ve ayrımlarını buna göre çekmeye özen gösteren KÖZ'ün arkasındaki komünistler, sosyal şovenist akımlar karşısında umursamazlığa düşmeden onlerine koydukları yolu yürümeye ve bu yolu yürürken oportünistlerle ayrımlarını çize çize hedeflerine doğru ilerlemeye devam edecektir. Bu yolu oportünistlerden ve merkezci tutumlardan sıyrılarak bu sorumluluğu paylaşmaya kararlı ve müsaait komünistlerle buluşa buluşa kat edeceklerdir.

Fransız Parlamentosunda Kabul Edilen “Soykırımı İnkâr Suçu”na Dair Yasa Vesilesiyle Ermeni Sorunu Hakkında Söylenmeyenler

(Önümüzdeki ay içinde yayınlayacağımız ‘Ermeni Sorunu’ broşürümüzden pasajlar)

Fransız Ulusal Meclisi daha önce 2001’de Ermenilere 1915’te soykırım yapıldığını resmen kabul ettikten sonra, şimdi de soykırımı inkar edenlerin suç işlemiş kabul edilmesini öngören bir yasayı onayladı. (...)

Bu gelişmeler karşısında solun tamamı yine görece suskun kalmakta (...) Siyasi gerçekleri açıklama gibi bir misyonu da olan komünistlerin ise bu vesileyle Ermeni sorunu ve ‘Ermeni soykırımı’ hakkındaki siyasi gerçeklere ışık tutma ödevi var. Kaldı ki bu tartışmalar vesilesiyle ‘soykırım’ kavramından başlamak suretiyle, çok daha farklı yönlerle uzanan siyasi gerçeklere açıklık getirme gereği ve fırsatı var.

Sorun Fransızlarla Türkler Arasında Değil

Her şeyden önce söz konusu hararetli tartışmaları bu kez tetikleyen doğrudan doğruya Ermeni sorununun kendisi değildi. Söz konusu olan seçimlere yaklaşırken elverişsiz bir konumda bulunan Fransız Devlet Başkanı Sarkozy’nin partisinin bir parlamenter manevrasıyla tetiklenen tartışmalardır.

Bu noktadan itibaren fikir belirtenler her ne kadar sık sık bu hususa işaret etmekteyse de Fransız meclisinde 30 küsur vekilin oyuyla geçen yasa hakkında konuşurken ‘Fransa veya Fransızlar’ diye konuşmakta beis görmemektedir. Oysa bırakalım Fransızların ezici çoğunluğunu, Ulusal Meclis üyelerinin çoğunluğunun dahi bu konu hakkında en ufak bir fikri yoktur. (...)

Ermenilerle Türkler Arasında bir Sorun Yok

‘Ermeniler’ ve ‘Türkler’ kavramları da bu tartışma çerçevesinde benzer bir biçimde kullanılıyor ve kimsenin itirazıyla karşılaşmıyor. Bir taraf ‘Türkler Ermenileri katletti’ diye sorunu anlatırken, karşıt kamptakiler de ‘ama Ermeniler de Türkleri (ya da onlarla özdeş tutulan Müslümanları) katletti’ diye mazeret bulmaya çalışıyor. (...)

Oysa bu sorundaki taraflardan biri Osmanlı İmparatorluğu’dur. Sadece 1915’te değil, 1894-1896’dan itibaren Ermenilere dönük bir etnik temizlik ve katliam hareketi bizzat Osmanlı devleti ve onun baskı aygıtları tarafından emirle organize ve sistematik biçimde uygulanmıştır. Dolayısıyla bu uygulamalar çerçevesinde bir tarafta emperyalist ilhakçı gerici bir devletin baskı politikaları vardır. Hangi bahaneyle arkasına saklanırsa saklansın bu politikalar gayri meşru ve gericidir.

Öteki tarafta ise bir ezilen ulusun maruz kaldığı baskı ve katliamlar ve bunlara karşı ne biçimde ve hangi yol ve yöntemlerle yapılırsa yapılsın, kayıtsız şartsız meşru olan direnişiyi vardır. Komünistler milliyetçilik söz konusu olduğunda daima ezen ulus ve ezilen ulus milliyetçiliği arasında ayırım yapmakla ve kayıtsız şartsız ezen ulus milliyetçiliğinin karşısında yer almakla yükümlüdür.

AKP’nin Kısaca Kısaca Tutumu İki Yüzlü ve Koftur

Ermeni soykırımını inkar etmenin suç sayılmasına kapı açacak olan yasa taslağının Fransa ulusal meclisinde gündeme gelmesi üzerine AKP hükümeti ve şakşakçıları hemen bir şantaj politikasına sarıldılar. Birinci şantaj konusu ‘eğer Fransa Ermeni sorununu kurcalarsa biz de Fransa’nın yaptığı mezalimleri teşhir ederiz’ anlamına gelen sözde tehditkar tavırda ifade buldu (...)

Kaldı ki, bu şantaja dile getirenlerin afra tafasına rağmen, Türkiye’nin bu konuda derinlemesine bir açıklama yapması da mümkün değildir. Kuruluşundan itibaren TC, Fransız emperyalizminin sömürgelerindeki mezalim konusunda sadece suskun bir tutum benimsemekle kalmamıştır. Aksine özellikle Cezayir Ulusal Kurtuluş Savaşı döneminde en çarpıcı bir biçimde görüldüğü gibi, sömürgelerdeki ulusal başkaldırıların bastırılması konusunda daima Fransız emperyalizminin yanında yer almıştır.

Sarkozy’nin Ermeni Oylarının Peşinde Olduğu ve Türkiye’nin Ekonomik Boykot Tehdidi de Boş Laftır

TC’nin Fransa’ya yönelik ikinci şantaja ise ekonomik boykot çerçevesine giren bir tehdidi ifade etmektedir. ‘Eğer bu yasa geçerse, biz de Airbus siparişlerini gözden geçirip Boeinglere bakarız. Nükleer projelerini gözden geçiririz. Fransız mallarına ambargo koyarız’ vb. söylemlerle dile getirilen bu ikinci şantaj da fazla bir etkisi olabilecek bir şantaj değildir. Zira aslına bakılırsa Fransa’nın bu günlerde bu sorunu gündemine alması Fransız emperyalistlerinin Ermeni konusundaki hassasiyetlerinden veya seçimlerde Ermeni oylarına göz dikme zarureti hissetmelerinden çok, bu tür

iktisadi ilişkilerde Türkiye’nin zaten Fransa ile ilişkilerini giderek azaltıp, rakiplerine yönelmesiyle ilişkilidir (...)

Osmanlı ile TC Arasında Kopuş Değil Süreklilik Var

Öte yandan, ‘Ermeni sorunu’ vesilesiyle asıl bir başka hususun gündeme gelmesi beklenirdi; ama ne hikmetse hiç kimse soruna bu açıdan yaklaşmakta değildir. Söz konusu olan güya imparatorluğu yıkıp yeni bir çığır açan, hatta kimilerine göre ‘burjuva anlamında da olsa bir devrim’ ile kurulduğu iddia edilen TC’nin neden Osmanlı İmparatorluğu altında olup bitenlerden doğrudan doğruya sorumlu görüldüğüdür. (...)

İşte esas olarak bu süreklilik nedeniyle TC aynı zamanda Osmanlı devletinin Ermenilere karşı işlediği suçların sorumluluğunu da otomatik olarak üstlenmek zorunda kalmaktadır. Kaldı ki, bunda bir tuhaflık yoktur; zira TC bu konuda mirasına sahip çıktığı Osmanlı’dan geri kalmış değildir. (...)

Soykırım Kavramı Emperyalistlerin İcat Ettiği Bir Terimdir

Bugün kullanılan resmi soykırım kavramı besbelli evrensel bir ölçü olmaktan ziyade, özgül bir çerçeve içinde tutulmak istenen ve uluslar arası siyasi çekişmelerde emperyalist devletlerin kendi anlık çıkarlarına göre başvurduğu bir diplomatik/demagogik alet olarak kalmaktadır. Nitekim Ermeniler bakımından bile bu kavramın yaygın bir ölçekte kullanılması uluslararası dengelerin değişimine az çok koşut bir biçimde gündeme gelmiştir.

Komünistler söz konusu olayı ve benzer tarihsel gelişmeleri emperyalist hukukun terimleri çerçevesinde almayı reddetmeli ve katliam kıyım vb. terimleri kullanırken herhangi bir komplekse kapılmamalıdır. Çünkü önemli olan bu olayı emperyalist hukuka göre mahkum etmek değil, emperyalistlerin ve burjuva diktatörlüklerinin tüm günahlarının hesabını bir proleter devrimine sormaktır. Komünistlerin proleter devriminin ahlakından başka bir ahlaki olmaması da bunu gerektirmektedir. (...)

Ulusal yahut dini veya siyasi tutum ve görüşlerinden ötürü, topluca suçlu sayılarak şu ya da bu mazeretle kitlesel halde yerlerinden edilmesi ve yol boyunca kitlesel olarak kıyım uğratılması daima bir suç sayılmalıdır. Ama komünistler bakımından bu suçun hesabı ‘Türkler’den değil, gerici Osmanlı devletiyle onun mirasına sahip çıkanlardan ve emperyalistlerden sorulacaktır. Bu bakımdan bu suçun emperyalistlerin soykırım tanımına girip girmemesinin bir ehemmiyeti yoktur. Cumhuriyet tarihi boyunca Kürtlerin ‘zorunlu iskan’ adı altında tabii tutuldukları toplu sürgün ve göç ettirmeler, köylerin ormanların yakılması sürülerin telef edilmesi nedeniyle Kürtlerin topluca göç etmek zorunda bırakılmaları ve bu uygulamalar sırasında maruz kaldıkları baskı ve katliamları da BM’nin ‘soykırım’ tanımına girip girmediğine bakmaksızın aynı çerçevede görmek ve mahkum etmek de komünistlerin ödevleri arasındadır.

Soykırım diye Vurgulanan Katliam 1915’teki Uygulamalara Mahsus Değil

Her ne kadar kimi Ermeni grupları ve kimi emperyalist devletler münhasıran 1915 olaylarını soykırım olarak kabul ettirmek istese de, komünistler açısından 1894’ten itibaren başlayan ve Birinci Paylaşım Savaşı’nın sona ermesine kalmadan Anadolu’daki Ermeni nüfusunun neredeyse tamamen ortadan kaldırılmasına varan kıyım hareketleri değişik veçheleriyle bir bütündür ve aynı suçu oluşturur. Bu suçun sorumluluğu da Osmanlı Devleti’nin, onun mütteliklerinin ve mirasçılarının sırtındadır. (...)

Emperyalistlerin Ermenilerin Katledilmesindeki Sorumlulukları

Ermenistan sorununun hiç değilse Batı Ermenistan bağlamında boğulup, oportünist manevralara kurban edilmesinin yegane sorumluluğunu Taşnaksutyun’un üzerine atmak ve emperyalist güçlerin bu çerçevede aynı istikametteki rolünü görmezden gelmek olmaz. Zira Antant bloğunun

ve bilhassa Fransız emperyalizminin bu sürecin her aşamasında tayin edici bir rolü vardır. Bu meşum rol sadece Ermenistan’ın bağımsızlığı ve Ermenilerin özgürlüğü konusuna darbe vurmamakla kalmamış, aynı zamanda başta Kürdistan ve Kürt ulusal mücadelesi olmak üzere başka ulusal hareketlerin de bastırılmasına yol açmıştır. Zaten ulusal kurtuluş hareketlerinin uluslararası proleterya ile birlikte dünya proleter devriminin temel bir öznesi o ahtasına oturmuştur. Böylece Kuvayı Milliye’ci İngilizlerin talimatıyla Erzincan Şurası’na saldıran, Taşnak oportünistleri de Fransız emperyalistlerinin yedeğinde, Fransız Yabancı Lejyonu saflarında, Erzincan Şurası’nı terk etmişlerdir. Batı Ermenistan’ın kurtuluşu ve Ermenistan’ın birliği mücadelesini terk ederek Fransız himayesi altındaki Kilikya’ya yönelmişlerdir. Bir başka deyişle karşı devrimci Ermeni oportünistleri hem kendi ulusal davalarına hem de Kürtlerin ulusal kurtuluş mücadelesine ihanet etmişler.

Ermenilerin Kendi Kaderini Tayin Hakkının Önü Kesilirken Başka Ne Oldu?

Birinci dünya çapındaki paylaşım savaşına girişen emperyalistlerin ezilen ulusların kurtuluşu kaygısıyla hareket etmedikleri besbellidir. Bununla birlikte bu savaşın sona ermesini takiben pek çok ulusun özgürleşme yoluna girdiği, eski imparatorlukların egemenlik alanlarında bir dizi yeni devletin peydah olduğu da doğrudur. Hatta daha önce neredeyse adı ve varlığı bilinmeyen bir dizi ulus da kendilerini bu noktadan sonra belli etmişler. (...)

Bu gelişmenin başka ezilen uluslar nezdinde ve emperyalist orduların işgali altındaki ülkelerde bir umut doğurması ve ulusal hareketleri tetiklemesi elbette kaçınılmazdır. Nitekim Bolşevikler ve Komünist Enternasyonal’in etkili girişimlerinin de katkısıyla bu yöndeki hareketler filizlenip, dalga dalga yayılmaya başladı. 1920’de Bakü’de toplanan Doğu Halkları Kurultayı bu yönde ciddi bir atılım sağladı. (...)

Bakü’de Doğu Halkları Kurultayının şemsiyesi altında kuruluş kongresini toplayan TKP’nin önderleri Ekim Devrimi’nin tetiklediği gelişmelerden yararlanarak bir İşçi Köylü Sovyet Cumhuriyeti kurma mücadelesine öncülük etmek üzere bütün riskleri de göze alarak derhal Anadolu’ya geçme kararı aldılar. Zira böyle bir özne müdahaleye müsait bir nesnel durum hayli olgunlaşmış durumdaydı. Aynı nedenle Kuvayı Milliye hareketi de ayaklanmakta olan Kürtlere saldırmadan önce, TKP’nin Bolşevik önderlerini katletmekle karşı devrimci misyonlarına başladılar.

Kürdistan’ın Üç Parçasında da Ulusal Hareket Kendini Göstermekteydi

(...) Erzincan şurasıyla başlayan hareket daha geniş çaplı ve uzun ömürlü bir hareket oldu. Bu geniş çaplı ve uzun ömür görmek için Erzincan-Koçgiri-Dersim çerçevesinin ötesine de bakmak lazım. Zira aynı süreçte Güney’de Şeyh Mahmut Berzenci doğrudan doğruya işgalci İngiliz emperyalistlerine karşı bir savaş halindedir. Doğu’da Simko önderliğinde bir hareket yine İngiliz emperyalistlerinin egemenlik alanı olması öngörülen topraklarda bir ayaklanma halindedir. Her iki hareket de açıkça Ekim Devrimi’nden esinlendiklerini dile getirip yeni Sovyet cumhuriyetinden destek talep etmektedir.

İşte bu gelişmeler göz önüne alındığında, neden Osmanlı İmparatorluğu topraklarını kendi aralarında paylaşan ve çoğunluğu Müslüman halklar üzerinde egemenliklerini kurma gayreti içinde olan İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin bir telaş içinde olduklarını anlamak zor değildir. (...) Bir yandan bu boşluğu Bolşevikler tarafından doldurulmasıyla planlarının tamamen suya düşmesi endişesi içindeydiler.

TC ve İran savaşının sonuçlarına göre umut edebileceklereinden daha geniş bir alan üzerinde hakimiyet kurdular. Aynı zamanda borçlu ve emperyalistlerin sınır bekçiliği ödevi ile yükümlü olarak yeniden şekillenmiş oldular. Böylece İngiliz

ve Fransız egemenliği altına girmiş olan Arap ve Müslüman halkların bağımsızlık ve özgürlük hülyalarını tetikleme kuvvetle muhtemel olan bir Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin önü de kesilmiş olduğu gibi, Ortadoğu’daki belli başlı devletlerin de bu sorun vasıtasıyla birbirlerine ve emperyalist efendilerine bağlanması sağlanmış oldu.

Ama bu süreçte bilhassa ‘Kızıl olmaksızın Büyük Ermenistan hülyasından’ vazgeçmeyi ve vatan topraklarını da terk edip, mülteci olarak emperyalist efendilerinin hizmetinde yaşamayı kabullenen Ermeni ulusal hainlerinin de hatırı sayılır bir rolü vardır.

İşte açıkça görülebileceği gibi, doğrudan doğruya birinci emperyalist paylaşım savaşının sonuçlarıyla ve bu savaşa hesapta olmayan biçimde son veren Ekim Devrimi’nin yarattığı dinamiklerin önünü kesme kaygısıyla şekillenmiş bu tablonun bütün öğelerinden ve bu sonuçları ilgili tüm ezilen ulusların kaderlerinden olduğu gibi, bu uluslar özgürleşmediği takdirde özgür olamayacak olan bölgedeki ezen ulus diktatörlükleri altında iki kat ezilen emekçilerin kaderlerinden söz etmeksizin Ermenilerin sorunlarını öne çıkarmak Ermenistan’ın bölünmesinin ardındaki emperyalistlerin rolünü örtbas etmektedir. Nitekim bu nedenle Ermenistan sorunu bu bağlamda gündeme geldikçe Kürdistan sorunundan bahsetmek adetten değildir. Ermenilere yapılan 1915 soykırımı öne çıkarılırken bu ekseri bölgedeki başka ezilen halkların, bilhassa Kürtlerin maruz kaldıkları ulusal baskıların üzerine örtecek tarzda yapılmaktadır. Böylece Ermenistan sorunu emperyalist efendilerin bölge üzerindeki denetim ve hakimiyetlerini sağlamak üzere gerek gördüğü zaman ve ihtiyaç duydukları kadar gündeme getirilip çıkarılmaktadır. Ulusal sorunlarını bu çerçeveye tabi kılarak gören Ermeni akımları da bir ulusal kurtuluş mücadelesinin temsilcileri olmaktan ziyade emperyalistlerin maşası rolünü üstlenmektedir. (...)

Bugün Öne Çıkarılması Gereken Ne?

Komünistler Ermeni veya Kürt ulusal hareketlerinin emperyalistlerin ve onların maşası durumundaki ezen ulus diktatörlüklerinin uyguladığı ve geçmişte kalmış katliamlar ve mezalimler olarak yaklaşmamaya özen göstermelidir. Aynı tarihsel olayların aynı zamanda barındırdıkları devrimci dinamikler ve ilham verdikleri özgürlük umuduyla da yansıtılmasına gerek vardır. Çünkü bu sorunlar hala güncel sorunlardır. Başka bir ulusu ezenin özgür olamayacağına bilinciyse, komünistler bugün geçmiş deneyimlerden çıkartılan dersleri de donanarak, hala bir halklar hapishanesi konumundaki bölgenin özgürleşmesine çıkan yolu göstermekle yükümlüdür.

O nedenle bugün Ermeni sorununa yaklaşırken tarihsel olayların ayrıntılarına girip orada boğulmak ve Ermenistan sorununu tecrit ederek ele almak yerine, bu bütünlüğü ortaya koymak ve bu vesileyle o deneyimlerin derslerinden yararlanarak çözüm getirilmesi gereken güncel sorunlara ve gerçeklere ışık tutmak lazım.

Bu itibarla AKP hükümetinin rakibi CHP’yi sıkıştırmak için demagogik bir tarzda Dersim sorununu sanki geçmişte olup bitmiş bir katliamdan ibaretmiş gibi göstermeye çalışmasını ve bunu bugün uygulamakta olduğu ondan aşığı kalmayan şovenist uygulamalarını bu sözde açılım görüntüleri ardına saklama gayretlerini teşhir edip, Kürdistan ve Ermenistan kurtuluş mücadelesi arasında bağları işaret etmek bir ödevdir. Bu ödevi yerine getirirken burjuvazinin temsilcilerinin yapmaya çalıştığı gibi Kürtleri mazlum ve mağdur insanlar olarak gösterme tuzağına basmamak da bilhassa önemlidir. Bu tutum tıpkı Komünist Manifesto’da eleştirilen burjuva sosyalizminin proleterya’yı sadece sömürülen sınıf olarak görüp göstermek istemesi gibi bir tutumdur. Ezilen ulusları ezilmişlikleri, maruz kaldıkları baskılarla anmak da aynı bakış açısının yani burjuva sosyalizminin bir ifadesidir. Bu nedenledir ki, bu tür yaklaşımların ulusal kurtuluş mücadelesini emperyalist kurumların İnsan Hakları veya Soykırım sözleşmeleri çerçevesine sokma gayretleri de gayet tabiidir.

Komünistler ise, bu tür durumlarda baskı ve zulmü, katliamları öne çıkarmaktan ziyade, ezilmiş bastırılmış da olsalar bu hareketlerin temsil ettikleri devrimci dinamiklere dikkat çekerler. Kimi yıldönümlerinde de, yenilgileri katliamlarla anmak yerine, bu yenilgilerle yol açan hata ve kusurları mercek altına koyup, ibret almak ve o deneyimlerden bugünkü mücadelelere ışık tutacak dersler çıkarmak üzere yararlanmalıdırlar.

Deri Kundura ve Tekstil İşçileri Derneği Kongresi

Merkezi Güngören'de bulunan Deri Kundura ve Tekstil İşçileri Derneği, 18 Aralık Pazar günü olağanüstü kongresini gerçekleştirdi.

Kongre gündemleri, divanın oluşturulması, saygı duruşu, faaliyet raporunun okunması, mali raporun sunumu ve dilek-temenniler başlıklardan oluştu. Divanın seçimi ve saygı duruşunun ardından faaliyet raporunu sunmak üzere dernek başkanı Uğur Parlak söz aldı. Uğur Parlak önce neden bir kongre yapma ihtiyacı hissettiklerini açıkladı, yedi kişilik yönetim kurulunda bulunan dört üyenin istifa etmesi dolayısıyla yönetimin azınlığa düştüğünü, bu yüzden yeni bir yönetim oluşturmak gerektiğini, ayrıca derneğin çalışmasına dair bir takım kararlar almak gerektiğinin altını çizdi.

Başkan konuşmasının devamında şunları belirtti: "Biz burada bir takım hedefler belirlerken bu hedeflerimize neden ulaşamadığımıza dair dönemele ilgili, sınıfın örgütsüz oluşuyla ilgili bir sürü şey söyleyebiliriz. Ancak burada asıl sorun bu çalışmayı yürütenler olarak bizlerin bu çalışmanın gereğini yerine getirememesi. Bu konuda derneğin başkanı olarak özeleştiri veriyorum. Derneğimizin yerini Esenyurt'a taşıyoruz. Orası da değişik sektörlerde işçilerin yoğun olarak yaşadıkları bir yer. Biz dernek olarak sendikalara alternatif olarak yola çıkmasak da bu konuda yasalarda yapılan bir takım değişikliklerle belli bir üye sayısı (%5) sendikalaşabiliriz. Bunun için önümüzdeki 1-1.5 yıl içerisinde 1500 üyeye ulaşip sendikalaşabiliriz, bunu gerçekleştirebiliriz."

Daha sonra bir işçi söz alarak "Biz bu derneğin merkezini Esenyurt'a taşısak bile, burasıyla bağımızı tamamen koparmayacağız, yeni alanda çalışmamızı oturtup güçlendirdiğimiz oranda buradaki faaliyeti yeniden canlandırabiliriz." dedi.

Sendikal hareketin sorunları tartışıldı

8 Ocak'ta, Deri Kundura ve Tekstil İşçileri Derneği'nde 'Sendikal Hareketin Sorunları ve İşçi Sınıfının Mücadele Deneyimleri' konulu bir panel gerçekleştirildi. Panele Türk-İş'e bağlı Teksif Yedikule Şube Başkanı Sebahattin Çetin, Tek-Gıda İş Avrupa Yakası Şube Başkanı Muzaffer Dilek ve Teksif Yedikule Şube Avukatı Özgür Ekin katıldı. 14:00 ile 16:30 arası süren panele 45'e yakın işçi katıldı.

Panelin yöneticiliğini yapan arkadaş kısa bir hoşgeldiniz konuşmasının ardından konuşmacıları takdim etti. Daha sonra sözü ilk konuşmacı olan Teksif Yedikule Şube Başkanı Sebahattin Çetin'e bıraktı. Çetin konuşmasında bu bölgenin kendileri için ve sendikal mücadele için önemli bir yer tuttuğunu; daha önce bu bölgede birkaç fabrikada sendika çalışması yürüttüklerini; ve bu çalışmada yer alan kimi arkadaşları bugün burada yeniden görmenin kendisini memnun ettiğini söyledi. Daha sonra konuşmasında sendikaların önemli sorunları olduğunu ancak bu sorunların işçilerin sendikalara sahip çıkarak, sendikaları denetleyerek aşılabileceğini; sendikalarla ilgili yeni yasal mevzuatın sendikal örgütlenmede kimi olanaklar yarattığını, bunlardan bir tanesinin artık işçilerin sendikaya üye olması için noter şartının kalkması olduğunu belirtti. Daha önce bir sektörde örgütlenmek için o sektörde örgütlü işçilerin %10'unu örgütlemek gerektiğini, yeni mevzuatta ise binde beşini örgütlemenin yeterli olduğunu söyledi. Çetin konuşmasının devamında sendikal çalışmanın çok titiz ve işveren ile yalakalardan gizli yürütülmesi gerektiğini; bir işyerine sendikayı sokmamak için işverenlerin gerektiğinde birlikte örgütlü davrandıklarını; işçilerin ise daha örgütlü davranmaları gerektiğini ifade etti. Çetin, tekstil-triko bölümünde 12 saat olan çalışma saatini örgütlü kimi işyerlerinde sekiz saate düşürdüklerini anlattı.

Tek Gıda-İş Avrupa Yakası Şube Başkanı Muzaffer Dilek ise konuşmasında sendikaları dışarıda durarak eleştirmenin bir anlamının olmadığını; sendikaları değiştirmek için sendikal bir çalışma yürütmek gerektiğinin altını çizdi. Dilek bir işyerinde sendikal mücadele verirken bütünlüklü bir sendikal faaliyetin gerektiğini; bunun için ise sendika çalışmasına başlamadan önceki, sonraki süreç ile sendikal olunan sürecin çok önemli ve birbirine bağlı olduğunu; bir işyerine işçilerin sendikayı sokabilmesi için sendikaya güvenmeden önce kendi güçlerine ve örgütlülüklerine güvenmeleri gerektiğini belirtti. Ayrıca mevcut sendikaların içerisinde sınıf sendikacılığı yürüten sendikacıların bürokratik-sendikal anlayışlar tarafından istenmediğini kendi örneğiyle göstermeye çalıştı.

Başka bir işçi arkadaş ise bu çalışmanın aslında başka alanlardan buraya gelerek uzun yıllar sürdürdüğünü; başka sektörlerde benzer kaygıları güden kesimlerle bir takım ortaklıklar sağlandığını ve bu ortaklıkların halen sürdürdüğünü; işçi sınıfının mücadelesinde inşiler çıkışlar olabileceğini; şu an sayımız az olsa bile (Kongre'ye 20 kişi katılmıştı) bunun bizim moralimizi bozması gerektiğini ifade etti. Kongre'de kadın bir işçi de bir konuşma yaptı. Konuşmasında kadınların işçi sınıfının mücadelesinde çok önemli bir yer tuttuğunu; bu alanda da kadınların daha fazla mücadeleye katılması gerektiğini ifade etti.

Bizden de kongreye katılan yoldaş bir konuşma yaptı. Yoldaş konuşmasında şunları belirtti: "Dernek başkanının bu faaliyetin istenilen düzeye çıkarılmamasında özeleştiri vermesi kıymetlidir. Ancak sınıfın ve dolayısıyla derneğin kapsamındaki işçilerin örgütsüz ve dağınık oluşuyla ilgili genel tespitlerin dışında somut olarak bu derneğin neleri neden gerçekleştiremediği hakkında dersler çıkarabiliriz. Burada işçi arkadaşlar da bulunuyor, onlar bu konuda ne düşünüyor? Burada çıkaracağımız olumlu ya da olumsuz bir takım deneyimlerden yararlanmalıyız ki bu deneyimler yarınki çalışmalarımıza ışık tutsun." dedi. Fakat kongrede bu yönde bir tartışma yapılmadı.

Mali raporun sunulmasının ardından, derneğin yeni yönetimi ve diğer organlarına üyeler seçildi. Biz de (şimdilik) dört arkadaş derneğe üye olduk ve iki arkadaşımız denetim kuruluna seçildi.

Yaşasın Sınıf Dayanışması!

Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!

Esenyurt'tan Komünistler

Daha sonra panele katılanların soru ve görüşlerini bildirdikleri ikinci bölüme geçildi. Bu bölümde birçok işçi mevcut sendikaların güçsüzlüğünü, sınıf sendikacılığı yürütmediklerini, işverenlerin kendi çıkarıldıkları yasaya dahi uymadıkları halde işçilerin neden mevcut yasal sınırlar içerisinde örgütlenmeye çalıştıklarını ifade etti. Ayrıca birçok işçi daha önce yaşadıkları sendikal faaliyet deneyimlerini paylaştılar. Bu bölümde ayrıca dernek başkanı da bir konuşma yaptı. Başkan konuşmasında mevcut sendikal anlayışın sendikal bürokrasinin kısıncı altında olduğunu, birçok sendika başkanının on milyarları bulan maaşlar aldıklarını, sendikaların kasalarında işçi sınıfını eğitmek için mali-maddi olanakların fazlasıyla bulunduğunu ifade etti.

Panelde bizden de bir yoldaş konuşma yaptı. Yoldaş konuşmasında sendikal hareketin sorunları birkaç saatlik bir panelde tartışmanın mümkün olamayacağını, sendikaların köklü sorunları olduğunu fakat bu sorunların ancak yeni bir sendikal anlayışla aşılabileceğini; sendikalarda seçilme, denetleme ve geri alınabilme mekanizmasının hakim kılınması gerektiğini; sendikaların gelir gider ve hesaplarının şeffaf bir biçimde işçilerin denetimine açık tutulduğu bir anlayışın uygulanması gerektiğini; bugün işçi sınıfının çok büyük bir bölümünün sendikaların rağbet göstermediği 30 kişinin altında çalışılan işyerleri olduğunu ifade etti.

Bu arada Teksif Yedikule Şube Avukatı Özgür Ekin ise işçilerin kimi tekil sorularını yanıtlamaya çalıştı. İkinci turda şube başkanı sendikacılar olarak bundan böyle daha sık bir araya gelmeye çalışacaklarını, işçilerin örgütlenmesi için hiçbir çabadan uzak kalmayacaklarını bu konuda daha önce yaptıkları kimi çalışmaların da örnek göstererek anlatmaya çalıştı.

Yaşasın Sınıf Dayanışması!

Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!

Esenyurt'dan Komünistler

Savrançoğlu deride direniş sürüyor

Yaklaşık 90 kişinin çalıştığı deri tabakhane ve boyahane fabrikası Savrançoğlu'ndan sendikacı oldukları için işten çıkarılan 40'ı aşkın deri tabakhane işçisi sendikacı olarak işe iade talebiyle yürüttükleri mücadeleyi sürdürüyor. Direnişçi işçilere, direnişi sürdürdükleri Menemen'de bulunan fabrika önündeki Deri-İş'in direniş çadırında bir dayanışma ziyareti gerçekleştirildi.

Direniş ziyaretinde sohbet ettiğimiz işçi arkadaşlar, gelinen aşamada direnişlerinin artık salt sendikacı olarak işe iade talebini içermediğini ifade ettiler. Birçok benzerinde olduğu gibi bu fabrikada da ücret, iş güvencesi ve iş güvenliği konularında pek çok sıkıntı ve hak gaspının yaşandığını aktardılar. Ancak bunların yanı sıra fabrikada yapılan üretimin, üretimde yer alan işçilerin kendisi kadar çevreyi de tehdit ettiğini, fabrikadaki mevcut arıtma tesisinin çalıştırılmadığını ifade ettiler. Fabrika atıklarının akıtıldığı kanalın toprağa karıştığı ve etrafta tarım yapılan pek çok araziye ve yakındaki emekçi mahallesini etkilediğini söyleyen işçiler, üretimin çevreye zarar vermeyecek bir şekilde sürdürülebileceğini, ancak hali hazırda kapasitesi de yeterli olmayan arıtma tesisinin hiç çalıştırılmayarak çevreyi ciddi anlamda kirleten bir şekilde üretim yapıldığını anlattılar. Diğer tabakhanelerin Menemen Serbest Bölge sınırları içine taşındığını, Savrançoğlu'nun dışarıda kalan tek fabrika olduğunu söylediler. Serbest Bölge'deki diğer fabrika ve tabakhanelerin ise arıtma tesislerinin çalıştığını aktardılar.

Konuştığımız arkadaşlar tüm işçilerin Menemen'de yaşadıklarını, yaşadıkları mahallelerde de direnişlerinin sahiplenildiğini ifade ettiler. Özellikle fabrikaya en yakın olan ve ağırlıklı olarak Roman emekçilerin yaşadığı mahallede olumlu bir tavır geliştiğinin altına çıktılar. Patronun direnişi kırmak için işten atılan işçilerin yerine çalıştırmak üzere mahalleden ona yakın emekçiyi getirdiği, bu kimselerin direniş çadırını ve direnişteki işçileri görünce tereddütsüz bir şekilde işe girmekten vazgeçtikleri anlatıldı.

Direnişin Meclis'e de taşındığını, direnişçi işçiler ve sendika temsilcilerinin Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku vekili A. Levent Tüzel ile Meclis'te bir basın toplantısı gerçekleştirdikleri de aktarıldı. Menemen'de gerçekleşen bin kişiyi aşkın

Esenyurt'ta yılbaşı yemeği

Deri Kundura ve Tekstil İşçileri Derneği, gerçekleştirmiş olduğu olağanüstü kongresinin ardından ilk etkinliğini Esenyurt Erdoğan Parkı'ndaki Sultanahmet Köftecisi'nde yaptığı yılbaşı yemek etkinliği ile gerçekleştirdi.

30 Aralık akşamı saat 20:00'de başlayan etkinlik yaklaşık iki saat sürdü. Bilet fiyatının 10 lira olduğu etkinliğe işçilerin yanı sıra eğitim ve sağlık emekçileri de katıldı. İnsanların aileleriyle katıldıkları etkinliğe 100'e yakın kişi katıldı. Etkinliğe katılanlar yemeklerine başlamadan önce dernek adına kadın bir işçi kısa bir hoşgeldiniz konuşması yaptı ve bu etkinliklerin daha önceki yıllarda da yapıldığını, işçilerin böylesi günlerde bir araya gelmesinin anlamlı olduğunu söyledi.

Daha sonra dernek başkanı bir konuşma yaptı. Başkan konuşmasında derneğin merkezinin

İzmir'de deri işçileri meslek hastalıklarını tespit ediyor

İzmir'de Deri Tekstil Kundura İşçileri Derneği, üyelerine yönelik meslek hastalıkları ve işçi sağlığı çalışmaları başlattı. Ege Üniversitesi Halk Sağlığı doktorlarının yönlendirdiği çalışmaların ilki temel sağlık bilgileri, ikincisi ise meslek hastalıkları üzerine gerçekleştirildi.

Temel sağlık bilgileri çalışması sırasında, insan sağlığı, genel sağlık sistemi ve kanun hükmünde kararname üzerine bir seminer gerçekleştirildi. Sağlık ocakların kapatılmasının üzerinde durulduğu çalışma esnasında gündelik hayatta üzerine düşünmeden kullanılan sağlık kavramları ve genel sağlık bilgileri üzerine konuşuldu. İşçilerin soru ve sorunları doğrultusunda gerçekleşen seminerin sonunda bir sonraki çalışma için işçilerin çalışma alanlarına ilişkin yapılması gereken işler tespit edildi.

İkinci sağlık çalışması ise işçilerin yaşadıkları sağlık sorunları çerçevesinde gerçekleşti. Meslek hastalığı üzerine genel bilgiler verilmesinin ardından işçiler iş yerlerindeki sağlık koşullarını anlattılar. Çalışmaya katılan herkes, kendi yaşadığı ya da iş arkadaşlarının başına gelen hastalıkları bir A4 kağıdı üzerine insan bedenleri çizerek

yürüyüşün ardından CHP'li vekillerin de kayıtsız kalamadığını ve onların dahi yürüyüşe geldiklerini aktardılar. Bununla birlikte fabrikanın muhasebe yetkilisinin CHP'li Menemen Belediye Meclis Üyeleri'nden biri olduğu ve direnişin kırılması için bu kişinin hayli çaba sarf ettiği de anlatılanlar arasındaydı.

İşçiler direnişlerine dair son derece olumlu bir ruh hali içerisindeydiler. Bu direnişin kazanımlarla sonuçlanacağına dair inançlı olmakla birlikte, direnişlerinin bundan sonraki akubetinden bağımsız olarak şimdiden pek çok yönden direnişin kazandığını düşünüyorlardı. Bir işçi arkadaş bu duruma ilişkin, direnişin yıllardır bir arada olmasına rağmen yakın ilişkileri olmayan işçileri kaynaştırdığını söyledi. Aynı işçi arkadaş, neredeyse yıllardır birbiri ile konuşmayan işçilerin şimdi birbirlerinin başı ağrıyınca bile yetiştiklerini söyleyerek, "esas kazanım da bu işte" dedi.

Örgütsüzlüğün ve güvencesizliğin sınıfa dayatıldığı içinden geçtiğimiz dönemde, bu hâkim havayı dağıtmak üzere oluşan her gayretin önemli olduğunu ifade ederek direnişçi işçilerin mücadelesinde yanlarında olduğumuzu, onların mücadelesinin sadece kendilerini ilgilendirmediğini ifade ettik. Gittiğimiz her yerde ve mahallelerde direnişlerini anlatmak üzere arkadaşlara söz vererek çadırdan ayrıldık.

Tek Bir İşçi Sigortasız, Tek Bir İşyeri Sendikası Kalmasın!

Köle Değil İşçiyiz, Birleşince Güçlüyüz!

İzmir'den Komünistler

Esenyurt'a taşınacağını, değişik sektörlerde çalışan işçileri örgütlemeyi hedeflediklerini ve işçi sınıfının içinde bulunduğu durumdan hiçbirimizin memnun olmadığını ancak bu durumun işçi sınıfının bir kaderi olmadığını belirtti. 12 Eylül öncesi işçi sınıfının şimdikiyle kıyaslanamayacak düzeyde örgütlü olduğunu, şimdi de işverenlerin işçi sınıfının kazanılmış bir hakkı olan kıdem tazminatına göz diktiklerini, bu kazanımın kaybedilmemesi için örgütlenerek mücadele etmemiz gerektiğini ifade etti. Daha sonra derneğin çalışmalarına katılım çağrısında bulundu.

Konuşmadan sonra Türkçe ve Kürtçe türküler söylendi, halaylar çekildi. En sonunda ise çelikler yapıldı ve hediyeler verildi.

Esenyurt'tan Komünistler

somut olarak gösterdi. Çizilen resimler, duvara asılarak üzerine konuşuldu. Öne çıkan temel rahatsızlıklar arasında depresyon, bel ağrıları, kimyasallardan etkilenme nedeniyle ortaya çıkan rahatsızlıklar, dermatolojik sorunlar, göz rahatsızlıkları, nefes alma zorlukları vb. sorunlar vardı. Bir sonraki çalışma için, işçiler iş yerlerinde karşılaşılan sağlık sorunlarını tespit etmek üzere iş arkadaşları ile görüşmeler yapmak üzere sözleşerek çalışma sona erdirildi.

Yaşasın Sınıf Dayanışması!

İzmir'den Komünistler

Kooperatif büyüyor, ortakları kareye sığmıyor

4 Aralık 2011 Pazar günü Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi Ümraniye şubesinde kooperatif ortaklarının ve dostlarının bulunduğu bir etkinlik gerçekleşti. 150 kişinin katıldığı etkinlikte kooperatifin Yeni Bosna, 1 Mayıs Mahallesi, Tuzla ve Sultanbeyli şubelerindeki ortakları, 1999'dan itibaren kooperatif çalışmasına katılmış kooperatif dostları ve Anadolu'da Yaşam Kooperatifi ortakları buluştu. Etkinlik kooperatif ortaklarının konuşmalarıyla başladı, birlikte yenen yemeğin ardından müzikle devam etti.

Etkinlik kooperatif tanıtım filmiyle başladı. Film gösteriminin ardından açılış konuşmasında kooperatif ortaklarından Gülistan Özdemir, bu etkinliğin kooperatifin farklı şubelerinde yer alan ortakların ve ailelerinin tanışması ve buldukları şubenin ötesinde Mayıs'ta Yaşam'ı tanımlama amacıyla düzenlediklerini ifade etti. Kooperatifin kuruluş sürecini anlatan Özdemir on yıldan fazla zamandır sürdürdükleri çalışmanın kolektif bir emeğin, elbirliğinin sonucu olduğunu anlattı. Sözlerine 2011 Haziran'ında yapılan kooperatif genel kurulunda, eğitim dayanışması faaliyetini büyütecek ve güçlendirecek kararlar aldıklarını ve kooperatifte bu kararların nasıl hayata geçtiğini anlatarak devam etti. Devlet liseleri ve meslek liselerinde okuyan ve de açık öğretimden okullarını tamamlamaya çalışan kooperatif ortaklarının eğitim sisteminde eşitsizliklerden kaynaklı en temel öğrenimden mahrum olduklarını, kooperatifteki ders çalışma gruplarının, müfredatın ve kaynaklarının buna göre yeniden düzenlendiğini ifade etti:

Diğer bir yandan ise eğitimdeki sınıfsal eşitsizliklerin öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını da belirlediğini söyleyen Özdemir oluşturulan ortak çalışma gruplarıyla bu engelleri de aşmaya çalıştıklarını örnekledi. Kooperatifin bu çalışmalarını el birliğiyle yaptığını ve ancak etkinlikteki yeni ortakların ve ailelerinin katılımıyla dayanışmanın büyüyeceğini ifade etti.

Açılış konuşmasının ardından sırayla kooperatif şubelerinden ortaklar söz alarak şube çalışmalarını

anlattılar. Yeni Bosna şubesinden Yusuf Ünal, geçmiş yıllardan farklı olarak farklı ihtiyaçlara dayalı çalışma grupları organize ettiklerini anlattı. Lise dersleri ya da üniversite sınavı hazırlığı için en az üç kişiden oluşan çalışma grupları oluşturduklarını, bunlardan olumlu sonuç alanların kendi liselerinden arkadaşlarıyla şubeye gelip var olan gruplara katıldıklarını ya da yeni gruplar oluşturmayı gündem ettiklerini aktardı. Böylece tek bir tanıtım broşürü dağıtmadan kırka yakın kişinin ders çalışma gruplarında yer aldıklarını ifade etti.

Tuzla şubelerinden ve 1 Mayıs Mahallesi şubelerinden sınava hazırlanan ortaklar da söz alıp ders çalışma gruplarını ve fasikül hazırlama çalışmalarına nasıl katıldıklarını aktardılar. Sultanbeyli şubelerinden söz alan bir ortak ise Solid Works ve Auto Cad programlarının öğrenildiği gruplar oluşturduklarını aktardı.

Konuşmaların ardından yemek için ara verildi. Kooperatifin önündeki sokakta kurulan sofrada ortakların evlerinde yapıp getirdikleri yemekler hazırlandı. Yemekten sonra ise bir kooperatif ortağı bir müzik dinletisi sundu. Etkinlik Grup Mayıs'ın dinletisi ve halaylarla son buldu.

Kooperatif ortakları "biz kooperatifi sadece bulunduğumuz şubeden ibaret sanıyorduk, oysa Mayıs'ta Yaşam uzun zamandır çalışma yürüten ve yüzlerce insanın faaliyetine katıldığı bir kooperatifmiş" diyerek ve memnuniyetlerini ifade ederek etkinlikten ayrıldılar.

Yemeğin ardından ise kooperatifin önünde, yukarıda gördüğünüz toplu fotoğraf çekildi. Ancak eski senelerin aksine bu sene kareye sığamadık. Ne mutlu bu kareyi genişletenlere...

Mayısta Yaşam'dan Komünistler

Akademisyenler emekçilerle buluşuyor

22 Ocak Pazar Günü içinde çalışma yürüttüğümüz kurum Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi'nin Yeni Bosna şubesinde akademisyen Serdar Değirmencioğlu'nun katıldığı bir söyleşi gerçekleştirildi. Benzer bir söyleşi de bir önceki gün, 1 Mayıs Mahallesi şubesinde Boğaziçi Üniversitesi'nden Fatma Gök ile gerçekleşti.

Yeni Bosna'daki söyleşide Serdar Değirmencioğlu, yapımcısı olduğu 3 Saat filmi ve eğitim sisteminde yaşanan sorunları kendi penceresinden anlattı. Üniversiteyi kazanan kesimlerin genel olarak varlıklı ailelerin çocuklarından oluştuğunu, okullarda şiddeti, okulların insanların eğitim aldıkları bir yer olmaktan çok bazı katı disiplinlerin verildiği yerler olduğunu, dershanecilik sistemiyle parası olanın bilgiye ulaşabileceği bir hale geldiğinden söz etti.

Ayrıca bu tarz kurumlar dayanışmayı öne çıkardığı için onları önemsendiğini; zamanı ve olanağı oldukça bu tarz söyleşi ve panellere katılmaya çalıştığını ekleyerek bundan sonra da bu tarz söyleşilere katılmaya çalışacağını söyledi.

Mayısta Yaşam adına yapılan konuşmada ise kooperatifin eğitim sorununa karşı kendi cephesinden bir dayanışma ağı kurarak, öğrenciler arasında dayanışmayı örgütlemeye çalıştığı, şu anda İstanbul'da 4 farklı mahallede bu çalışmanın yapıldığı ve yaklaşık 100 öğrencisi ile 60 yakın hocasıyla bu faaliyeti örgütlemeye çalıştığı anlatıldı.

Ayrıca, eğitim sisteminde yaşanan sorunun sadece

bir kaynak sorunu olmadığı; zengin çocukları kolejlere gider ve özel dersler alırken emekçi mahallerinde yaşayan öğrencilerin ancak hedefleri, olanakları, beklentileri birbirine yakın öğrencilerin bir arada durarak çalışma gruplarıyla sınav hazırlanırlarsa kazanabileceği ifade edildi. Piyasada mevcut olan müfredatların, kitapların, soru bankalarının düz liselere ve meslek liselerine giden kesimlerin ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olduğu, bu sorunu çözmek için geçen Mayıs'tan beri bir müfredat çalışmasının yapıldığı söylendi.

Söyleşiye katılan öğrenciler ise okullarda yaşadıkları baskıdan, şiddetten, Kürt öğrencilerin yaşadığı baskılardan ve dershanede yaşadıkları sorunlardan bahsetti. 2 saat süren ve yaklaşık 30 kişinin katıldığı söyleşiye kooperatif öğrencileri hayli aktif bir katılım gösterdi.

Yeni Bosna'dan Komünistler

Mayısta Yaşam'da sağlık semineri

14 Ocak Cumartesi günü 1 Mayıs Mahallesi Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi'nde bir sağlık semineri gerçekleştirildi. Seminer kapsamında yüksek tansiyon anlatıldı ve tansiyon ölçümü gerçekleştirildi.

Seminerin duyurusu için iç mekan afişleri hazırlayarak mahallemizdeki kurumlara astık. Ayrıca davet edeceğimiz kişilere verilmek üzere afişleri küçük el ilanları şeklinde çoğalttık.

Seminer çalışması ve duyurusu kooperatif ortakları ve öğrenci aileleri ile birlikte yapıldı. Öğrenci aileleriyle onların tanıdıkları aileleri ziyaret ettik. Ev ziyaretlerinde gidilen ailelere kooperatifi tanıtarak onları seminere davet ettik. Ayrıca

kooperatif öğrencileriyle birlikte mahallede bulunan bir okulda okuma yazma kursu alan kadınları ziyaret ettik. Bu ziyarette kooperatifi anlattık, yapacağımız seminer hakkında bilgi vererek seminerin el ilanlarını dağıttık.

13 kadının katıldığı seminerde hipertansiyon konusu slayt sunumu şeklinde anlatıldı. Daha sonra ise tansiyon ölçümü yapıldı. Katılımcıların sorularının cevaplanmasıyla ve bir sonraki seminerin konusunun katılanların talebiyle 'şeker hastalığı' olarak belirlenmesinden sonra seminer sonlandırıldı.

Mayısta Yaşam'dan Komünistler

Mayısta Yaşam'ın Halkların Demokratik Kongresi deneyimi

Birçok siyasi kurumun ve kitle örgütünün bulunduğu Halkların Demokratik Kongresi Girişimi, içinde çalışma yürüttüğümüz Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi'ni de Kongre'ye davet etti. Kongre'nin bileşenlerinin genişlemesinin önemli olduğunu, demokratik talepler etrafında örgütlenmek gerektiğini ve bu sürece bizim de dâhil olmamızı istediklerini bildirdiler.

Mayısta Yaşam Kooperatifi olarak bu durumu değerlendirdik ve kooperatifin yürütmelerinde bu durumu tartıştık. 'Kongre'de yer almak neden önemlidir? Bizim mücadelemize ne gibi katkılar sunar?' diye tartıştık. Biz de komünistler olarak bunun önemli bir fırsat olduğunu, emekçilerin ve işçilerin mücadelesine katkı sunacağını, Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi'nin de ezilen ve emekçilerin yanında yer aldığı söyledik; bu yüzden bu tür birlikelerin parçası olması ve oraya güç katması gerektiği doğrultusunda görüş bildirdik. Ayrıca Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi'nin sınavlarla ilgili mücadelesine katkı sunacağını savunduk. Milletvekillerinin de bu Kongre'ye dahi olduğunu, haliyle milletvekilleriyle bağlarımızın artacağını, diğer kitle örgütleriyle de bağlarımızın artacağını söyledik.

Yürütmelerimizde çıkan karar doğrultusunda da Kongre girişimi ile irtibat geçtik ve Kongre'nin toplantılarına katıldık.

Katıldığımız süreç Kongre delege seçimi için gerçekleşen halk toplantılarına denk geldi. Bu toplantılarda kitle örgütlerinin de delege gönderme hakkı olduğu söylendi ve böylelikle Mayıs'ta Yaşam da İstanbul 3. Bölge'den bir delege gönderdi.

15-16 Ekim'de gerçekleşen Kongre'den önce delegelerin tanıtılması ve onayın alınması üzerinden halk toplantıları yapıldı. İstanbul 3. Bölge'de yapılan halk toplantılarına katıldık. Bu toplantılarda Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi'ni tanıttık. Neden Kongre'ye dahil olduğumuzu anlattık. Kongre'nin önemli ve anlamlı olduğunu, işçi ve emekçilerin mücadelesine güç katacağına inandığımızı, bu yüzden de ezilenlerin ve emekçilerin eğitim sorunu için mücadele eden bir kitle örgütü olarak Kongre'ye dahil olduğumuzu anlattık. Kongre'nin asıl anlamının ve öneminin ise 15-16 Ekim'den sonra yerellerde yürütülecek çalışmalarla ortaya çıkacağını; yereldeki ayaklarının güçlü bir şekilde örülmesi gerektiğini vurguladık.

15-16 Ekim'deki Kongre ise Ankara'da gerçekleşti. İlk olarak Kongre Girişimi adına Mersin Milletvekili Ertuğrul Kürkçü açılış konuşması yaptı. Kürkçü'nün ardından sırasıyla Gülten Kışanak, Sırrı Süreyya Önder, Levent Tüzel ve Ahmet Türkl konuşmalar yaptılar.

Konuşmaların ardından yirmiyeye yakın ulustan bireyler kendi dillerinde Kongre girişimini selamladılar. Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi'nin de irtibat halinde olduğu İzmir Deri İşçileri Derneği'nden gelen Afrikalı bir arkadaş da bu selamlamada yer aldı ve konuşmasını Türkçe yaparak sonunda 'herkesin dili kalmış ama bizim dilimiz de kalmamış' diyerek sözlerini bitirdi. Yoğun ilgi gören bu selamlamadan sonra divan seçildi; program ve tüzük komisyonunun önerdiği tasarılar tartışıldı.

'Sen de Bir Ses Çıkar' kampanyası için bildiri dağıtımı

Halkların Demokratik Kongresi'nin Bahçelievler bileşenlerinin organize ettiği bir bildiri dağıtımı gerçekleştirildi. Bildiri dağıtımı, Bahçelievler yerinde BDP, EMEP, Tekstil-Sen, ESP, Mayıs'ta Yaşam Kooperatif ve siyasete ilgi duyan bağımsız politik kesimlerle beraber organize edildi.

Bildiri dağıtımı, Zafer Mahallesi'nde merkezi Pazar Pazarı çıkışında, işçilerin iş çıkışı saatlerinde gerçekleştirildi.

'Sen de Bir Ses Çıkar' kampanyası kapsamında her Cumartesi günü Taksim'de yapılması düşünülen basın açıklamalarının bu sefer ki gündemi ise KCK operasyonları ve artan siyasi baskılar gözaltılar ve tutuklamalardı. Cuma akşamı yapılan bildiri dağıtımında

Bahçelievler'de HDK Meclisi toplantısı

25 Aralık günü AK-EL Vakfı'nın düğün salonunda HDK'nın ilçe meclis toplantısı yapıldı.

Toplantı divan seçimiyle başladı. Ardından mücadelede yaşamını yitirenler anısına bir dakikalık saygı duruşu yapıldı. Saygı duruşundan sonra 3. Bölge merkezinde görevli bir kişi HDK'nın amacının ne olduğuna, neler yapmak istediğine ilişkin bir konuşma yaptı. Konuşmadan sonra serbest kürsü oldu ve meclis üye seçimi yapıldı. Otuz sekiz kişi meclis üyesi seçildi.

Üye seçiminden sonra Blok milletvekili Levent Tüzel bir konuşma yaptı. Cumhuriyet'in kuruluşundan beridir bu topraklarda halklara

Pazar günü ise program ve tüzük komisyonları hazırlıklarını tamamlamaya kadar sendikalar ve kitle örgütleri adına katılan delegeler, bireysel katılan delegeler söz alarak konuşma yaptılar. Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi adına delege olarak Kongre'ye katılan arkadaşımız da söz alarak konuşma yaptı. Yaptığı konuşmada Kongre girişimini selamladığını, Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi olarak verdiğimiz mücadeleye Kongre'nin katkı sunacağına inandığımızı belirtti. Arkasından bugüne kadar yaptığımız çalışmalarını aktardı. Milletvekilleri ile irtibat halinde olduğumuzu; paneller düzenleyip, mahallelerde yapılan halk toplantılarına katıldığımızı; sınav karşıtı yapılan mitinglerin örgütlenmesinde yer aldığımızı anlattı. Bugün hem eğitim alanındaki mücadelemizi yükseltmek hem de işçi ve emekçilerin mücadelesine katkı sunmak için burada olduğumuzu söyledi. Kongre'nin asıl anlamının ve öneminin de 15-16 Ekim'den sonra yerellerde yapacağı çalışmalarla ortaya çıkacağını belirterek sözlerini bitirdi.

Mayısta Yaşam Kooperatifi'nin konuşmasının ardından gene konuşmalar oldu. Konuşmaların ardından ise program ve tüzük komisyonları, programa ve tüzüğe dair açıklamalar yaptılar. Açıklamaların ardından eksik kalan kısımlar üzerinden tartışmalar yapıldı.

Ermeni bir delegenin önerisi üzerine yapılan tartışmada halklar komisyonu kurulması gerektiği ve komisyonun programda yer alacak olan halklara ilgili maddelere karar vermesine karar verildi. Ermeni delege ise Ermeni soykırımının bir ilk olup bunun artık bir simge haline geldiğini; bu yüzden de program ve tüzükte Ermeni soykırımının kınandığına dair bir madde konmasını gerektiğini belirtti.

Yapılan tartışmaların ardından program ve tüzük onaylandı. Seçilecek olan genel meclisin ise bir parti çalışmasına başlaması kararlaştırıldı. Oluşturulacak olan bu partinin tüm Kongre bileşenlerini bağlamadığı da belirtildi. Bunların ardından Kongre'nin isminin ne olması gerektiğine dair öneriler alınıp öneriler arasından Halkların Demokratik Kongresi ismi kabul edildi. Böylelikle Kongre resmen ilan edilmiş oldu. Büyük bir coşkunlukla hâkim olduğu salonda alkışlarla ve sloganlarla Kongre selamlandı. Bunun arkasından ise genel meclis üyeleri seçildi.

Kurtuluş Yok Tek Başına ya Hep Beraber ya Hiçbirimiz!

İstanbul'dan Komünistler

Yaklaşık 2000 bildiri dağıtıldı, işçi ve emekçiler Cumartesi yapılacak basın açıklamasına davet edildi. Bildiri dağıtımına 8 kişi katıldı ve dağıtım yaklaşık 1.5 saat sürdü. Bildiri dağıtımı sırasında 'Neden dağıtıyorsunuz bu bildirileri?' diyen işçiler ve emekçiler oldu. Onlara yaşanan bu

saldırıların sadece Kürtlere değil, tüm emekçilere olduğunu; saldırıların zamlar, kıdem tazminatlarının gasp edilmesini de içerdiğini; ve saldırılara karşı ortak bir savunma hattı örnek gerektiği anlatıldı.

Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!

Yeni Bosna'dan Komünistler

yapılan baskının ve katliamların durmaksızın devam ettiğini, örneğin bugün KCK operasyonlarıyla sürdürdüğünü belirten Tüzel konuşmasına şöyle devam etti: "KCK operasyonları aslında sadece Kürtlere yönelik bir saldırı değildir; saldırının hedefi devlete karşı boyun eğmeyen güçlerin tümüdür. Blok'la bir şey başardık. Bu başanın sonrasında kongreyi de güçlendirmemiz gerekir. Baskılara ve saldırılara bu şekilde karşı koyabiliriz. Türkiye'nin halkların cumhuriyeti olması gerek ve bunu HDK başaracak."

Toplantıya yaklaşık yüz kişi katıldı.

Yeni Bosna'dan Komünistler

TROÇKİZM DOSYASI 2

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

Türkiye solunda Troçkizm suçlamaları

Türkiye devrimci hareketinin kısa sayılmayacak tarihi içinde dönem dönem, pek çok akım başkaları tarafından çok farklı nedenlerden ötürü troçkist olmakla suçlanmıştır.

İlkin, uluslararası harekette troçkizm karşıtı kampanyaların revaçta olduğu dönemlerde, TKP içinde daha çok kariyer kavgalarından kaynaklı olarak, Nazım Hikmet, Vaha Nurettin, hatta bazen Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın troçkist olmakla suçlandığı epizodları bir kenara bırakırsak, troçkizm suçlamasının en çarpıcı biçimde gündeme geldiği örnekler 70'li yılların başında Proleter Devrimci Aydınlik hareketi içinde rastlandı.

Önce 'birinci troçkist tasfiyeciler' diye yaftalanacak olan Garbis Altınoglu ve arkadaşlarının oluşturduğu muhalif grup tasfiye edildi yahut ayrıldı. Onun ardından TKP-ML/TİKKO'yu kurmak üzere bu hareketten kopan İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşlarının oluşturduğu grup, PDA/ŞAFAK oportünistleri tarafından 'ikinci troçkist tasfiyeciler' olarak yaftalandı.

Bu aşamada troçkizm suçlamasında daha ziyade Troçki'nin 1912 sonrasında aldığı 'tasfiyecilerden daha tehlikeli tasfiyeci' merkezci tutumunun Lenin ve Bolşevikler tarafından eleştirildiği yazılan kabaca referans alan bir troçkizm tanımı söz konusuydu. Ama gerçekte söz konusu olan, kendileri tasfiyeci olan oportünistlerin muhaliflerini suçlamak için başvurdukları bir kurnazlıktan öte değildi. Nitekim kısa bir dönem geçtikten sonra bu kurnazlığa başvuranlar tarafından olduğu gibi, muhatap olanlar tarafından da bu demagoji ciddiye alınıp hatırlanmadı.

12 Mart sonrası dönemde ise, Troçkizm suçlamaları başka kisveler altında gündeme geldi. Daha çok TİP, TSİP, TKP'li reformist revizyonistler, genel olarak devrimci akımları karalamak için onları 'Maocu, goşist, Troçkist, anarşist akımlar' gibi bir demagojik bulamaç içinde eritime eğiliminde oldu. Bu bağlamda söz konusu olan reformistlerin kendilerini soldan eleştiren devrimcileri karalamak için başvurdukları bir demagoji idi. İlginçtir ki evvela 'troçkist tasfiyecilik' suçlamasını icat etmiş olan Aydınlikçı revizyonistler de kendi tonlarıyla bu koroya eşlik edeceklerdi. Bu cenahtan gelen karalamalar ekseri Küba devrimine, Kastro-Guevara çizgisine yakınlık duyanları 'maceracı troçkist' bir çizgiye kaymak gibi kılıflar altında gündeme geldi.

Kiblesi Moskova olanlar arasında SSCB ve uydularına, yahut genel olarak SBKP çizgisine eleştirel tutum alanların tamamını troçkist olarak suçlamak ve onları yüzünü Pekin'e dönmüş olanlarla aynı kefeye koymak da adetten oldu. Troçkistlere yönelik benzer bir tutum, aynı ölçüde sistematik olmasa da, ÇKP çizgisinin takipçileri arasında, onları 'sosyal-emperyalizm ve sosyal-faşizm konusunda tutarlı ve kararlı bir tutum almamak'la suçlama biçiminde gündeme geldi.

Öte yandan pek çok farklı grupların bünyesindeki tartışmalarda, daha dar ve özgül çerçevelerde, troçkizmin esasen sol sapma suçlamasının bir kod adı olarak kullanıldığı da görülmemiş değildir. Bu bağlamda örneğin MLSPB, Devrimci Sol bakımından troçkist bir eğilimi temsil ederken, oradan sola doğru kopan bir başkasının da MLSPB tarafından aynı biçimde suçlanması vb. gelişmeler de şartırtıcı olmuyordu. Bu dönemde troçkizm genel olarak 'sol maceracılığın' bir kod adı olarak ele alındığı gibi, 'partizis devrimcilik', 'maceracılık' vb. türden eleştirilerin de aynı kod adıyla anılması adetten olmaya başlamıştı. AEP çizgisini benimseyenler bakımından da, kendi bünyelerinden çıkanlar da dahil olmak üzere, çok daha geniş bir çerçeveye sığan birçok akım, aşağı yukarı aynı anlama gelmek üzere troçkist olarak adlandırılmaktaydı.

Ayrıca 1968 Mayıs'ında anarşist akımlarla Marcuse'den etkilenen akımların troçkistlerle iç içe geçtiği bir iklimin de etkisiyle, pratik politik planda değilse de, teorik düzlemde bu karmaşadan esinlenen az çok liberter görüş ve tutumları temsil eden kimi yazar düşünür ve onların etkisiyle hareketlenen öz-örgütlenme, öz-savunma yahut konseyci fikirlere meyleden kimi unsurların da troçkist yaftasına mazhar olmaları da şartırtıcı değildi. Nitekim 70'li yıllardan itibaren Türkiye'de de kendini göstermeye başlayan ilk troçkistler de esasen bu karmaşanın içinde bu etiketi bu yoldan hak edenler arasından çıktılar.

Daha sonra 70'li yıllarda Troçkizmin temel

Bir çağdaş efsanenin perdesini aralarken

SBKP (B) Tarihi kitabında '1937 duruşmalarının açığa çıkardığı gerçek' şöyle tarif edilir:

"1937'de Buharin-Troçki çetesinin canice suçlarıyla ilgili yeni gerçekler gün ışığına çıktı. Piatakov Radek ve ötekilerin mahkemesi, Tuhaçevski, Yakir ve ötekilerin mahkemesi ve nihayet Buharin, Rikov, Rozengolds, Krestinski ve ötekilerin mahkemesi, bütün bu mahkemeler, buharincilerle troçkistlerin çoktandır 'sağcılar ve troçkistler bloku' olarak bir halk düşmanları çetesi halinde birleşmiş olduklarını gösterdi.

Mahkemeler bu insan süprütülerinin halk düşmanları Troçki, Zinoviyev ve Kamenev'le birlikte, Ekim Sosyalist Devrimi'nin ilk günlerinden bu yana Lenin'e karşı, partiye karşı, Sovyet devletine karşı gizli faaliyetler yürütmüş olduklarını gösterdi. 1918'in başlarında, Brest-Litovsk barışı aleyhine girişilen gizli faaliyetler. Lenin'e karşı düzenlenen suikast ve 1918 ilkbaharında Lenin'in, Stalin'in ve Sverdlov'un tutuklanmaları ve öldürülmeleri için 'sol' sosyalist devrimcilerle yapılan gizli ittifak. 1918 yazında Lenin'i yaralayan hain kurşun. 1918 yazında 'sol' sosyalist devrimcilerin ayaklanması. Lenin'in liderliğini baltalamak ve yıkmak amacıyla, 1921'de parti içindeki anlaşmazlıkların kasıtlı olarak derinleştirilmesi. Lenin'in hastalığı sırasında ve ölümünden sonra parti liderliğini devirme girişimleri. Devlet sırlarının ifşa edilmesi ve yabancı casusluk örgütlerine bilgi verilmesi. Kirov'un alçakça öldürülmesi; yıkıcılık, saptırma faaliyetleri ve sabotajlar; Menjinski'nin, Kuybişev'in ve Gorki'nin alçakça öldürülmeleri. Bütün bunların, yirmi yıldan fazla bir zamandır yapılan benzeri hainliklerin, burjuva devletlerinin casusluk örgütlerinin emirlerini ve işaretlerini yerine getirmek üzere, Troçki, Zinoviyev, Kamenev, Buharin, Rikov ve uşaklarının katılmasıyla, ya da doğrudan doğruya bunların yönetimi altında işlendikleri ortaya çıktı." (Bolşevik Parti Tarihi, Bilim ve Sosyalizm Y., s. 413-414)

Bundan bir yıl önce de savcı Vişinski Birinci Moskova Duruşmaları'nın 28 Ocak 1936 tarihli oturumunda 'Troçki ve troçkistler her zaman işçi hareketi içinde kapitalizmin adamları olmuştur' diyordu. Bu iddianamede

troçkizm 'işçilerin, köylülerin, sosyalizmin ezeli düşmanı, kapitalizmin sadık bir uşağı' olarak tanımlanıyordu. Aynı iddianame troçkizmin 'otuz yılı aşan varlığı boyunca faşizmin saldırı birliği, faşist polis teşkilatının şubesi haline gelmek için hazırlanmakla geçirdiğini' öne sürdü. Bu ve benzeri iddialar peş peşe sürdürülen Moskova Duruşmaları'nda tekrarlandı ve bu iddiaları doğrulayan 'itiraflar'la desteklenerek hüküm haline geldi. Aynı hüküm uluslararası düzeyde yıllar boyunca troçkizm ve troçkistlere karşı bir iddianame olarak kullanıldı. Dolayısıyla, troçkizm hakkında ilk bilgilenmelerini bu kaynaktan alanların troçkizmi anlamak veya eleştirmekten ziyade bu sifati bir suçlama ve hatta adeta bir küfür olarak olarak kullanma eğiliminde olmasına şaşmamak gerekir.

Öte yandan, troçkizmin ne olup olmadığını bu ve benzeri tasvirlerden öğrenmek isteyenlerin kin ve öfke kuşanmanın yanı sıra, tam bir kafa karışıklığından başka bir şeye sahip olmaları mümkün değildir.

Çünkü bu iddianamede ve oradan hareketle kaleme alınan kimi tasvirlerde düşünmeksizin tekrarlanan bazı olay ve olguların dahi cevaplanması gereken bir dizi soruyu peşpeşe getirmemesi mümkün değildir.

Her şeyden önce, SBKP (B) Kısa Tarih'te 'bir sinekten fazla gücü olmayan beyaz cüceler' diye tanımlananlar Lenin zamanındaki Politbüro'nun Stalin ve Lenin'i saymazsak tüm üyeliklerini işgal ediyorlardı. Sonra, örneğin, bu iddianamenin baş sanıklarından olan Buharin ve Zinoviev birbirinin ardından Komünist Enternasyonal'in başına geçmiştiler. Keza sanıklardan Rikov, Lenin'in ölümünden sonra, onun yerine Halk Komiserleri Konseyi Başkanlığına (başbakanlık görevi) getirilmişti. Krestinski de

referanslarına bağlanıp bu bağlılığı açıkça ilan eden troçkistler de kendilerini teorik olmaktan ziyade pratik mücadele alanında göstermeye başladılar. Bununla birlikte, 80 öncesi dönemde troçkizm suçlaması ile yüz yüze gelenlerin başında gerçekten troçkist olanlar ve açıkça bunu ilan edenler olmadı. Hatta çoğu kez bunlara en sonda bile sıra gelmedi. Zira açık propaganda ve yayın düzleminde (kimi kitap yayınları ve 12 Eylül'e çeyrek kala çıkan birkaç sayı dergi bir yana) bir varlık göstermediklerinden, varlıkları solun geri kalan kesimleri tarafından pek fark edilmedi; fark edildiği zaman dahi ciddiye alınmadı. Hatta Vatan Partisi gibi Türkiye'de köklü ve özgün bir gelenekten, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın çizgisinden gelen bir parti kendi bünyesinde ve yönetici kademelerinde bu çerçevedeki tartışmaların sonunda tasfiye olup pek çok unsuru troçkist geleneğe bağlandıklarını ilan ettiğinde, yahut TKP-ML Hareketinin kimi tanınmış unsurları troçkizme bağlandıklarını ilan ettikleri zaman bile, bu ve benzeri gelişmeler (belki de 12 Eylül arefesi ve sonrasındaki görece suskunluk döneminde gündeme geldikleri için) ciddi bir yankı ve ilgi uyandırmadı. Keza Kurtuluş Sosyalist Dergi ve

Dışişleri Halk Komiserliği yardımcılığında bulunmuştu. Grinko Maliye Halk Komiseri, Çernov ise Tarım Halk Komiseri idi. Merkez komite üyeliği de yapmış olan Rozengoltz iç savaşta aktif görevler almıştı. Tuhaçevski başta olmak üzere, ordunun hemen hemen tüm yüksek komuta kademeleri bu sanıkların arasındaydılar. Açık ki aynı iddianameyle suçlanıp mahkum edilmiş olsalar da bu sanıkların tamamı hatta çoğunluğu bile troçkist değildi ve troçkist olarak suçlanmayı belki mahkum olmaktan daha ağır bir tahkir olarak görecekt unsurlarlandı.

Bunlar, iddianameye göre, 20 yıl boyunca en stratejik mevkilerde bulundukları halde, Sovyet devletinin en kritik günlerinde, yani iç savaş koşullarında asıl darbelerini indirecekleri yerde, 'sosyalizmin kesin ve geri dönüşsüz zaferinin' ilan edilmesine kadar kendilerini gizlemek için gayret göstermişlerdi. Hatta baş sanık Buharin son dakikaya kadar Merkez Komitesi'nde kalmayı ve o ana kadar bütün 'suç ortaklarını' idama göndererek kendini gizlemeyi başarmıştı.

Bu hikayede bir tuhaflık olduğunun farkına varmak için belge ve bilgi eksikliği bahane edilebilir mi? Besbelli ki bu tür ifadeler bir gerçeği öğrenmek için değil, bir konu hakkında neyin tekrarlanması gerektiğini öğrenip ezberlemek için okunabilir. Nitekim çoğunlukla öyle olmuş ve bundan öteye gitmemiştir.

Ama bu iddianameden kaynaklanan tasvirlerle olgular arasındaki aykırılıklar o kadar çetrefil bir tablo

yaratmaktadır ki, aynı kaynaktan beslenenler tarafından sık sık ezberleri bozan yeni formüllerin üretilmesi de eksik olmamıştır.

Örneğin bu duruşmalar döneminde SBKP genel sekreteri olan Stalin'in dava öncesindeki yazdıklarıyla dava sonrası yazdıkları arasında ve bu yazılarla iddianame arasında da göze batan aykırılıklar vardır. Stalin'in kimi yazılarını içeren ve temel kitap olarak kabul edilen kimi derlemelerde tarih hakkında hem birbirine göre, hem de SBKP (B) Kısa Tarih'ine göre farklı anlatımlar vardır.

Bu nedenle, Troçkizm hakkında bilgi sahibi olmak için 'Leninizm mi Troçkizm mi' derlemesine bakıldığında başka; 'Sağ ve Sol Sapmalar Üzerine' derlemesine bakıldığında bir başka tarih; SBKP Tarihi'ne ve Vişinski iddianamelerine bakıldığında ise bir başkası bulunur.

En basiti Zinoviev ve Kamenev önce, Troçki karşısında leninist ve bolşevik olarak tanımlanırken, birden bire hilekar ve düzenbaz entrikacılar olarak karşınıza çıkmaktadır. En sonunda baştan beri ihanet içinde olan Hitler ajanları olacaktırlar. Keza Troçki başta 'Ekim Devrimi ve iç savaşta rolü tartışma götürmez bir devrimci' iken, birden bire büyük bir komplonun baş örgütleyicisi ve Hitler'in ve Japonya'nın ajanı olmaktadır vs. vs... Akla ziyan olmakla birlikte, meraklısı bu kitapları karşılaştırarak buna benzer nice aykırılık ve tuhaflığı ayıklayabilir.

girişmedi.

80'li yılların az öncesinden başlayıp sonundan itibaren daha da hızlanan bir süreçte, Türkiye devrimci hareketi çerçevesindeki belli başlı akımların içinden kimi tanınmış kişilerin veyahut grupların troçkizme bağlanmaları dahi bu tabloyu fazlaca değiştirmede. Öte yandan özellikle 12 Eylül sonrası görece kabanar mültecilik koşullarında bilhassa Avrupa'da somut olarak muhtelif eğilimlerden troçkist akımlarla yüz yüze gelen ve bunlarla şu ya da bu ölçüde temas eden pek çok akıma bağlı militanlar troçkizm konusuyla somut bir biçimde yüz yüze geldiklerinde dahi bu akımın irdelenmesi ve değerlendirilmesi konusunda bir yeni çaba kendini göstermedi. Bu bakımdan muhtelif Türkiyel devrimci akımların dağılmasında troçkizm bahsine eklenen birkaç satır yeni değerlendirme unsurunun bile olmaması ve bu akımların bu bahiste eski ezberlerini ve bu ezbere dayanan suskunluğu sürdürmeleri hayreti şayan bir durum olarak varlığını korudu.

Bununla birlikte, elbette Troçkizm ve Troçki'nin görüşleri hakkında hiçbir şey yazılmadığı ve bu konuda herhangi bir yayın bulunmadığı da

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

sanılmamalı. Her şeyden önce, örneğin Mahir Çayan'ın Kesintisiz Devrim kitabının birinci cildinde kesintisiz devrim perspektifi ele alınırken, onun kendini Troçki'nin sürekli devrim anlayışından nasıl ayırdığına dair genişçe bir bölüm olduğunu hatırlamak bile yeter. Bu belki Troçkizm suçlamasına maruz kalmamak için alınmış bir tedbir olarak da görülebilir. Ama hangi nedenle olursa olsun, burada Troçkizmin temel görüşlerinin başında geldiği malum olan sürekli devrim anlayışının (her ne kadar daha çok Stalin'den yapılan alıntılar üzerinden de olsa) bir eleştirisi olduğunu atlamamak gerekir.

Keza aynı dönemde kah Stalin tarafından kah başkaları tarafından kaleme alınmış troçkizm hakkında kimi eleştiriler ve aynı zamanda Lenin'in kimi yazılarında yer alan Troçki'ye yönelik muhtelif eleştiriler pek çok akıma mensup devrimcinin ortak kitaplıklarında elbette yerini almaktaydı. Ayrıca muhtelif akımlara mensup Türkiyeli devrimci akımlara mensup militanların troçkizm hakkında büsbütün bilgisiz olduğuna hükmetmeye engel olan bir başka gerçek daha var. SBKP (B) Kısa Tarih kitabı yaşadığımız topraklarda bilhassa 1980 öncesinde yetişen devrimcilerin büyük çoğunluğunun temel eğitim kitaplarının arasında yer almıştır. Troçkizmin doğuşu ve gelişmesi hakkında olduğu kadar, ne anlama geldiği hakkında da elbette bu tarih derslerinde yeteri kadar malumat vardır. Öte yandan, SBKP çizgisinin takipçileri tarafından yayınlanan ve bu tarihin Kruşçevci yahut Brejnevcı versiyonlarını ifade eden kitaplar da bir bakıma troçkizm hakkında belli başlı teorik donanımlar olma özelliğini taşıyordu.

Ne var ki bütün bunlara rağmen, bu dönem boyunca troçkizm hakkında yöneltilen suçlamaların doğrudan doğruya bu kaynaklardan yararlanarak ve doğrudan doğruya troçkist görüşleri benimseyip takip edenlere yönelik olarak yapılmamış olduğu

gerçeği değişmemektedir.

Troçki daima Lenin'e karşı açık ya da gizli tertipler içinde olmuş bir karşı-devrimci olarak belleklerdeki yerini almıştır. Troçkizm ise genel olarak 'köylülüğün devrimdeki rolünü küçümseme', 'devrimin aşamalarını inkar etme', 'tek ülkede sosyalizmin-devrimin gerçekleştirilebileceğini reddetme', 'bir anda bütün ülkelerde bir dünya devrimi gibi bir ütopyik görüşü savunma' gibi bazı kalıplarla tarif edilen ve adeta geçmişte kalmış bir sapma olarak belleklere kazanmıştır. Zira bu tutumların somut olarak belli bir anda ve durumda somut bir troçkist örgütün teorisi yahut pratiği üzerinden, belirli bir troçkist gruba yönelik bir eleştiri olarak getirildiğine nadiren rastlanmaktadır.

Böylece troçkizm bir suçlama, Troçki de tertip peşinde bir karşı devrimci ajan olarak tasavvur edildiği ölçüde, esasen menşevizmin bir türü olan troçkizme karşı ideolojik ve siyasal mücadelede fiilen devre dışı kalmış ve ihmal edilmiş olmaktadır.

Bu nedenledir ki, pek çok akımın aslında troçkist akımlarla benzer bir ortayolcu-merkezci çizgiye savruldukları zaman bile, bu konunun farkına varılmasında ve bu merkezçiliğe karşı mücadelede bir zaaf doğmaktadır. Bir başka deyişle troçkizmin bu biçimde kavranışı aynı zamanda troçkizme karşı siyasi mücadelede bir zaaf oluşmasının nedenlerinden biri sayılmalıdır. Troçkizmin politik değil adeta polisiye yöntemlerle alt edilecek bir musibet olarak görülmesinin böyle bir sonuç

doğurması gayet tabiidir. Böylece şu ya da bu nedenle somut olarak troçkist akımlarla böyle açık bir polisiye mücadelenin gündemden nispeten düştüğü dönemlerde bu akımın temsil ettiği merkezci tutumla ayırım çizgilerinin silikleşmesi iştin bile olmamaktadır.

Troçki'nin veya troçkistlerin yazılarından etkilenmedikleri, hatta troçkizme sözü edilen basmakalıp formüllerle saldırmaya devam ettikleri halde düpedüz aynı merkezci çizgiyi benimseyenlerin olmasının bir sırrı da burada bulunsa gerektir. Yahut bir yandan troçki ve troçkizme karşı ezberlerini bozmadan troçkistlerle aynı çizgide yanyana gelen pek çok merkezci akıma rastlanması da bundandır.

Bu durumun başlıca nedeni elbette Troçki'nin ve troçkizmin SSCB'de politik bir mücadele konusu olmaktan çok bir dizi mahkemelerin ardından mahkum ve tasfiye edilmiş olmasıdır. Bu davaların ele aldığı iddianemelerde yer alan suçlamalar sonucu davanın görüldüğü tarihte yayınlanan ünlü SBKP (B) Kısa Tarih kitabında yerli yerine aynen yerleştirilmiştir. Böylece bolşevizmin tarihi adeta bu iddianemelerden hareketle yazılmış ve oradan öğrenilemiştir.

Bu bakımdan bu tarih dersleri sadece Bolşevizmin tarihinin yanlış öğrenilmesine yol açmakla kalmış değildir. Troçkizm hakkında bu kitapta verilen dersler troçkizmin ne olduğunun araştırılmasına ve anlaşılmasına engel olan başlı başına bir etkidir. Bu yoldan adeta bir troçkizm efsanesi yaratılmıştır ve troçkizm politik mücadelenin konusu olması gereken bir akım olarak ele alınacak yerde adeta bir efsane konusu haline gelmiştir. Bu nedenle bunlara kısaca değinmekte yarar var.

'Troçkizm efsanesi'nin simetriği 'Stalinizm efsanesi'

Öte yanda bu suçlama ve eleştirilerin muhatapları olan troçkistlerin cenahında da benzer bir karmaşa Troçki'nin sağlığından beri peydah olmuş ve hüküm sürmektedir.

Herhalde yakın dönemin en büyük efsanelerinden birinin Troçki adı etrafında üretilmiş olduğu söylenirse abartma olmaz. 'Troçkizm' yaşayan, yaşatılan çağdaş efsanelerden biridir. Troçki, Stalin, Lenin ve başkaları da 'ustalar' yahut 'hainler, karşı devrimciler' kimlikleri ile bu efsanenin kahramanları olmuşlardır.

Troçkizm efsanesinin bir tarafında bu iddiaların ciddiyetini hafife alıp, troçkizm hakkındaki bilgi dağarcığını bunlarla doldurmakla yetinenler var. Bunların gözüyle bakıldığında, neredeyse dünyanın belli başlı emperyalist devletlerinin her birinin hesabına ayrı ayrı ajanlık yapan; en başlardan beri türlü ve akıl almaz entrikalarla Ekim devriminden doğan proleter devletini kundaklamaya çalışan, aynı anda bir kaç yerde birden bulunarak ve Lenin'in sağlığındaki Bolşevik Merkez Komitesi'nin neredeyse tüm üyelerini kandırıp, bu entrikalara alet eden bir 'şeytan'dır Troçki.

Aynı efsanenin öteki yüzünde ise, troçkistlerin, yahut genel olarak kendilerine anti-stalinist kimliğini yakıştıranların çizdiği bir tablo vardır. Güya bu iddiaları çürütüp, gerçekleri objektif bir biçimde ortaya koyma iddiasıyla hareket eden bu gibilere kulak verildiğinde ise, adeta aynı tablonun tersyüz edilmiş bir versiyonuyla karşılaşılmaktadır. Bu tabloya göre ise, herkesten önce ve tek başına Ekim Devrimi'nin seyrini öngören, kehanetleriyle Nostradamus'u mezarında ters döndüren, bolşevizm ve dünyanın dört köşesinde Komünist Enternasyonal bayrağını tek başına dalgalandıran; fakat olmadık entrikalara kurban gitmiş mazlum ve mağrur Troçki figürü yer alır.

Bu tablodaki şeytan ise bu kez Stalin'dir. O da adeta Vişinski iddianamesinin sanıkları gibi bir kisveye bürünmüştür. Bu kez daha ilk gençliğinden beri aslında tutucu ve gerici fikirlerle sahip olduğu ima edilen ve her zaman Lenin'le ters düştüğü halde bunu hep gizlemeyi başaran, Bolşevik partinin hiyerarşik basamaklarını sinsice tırmandıktan sonra, nihayet Lenin'in erkenden ölümünü tezgahlamaya kadar varan; Troçki'nin devre dışı kalmasını sağlamak için, Lenin'in cenazesine katılmasına bile engel olan; SBKP yönetiminin kendisinden başka neredeyse tamamını ve Kızıl Ordu'nun bütün kurmaylarını bir başına, yahut devşirdiği ajanlarının katkısıyla tasfiye ettikten sonra, kendine bu tertiplerinde hizmet edenleri de bir bir ve tek başına yok etmeyi başaran bir şeytan Stalin figürü peydah olur. SBKP ve Kızıl Ordu'nun tasfiyesinden

başka Ekim Devrimi'nin sonucunda ortaya çıkan Sovyetler Cumhuriyeti'ni de bizzat ortadan kaldıran odur. Üstelik Stalin bu efsaneye göre SSCB ile de yetinmeyip, Komünist Enternasyonal'i de teslim alarak tasfiye etmiştir; bu Enternasyonal'e üye olan partileri de teslim alıp kendine bağlamıştır.

Öteki efsanede Troçki ve yoldaşları şu ya da bu devletin ajanları haline geldiği gibi, bu anti-stalinist efsanelerde de SBKP'nin veya onunla hemfikir olan partilerin muhtelif militanları külliyyen GPU yahut zamanına göre NKVD ajanları olarak zuhur etmektedirler. Troçki'yi bizzat öldüren Ramon Mercader de, Dördüncü Enternasyonal'in merkezine, Troçki'nin yanına kadar sızmayı başarmış olan bir ajandır. Bu efsanevi kurguya göre Troçki'nin oğlunu ameliyat masasında öldüren rus cerrahın da Kızıl Ordu'nun eski komutanından intikam almak isteyen bir beyaz Rus olması nedeniyle ihtimal dışıdır ve mutlaka bir GPU ajanı olması gerekir.

Ayrıca Uluslararası Sol Muhalefet'in ve Dördüncü Enternasyonal'in ilk yılları boyunca bu hareketin üst kademelerine kadar sızmayı başardıktan sonra tertiplerini hayata geçiren veya Stalin'in yanına geçen ajanların ve 'öteklerin' haddi hesabı yoktur. Troçki'nin ölümünden sonra ise, Dördüncü Enternasyonal hareketinin bünyesinde ortaya çıkan sayısız ayrılıkta, taraflar daima 'stalinistlerle' işbirliği içinde olmak yahut en azından onların ekmeğine yağ sürmek veya onların emellerine alet olmakla suçlanmıştırlar.

Oysa bu cenahta da, bu kaynaklara dayanarak veya olgulardan hareket ederek, olup bitenleri açıklığa kavuşturma gayretlerinden ziyade, tıpkı diğer taraftaki efsanelere benzer efsanelerin üretilip yayıldığı da apaçıktır. Akıllarda kalan ve yayılan daha ziyade bir taraftaki bulanık efsanevi anlatımların simetrik kopyalarını fazlasıyla andırmaktadır.

Bu bakımdan bu çatışmanın iki kutbunda yer alanlar bakımından da sorun, besbelli ki, bilgi ve belge eksikliğinden ileri gelmekte değildir. Bir

buradan tevarüs edilmiş bir bakış açısının ifadesidir. Oysa proletarya saflarına sızması olan burjuva siyasetine öteden beri oportünizm denir. Oportünizmin bir türüne karşı bir diğer türü ile baş edilemeyeceği de besbellidir.

Nitekim Stalin ve Troçki'nin şahsen karşı karşıya oldukları dönemin ardından bu iki kanat arasında nasıl bir buluşma veya yaklaşma olduğu da her vesilede apaçık görülmüştür. Kruşçev'in genel sekreter olmasıyla başlayan yeni evreye geçildiğinde, somut olarak Kruşçev'in ünlü konuşmasını yaptığı 20. Kongre'nin yarı kapalı oturumunda yaptığı 'ifşaatların' ardından, bütün tarih kitaplarının yeni baştan yazılması ve bütün bir tarihin yeni karmaşıklık ve çelişkilerle yeniden kurgulanması icap etti.

Zira yeni genel sekreter 1936 duruşmalarının perdesini aralamış ve o süreçte pek çok partiye bağlı komünist haksız yere suçlanarak tasfiye edildiğini açıklayarak, bunların hiç değilse bir kısmının aklanması gerektiğini ifade etmişti. Nitekim o dönemden itibaren, örneğin Lenin'in 'partinin gözbebeği' dediği Buharin, bir daha kimsenin gözbebeği haline gelmeye de yeniden bir ilgi konusu olmuştur; her halükarda bir daha Vişinski iddianamesindeki sıfatlarla anılmamıştır. Üstelik bu hikâyeler arşivlerin açıldığı, eski KGB görevlilerinin bu kaynaklara dayanarak yeni ve değişik öyküler yazdıkları koşullarda aynı geleneğin takipçisi olduğunu iddia edenlerin anlatımları da ek bir kafa karışıklığı yaratmaya devam etmektedir.

Bu bakımdan böyle bir siyaset anlayışıyla baş edebilmek, bundan sahiden kopabilmek için, gerçekleri ortaya döküp vicdanlara ve sağduyuya seslenen bir tutum işe yaramaz. Bambaşka bir siyasal perspektif ve siyaset yapma anlayışına sahip olmak gerekiyor. Bütün bu deneyimlerden ibret alan ve komünizm perspektifi ile bağlantılandırılıp aydınlatılmış bir siyasi perspektif gerekiyor.

İşçi hareketinin tarihsel hafızası da olması gereken devrimci komünist bir parti çok uzun süredir mevcut değildir. Komünist devrimci geleneğin örgütsel-politik sürekliliği Komünist Enternasyonal'in dördüncü kongresinden itibaren kopmuş durumdadır. Yeniden bolşevik geleneğe bağlanmak ve devrimci önderlik boşluğunu giderecek bir komünist partiyi yaratmak için hazırlık faaliyeti sürdüren komünistlerin ödevleri arasında böyle bir perspektifin oluşturulması gayretlerine öncülük etmek de yer almaktadır.

Açıkçası bu siyaset yapma tarzı esasen hakim burjuva ideolojisiyle ve burjuva siyaset anlayışıyla yakından ilişkilidir; hatta daha doğrusu tastamam

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

Troçki ve Troçkistler Bolşevik mirasın taşıyıcısı mıdır?

Her ne kadar Troçki'nin kendisi ve yanında bulunan yoldaşları bolşevizmin mirasına sahip çıkma iddiasını taşıdıklarını söylemekle övünegelseler de, bu iddia en çürük olanlardandır.

Her şeyden önce Troçki 1917 Temmuz'undan 1927'de partiden atılışına kadarki süre dışında hiçbir zaman Bolşevik parti içinde olmadı. Bilhassa en kritik dönemelerde, yani RSDİP ikinci kongresi sırasında Bolşevik-Menşevik ayrımında Menşeviklerin yanında ve Ağustos bloku döneminde tasfiyeciliğe karşı güya tarafsız kalma adına 'tasfiyecilerden daha tehlikeli bir Menşevik tutum'u benimsedi. Oysa Troçki bolşevik partiyeye yaklaşırcen sosyal şoven bir pozisyona savrulup karşı devrim kampına geçen Plehanov bile bu kritik dönemelerde Troçki'nin aksine Bolşeviklere paralel bir tutumu benimsemişti.

Bu bakımdan Troçki'nin bolşevizmin deneyimini ve mirasını bizzat temsil etme iddiasının sağlam temellere dayanmadığı bir vakiadır. Onun şahsi serüvenini takip ederek varılacak yer Bolşevik deneyimden ziyade Troçki'nin kritik dönemelerde tutarlı bir biçimde izlediği orta yolcu tutumdur. Hatta Plehanov'un kişisel serüveni izlendiğinde bile Bolşevik deneyime ulaşmak daha fazla olasıdır.

Bu bir yana, Sol Muhalefet hareketini oluşturan kadroların arasında doğrudan doğruya Bolşevik deneyimin taşıyıcısı eski Bolşeviklerden bazı unsurlar olsa bile, bunlar çoğunlukta değildi. Muhalefetle ilişkili oldukları için kıyıma uğrayan eski Bolşevik kadrolar ise daha çok bir başka muhalefet eğiliminden gelmekteydiler. Bunlar Demokratik Merkezizetçi Eğilim (yahut kısaca Desist) diye anılan Saprano ve yoldaşları idi. Bu kadrolar son tahlilde Sol Muhalefet'in çatısı altında anılsalar da, bilhassa örgütlenme konusunda Troçki ile anlaşmazlıkları nedeniyle ayrı durmaktaydılar. Uluslararası Sol Muhalefet'e katılanların önemli bir kısmı ise daha çok muhtelif liberal sol sosyal demokratlardan, ikinci enternasyonalcilerle SSCB taraflarının arasında orta yolda kalmış unsurlardan oluşuyordu. Zaten Troçki hayatı boyunca daha çok bu tür yan-örgütlü kesimlerle temas ve uyum içinde olmuştü.

Devrimci örgüt ve Bolşevik deneyim konusunda kıyaslanmayacak kadar deneyimli olan ve kendisi de muhalif olduğu için 'troçkist' yaftasıyla anılan Victor Serge Troçki'ye yazdığı bir son mektubunda 'etrafındaki kadrolarla ve Rusya dışında bolşevizmin mirasına sahip çıkacak bir girişimi asla başaramayacağı' uyarısını yaparken haklıydı. Bizzat devrimci bir pratik içinde özgün bir devrimci örgütlenme deneyiminin taşıyıcısı olan İspanya'daki POUM ise bizzat Troçki tarafından hareketin dışına itilmişti. Geriye bir tek Amerikan Komünist partisinin deneyimli kadroları kalıyordu. Ama onlar da Bolşevizm pratiğinden oldukça uzak ve farklı bir deneyimin taşıyıcısı kadroları temsil etmekteydiler.

Böylece o dönemde Troçki'nin etrafındaki unsurların ağırlıklı kesimi ya bu tür unsurlardan ya da büsbütün deneyimsiz genç militanlardan oluşmaktaydı. Bu da Troçki öldürüldüğü sırada arkasında devrimci fikirlere sahip çıkma iddiasında

olan ama kendisi hiçbir biçimde bir profesyonel devrimciler örgütü sıfatını haketmeyen bir örgütlenme bulunmaktaydı. Kaldı ki Troçki'nin kendisi de, bizzat içinde yer almadığı Dördüncü Enternasyonal'in kuruluş kongresi toplandığı sırada 'ortada adını hak edecek bir örgütlenme olmadığını' itiraf etmişti.

Öte yandan, sadece Troçki'nin öldürülmesini büyüteç altına aldığımız takdirde bile ortada Bolşevik tipte bir profesyonel devrimciler örgütünün olmadığını görmek zor değildir.

Her şeyden önce, Mercader'in Troçki'nin güya sıkı biçimde korunduğu malikaneye sızmasına vesile olduğu söylenen Troçki'nin sekreterlerinden Silvia Aveloff'un oraya önceden yerleşmesi bile önceden planlanıp ayarlanmıştır. Aveloff'un kızkardeşi de daha önce orada sekreterlik yapmıştır. Ramon Mercader'i erkek arkadaşı olarak ve Jacson isimle tanıtıp, malikaneye sokaan Silvia Aveloff'dur. Ama sonradan anlaşılan o ki esasen Mercader, Aveloff'un oraya girmesini organize edenler arasındadır.

Mercader, Meksika'ya Troçki'yi bizzat öldürmek üzere gitmemiştir. Ama Squieros'un yönettiği Mayıs ayındaki suikast girişimi başarısız olunca, bu işi üstlenerek Aveloff'un güya sevgilisi olarak malikaneye sızmıştır.

Bir suikast girişimi yeni atlatılmışken, kim olduğu nereden geldiği belli olmayan ve daha en baştan itibaren kuşkuyla karşılanan birinin istediği zaman elini kolunu sallayarak oraya girip çıkmaya başlaması ve Troçki ile yalnız başına yüz yüze bulunması nasıl olabilir? Bu tuhaf durum açıkça göstermektedir ki, Kızıl Ordu'nun eski komutanın etrafında bir profesyonel devrimciler örgütünden ziyade, bir amatörler topluluğu bulunmaktadır.

Üstelik bu Sol Muhalefet içine ilk ve tek sızma değildir. Aksine buna benzer olaylar neredeyse sayılamayacak kadar çoktur ve oluşum safhasında troçkist harekete çok pahalıya malolmuştur.

Bir profesyonel devrimciler örgütü yaratma ve örgütlenmenin bu niteliğini koruma bakımından Troçki, 1902'de Lenin ve Bolşeviklere karşı çıkarak Menşevikleri desteklemiş ve bu konuda 1917 Temmuz'unda Bolşevik Partiyeye katılınca kadar daima merkezci bir çizgide kalmıştır. Bolşevik partisi içinde 1923'ten itibaren başlayan bürokratikleşme konusundaki tartışmalardan itibaren irdelenebilecek olan sayısız somut veri de göstermektedir ki, Troçki hayatının sonuna kadar esasen aynı merkezci çizgiyi sürdürmüştür.

Ama parti konusundaki bu genel merkezci çizgisi bir an için bir yana bırakıldığında ve sorun sadece 'profesyonel devrimciler örgütü' başlığına indirgense bile, asıl bu konu çarpıcı bir biçimde Troçki'nin ve takipçilerinin söz konusu zaaf ve yanlışlığı göstermek için yeterlidir. Troçki hayatının büyük kısmını bir örgütçü olarak değil, bir yazar ve yayıncı olarak geçirmiştir. Aslına bakılırsa Lenin'in de kendini ve üstlendiği görevi tanımlarken 'yayıncı' dediği bir vakiadır. Ne var ki Lenin örneğinde söz konusu olan bir profesyonel devrimciler örgütünün disiplin ve hiyerarşisine bağlı bir yayıncılıktır. Troçki ise yayıncılık faaliyetini hayatının neredeyse

tamamı boyunca böyle bir örgüte bağlı olmadan sürdürmüştür. Bir bakıma onun üstlendiği işlev daha çok 1902'deki tüzük tartışmaları sırasında Menşeviklerin yanında yer alarak sahip çıktığı Axelrod'unlike Lenin'inkinden fazla benzemektedir. Bunun sonucunda da Troçki'nin kendisi kısa bir epizod dışında bir profesyonel devrimciler örgütünün disiplini altında olmadığı gibi kendi inisiyatif ve bilinciley böyle bir örgütü neden yaratamayacağını başlıca izahlarından biri olsa gerektir.

Öte yandan Troçki'nin hayatının son döneminde bir arada bulunduğu ve bolşevizmin mirasına sahip çıkma iddiasını taşıyan örgütlenme gayretleri içinde de bir profesyonel devrimciler örgütünün deneyimini taşıyan militanlar yok denecek kadar azdır. Troçki'nin öldürülmesine varan son gelişme de bunun çarpıcı örneklerinin başında gelir. Bırakalım Bolşeviklerinki gibi bir partiyi, bizim Türkiye devrimci hareketi içinde gördüğümüz ve Bolşeviklerinki gibi bir profesyonel devrimciler örgütü varma iddiasını taşıyan irili ufaklı muhtelif örgütlerden pek azı 20 Ağustos 1940'ta Troçki'nin genelkurmayındakiler kadar çarpıcı bir amatörlük içinde bocalayacaklardı.

Doğrusu, o kritik aşamayı bir kenara bıraktığımızda da troçkist akımların örgütlenme deneyimleri çerçevesinde böyle bir profesyonel devrimciler örgütü yaratma ve yaşıatma iddiasını hayata geçirme yönünde somut adımlar atımlar yok denecek kadar az olmuştur.

Ne var ki, o kritik dönemde menşevikler yalnız sol muhalefet hareketi içinde değildi. Özellikle Avrupa'daki KE üyesi partilerin içinde de ciddi bir ağırlık oluşturuyordu, İkinci Enternasyonal kalıntıları. Nitekim Lenin zamanında bu durum hakkında türlü uyarılar ve temizlik tedbirleri hakkında benimsenen kararlar olması tesadüf değildir. Buna rağmen, bu kararlar (örneğin üçüncü kongrede alınan farmasonların enternasyonal seksiyonlarından kesinkes temizlenmesi hakkındaki karar) hemen hemen hiç uygulanmamıştır.

21 koşul için Zinoviev 'deve iğne deliğinden geçebilirse Menşevikler de 21 koşuldan geçebilir' demişti. Yanlıyordu; zira 21 koşul bir tılsım değildi. Bunun uygulanmasını üstlenen örgütün ve kadroların niteliği belirleyici idi. Oysa daha Üçüncü Kongre'de ulusal sorun ve Cezayir'de komünistlerin görevleri hakkındaki bir tartışma vesilesiyle, başını Fransız seksiyonunda gösteren bir ikinci enternasyonal virüsü tespit edilmişti bile. Ne yazık ki bu sadece Avrupa'daki İkinci Enternasyonal artıklarıyla ilgili bir sorun değildi.

Devrimci partinin Leninist normlarının (bilhassa profesyonel devrimciler örgütü olma niteliğinin) sadece baskı koşulları altında değil, görece ferah çalışma şartlarında da gerekli olduğu sık sık göz ardı edilir. Aynı şekilde, bu niteliğin devrim öncesinde olduğu kadar devrimin ardından da elzem olduğu konusu da ihmal edilen konular arasındadır. Oysa bu gereklilik bizzat Bolşevik partinin Leninist niteliğini yitirmesi sürecinde de tayin edici bir önem taşımıştır.

1922'de, On Birinci Kongre arefesinde Zinoviev'in

önerisiyle SBKP'ye hızla üye kaydetme yönünde bir tüzük değişikliği gündemdeydi. Zinovyev'in önerisi aday üyelik sürelerini kısaltma yönündeydi; Lenin bu değişikliğe şiddetle itiraz etti. Lenin önce Merkez Komitesi'ne gönderdiği bir mektupla bu değişikliği önlemeye çalıştı. Merkez Komitesi Zinoviev'in önerisini benimsedi; hem Troçki hem de Stalin bu konuda hemfikirli. Hastalığı nedeniyle kongreye katılamama olasılığını göz önünde bulundurarak, Lenin kongreye sunulmak üzere bir mektup daha yazdı.

Partiyeye üye olacaklar için aday üyelik süresinin kısaltılması için Zinoviev tarafından sunulan tüzüğü esnetme önerisi, bu itiraza rağmen Merkez Komitesi'nden sonra, parti kongresinde de kabul edildi. Her ne kadar Lenin'in ölümüne kadar bu karar uygulanmadıysa da, ölümünün hemen ardından, adeta nispet eder gibi, 'Lenin kampanyası' adı altında yeni ve deneyimsiz unsurlar hızla partiyeye katıldı.

Lenin'in ölümünden, yani Ocak 1924'ten Mayıs 1924'e kadar üye kaydedilenlerin sayısı 240.000 idi. 1923'teki on ikinci kongrede temsil edilen üyelerin sayısı ise 386.000 idi. Yeni ve deneyimsiz unsurlar bir yana, Lenin'in korktuğu gibi, bir sürü eski Menşevik de parti saflarına girmektedir. 1930'ların ortasına gelindiğinde bu yeni unsurlar partinin çoğunluğunu oluşturmuştu bile. O bakımdan o tarihte adı SBKP (B) olan partinin Bolşevik niteliğinden artık eser kalmamıştı. Troçkistler bu süreci 'partiye ele geçiren bürokrasinin bolşevizmi temsil eden muhalefet taraftarlarını tasfiye etmesi' olarak anlatmayı pek severken, asla altında Troçki'nin de onayı olan partinin Leninist normlarının gevşetilmesi doğrultusundaki ölümcül kararın bu süreçteki rolünden bahsetmeyi aklıklarına girmemezler.

Troçki'nin ve troçkist akımların bolşevizmin mirasçısı olma iddiaları sadece bu bolşevizmin temel ayırdedici özelliği bakımından dahi doğrulanması mümkün olmayan bir iddiadır. Bu iddia da pek çok başkası gibi ve Troçki ve taraftarlarının açıkça da söyledikleri gibi esasen 'teorik/ideolojik kazanımlara sahip çıkma' çerçevesinde kalmıştır. O çerçevede dahil sadakatleri tartışmalıdır.

Troçkizm hakkındaki bazı efsaneler

Vişinski iddianamelerinden hareketle üretilen efsaneler bir yana Troçkizm denince ilk elde akla gelen bazı başka efsanevi çağrışımlar vardır. Örneğin bazı davranış biçimlerine, tavirlara troçkizm deme alışkanlığı, bilhassa yaşadığımız topraklarda oldukça yaygın. Hatta bunun kılık kıyafete indirgenmesine bile rastlamak mümkün. Bu bağlamda troçkizmi entelektüellikle, işçilere yabancı olmakla özdeşleştirme eğilimine de değinilebilir. Oysa Fransa'nın en uvriyerist hareketi troçkist bir örgüttür (Lutte Ouvriere); Güney Amerika'nın en büyük işçi partisinin kuruluşuna (Lula'nın cevval bir sendikacı militanken elbirliğiyle ve büyük kitlesel genel grevlerle başkanı haline geldiği Brezilya Emek Partisi) troçkistler (bilhassa Moreno taraftarları) öncülük etmiştir.

Bunun tam tersine troçkistleri işçilikle, köylülükü küçümsemekle tanımlayanlar da az değildir. Halbuki bu da her zaman doğru değildir; örneğin Güney Amerika'nın en tanınmış troçkist

önderlerinden biri olan Hugo Blanco 1960'lı yıllarda Peru'daki kitlesel köylü ayaklanmasına önderlik ettiği için ünlüenmiştir.

SSCB gözlüğünden bakanlar troçkistleri 'anti-sovyetik' olarak tanımlarken; ÇKP gözlüğünden bakanlar da teslimiyetçilikle eleştirmişlerdir.

Öte yandan, 1968 gençlik hareketlerinin etkisiyle troçkistleri Avrupa ile sınırlı bir akım sanma ve anarşistlerle birlikte anma eğilimi de oldukça yaygındır. Oysa, anarşistler cenahında da tam tersi vurgular öne çıkmaktadır ve troçkistlerin yalnız Avrupa'da varlık gösterdikleri de doğru değildir. Kuzey ve Güney Amerika bir yana , Asya'da hatta Afrika'da bile zaman zaman oldukça etkili troçkist örgütlerin ortaya çıktığı görülmüştür.

Kimileri de troçkistleri etliye sütlüye bulasmaktan kaçınan ürkek tutumlarla özdeşleştirme eğilimindedir. Bu da doğru değildir; İspanya İç

Savaşı'nda olduğu gibi, Yunanistan'da da silahlarını teslim etmeyi reddederek sonuna kadar savaşırların başında troçkistler gelir; gestapoya karşı mücadelede çatışarak ölen, nazi kamplarıdaki direnişlerde katledilen pek çok troçkist militan vardır. Üstelik bu sadece uzak bir geçmişle sınırlı bir durum değildir. Örneğin 1970'li yılların en büyük gerilla örgütlerinden biri olan Arjantin'deki ERP Dördüncü Enternasyonal'in Arjantin seksiyonu idi; 1971'de Seylan (Sri Lanka)'daki silahlı ayaklanmaya katılanlar arasında troçkistler vardı, bu ayaklanmanın önderi Rohan Wijevera Dördüncü Enternasyonal'e katılmıştı.

Troçkistlere görece ilımlı yaklaşan kimileri ise, başka türlü efsanelere inanma eğilimindedir; bu tür yaklaşımlara örnek olarak troçkistlerin bürokratizme, tahrifatçılığa, sekterliğe vb. uzak olduğu sansına değinilebilir. Bu da doğru değildir; troçkist örgütler arasında birbirlerine karşı fizik şiddet dahil her türlü yöntemle saldıran, birbirlerini

'KGB yahut CIA ajanı' olmakla suçlayanlar ender değildir; bürokratizmi eleştirileri yalnız troçkistlerin kendi dışlarındaki akımlarla ilgili değildir, pek çok troçkist örgütü içinde bu eleştirilere muhatap olmuş ve hak etmiş eğilimler olmuştur. Troçkistlerin genellikle esnek olduğu da doğru değildir; en katı ve sektek tutumlara troçkist örgütler arasında rastlamak pekala mümkündür.

Aynı bakış açısıyla, hatta bunu bir adım daha ileri götürerek troçkistlerin hiç değilse sınıf işbirliğinden, 'ihanet'ten uzak bir tutumda olduğunu düşünenler de vardır. Bu da doğru değildir; 1971 Seylan Ayaklanması'nda troçkistler yer aldığı gibi, Dördüncü Enternasyonal'in Seylan Seksiyonu olan LSSP partisi bu ayaklanmayı bastıran Bandranaike koalisyon hükümetinin içinde yer almıştı. 1952'de Bolivya'daki devrime önderlik edenler de; bu devrimin küçük burjuva demokratlarıyla ittifak arayışı içinde ezilmesine neden olanlar da troçkistlerdi. Cezayir Ulusal Kurtuluş Hareketi ile enternasyonalist bir

dayanışma içine girenlerin başında troçkistler olduğu gibi, Bin Bella'yı destekleyerek Cezayir devriminin önünün tıkanmasında sorumluluk üstlenenler de onlar oldu. İran'da hem Humeyni'yi destekleyen troçkistler vardı; hem de silahlıları teslim etmeyip dağıtılanlar.

Bu karmaşa tablosu daha birçok örnekle büyütülebilir. Ama açık olan şudur, bu tablounun kendisi bile gerçek üstü öykülerin türemesine müsait bir zeminin varolduğundan yeterli kanıttır. Bu tabloya ister anti-troçkist ister anti-stalinist gözlüklerle yaklaşsın aynı efsanenin bir ucundan diğeriine savrulmamak mümkün değildir.

Kuşkusuz bir yandan bu efsanevi öyküler üretilir ve beslenirken, aynı olgunun değişik 'bilimsel kanıtlarla' bir o tarafından bir bu tarafından 'aydınlatılması' yönündeki gayretleri de göz ardı etmemek gerekir. Ancak bunların sorunun üzerindeki esrar perdesini kaldırma ve efsanelere inanma arzularının köreltme bakımından sonuçsuz olduğunu görmemek elde değil. Tıpkı paleontolojik bulguların ejderha imgesini yok edemeyişi ve maddi hayata ilişkin bilgilerimizin peri masallarını keyifle dinlememize engel olmayışı gibi.

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

Troçki ve Troçkistler

Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinin çizgisine sadık mıdır?

Troçki'nin ve troçkistlerin tıpkı bolşevizmin mirasına sahip çıkma iddiası gibi en çok tekrarladıkları iddialardan biri de Komünist Enternasyonal'in mirasına sahip çıkma iddiasıdır. Bu iddianın pratik olarak irdelenmesine girmenin alemi yoktur; zira bu iddianın ardından neredeyse bir asır geçmişken hala bir Komünist Enternasyonal ihtiyacı bütün yakıcılığı ile kendini hissettirmektedir.

Ama bu iddia lafzî olarak da doğru değildir ve sadece bazı temel metinlere ve referanslara bakılarak çürütülmesi zor değildir. Fazla ayrıntıya girmeye ve neredeyse bitmez tükenmez sayfalardan arasında kaybolmaya da gerek yoktur bunun için. Sadece Komünist Enternasyonal'e katılmanın 21 Koşulu'na ve bizzat Troçki'nin ve onun takipçilerinin buna ilişkin tutum ve görüşlerine bakıldığında dahi onların Komünist Enternasyonal'e üye olma koşullarının en önemlilerinden birine uymadıklarını görmek zor değildir.

Söz konusu 21 Koşul'un yedincisinde şöyle denmektedir:

1. "Komünist Enternasyonal'e katılmak isteyen partiler, reformizmden ve 'merkez'in politikasından tam ve kesin bir kopuşun gerekli olduğunu kabul etmek ve parti üyeleri arasında bu kopuşun propagandasını yapmakla yükümlüdürler. Bu olmadan tutarlı bir komünist politika yürütmek mümkün değildir.

2. Komünist Enternasyonal'in bu kopuşun en kısa zamanda gerçekleştirilmesi yolunda yaptığı talep, kayıtsız şartsız bir ultimatom niteliğindedir. Komünist Enternasyonal, artık Turuti, Modigliani, Kautsky, Hilferding, Hillquith, Longuet, Macdonald, vb. kişilerin temsil ettiği tescilli reformistlerin kendilerini Üçüncü Enternasyonal üyesi olarak görmelerini ve burada temsil edilmelerini kabul edemez. Bu durum Üçüncü Enternasyonal'in fazlasıyla İkinci Enternasyonal'e benzemesine yol açacaktır."

Henüz Sibirya'da sürgünde iken Komünist Enternasyonal'in Buharin-Stalin imzasıyla tartışmaya açılan program taslağını eleştiren Troçki, bu programın neden ve nasıl Komünist Enternasyonal'in çizgisinden ayrıldığını ve daha çok merkezci (iki buçukuncu Enternasyonal çizgisi) bir çizgiye oturduğunu, bu nedenle İkinci Enternasyonal çizgisine varma doğrultusunda olduğunu izah ve ispat etmeye kalkışmıştı. Bu eleştiri ve tespitlerin haklılığının değerlendirilmesinin yeri burası değildir. Ama açıktır ki, Troçki burada bir merkezçilik tespiti yapmakta ve SSCB'de başlayan 'bir bürokratik karşı devrim' sürecinin uluslararası harekete yayılarak gelişmekte olduğuna dikkat çekmektedir. Bu takdirde, Komünist Enternasyonal'in temel

ilkelerine sahip çıkma iddiasında olanların ilk yapması gereken, tıpkı Lenin ve yoldaşlarının Zimmerwald sürecinde yaptığı gibi davranmaları icap ederdi. Yani, 'sadece İkinci Enternasyonal'in tescilli oportünistlerinden kopmak yetmez, onlardan daha tehlikeli olan merkezden (o zaman Kautsky ve aralarında Troçki, Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht, Clara Zetkin ve başkalarının da bulunduğu tereddütlü merkezilerin tümünden de) koparak yeni bir parti ve yeni bir enternasyonal inşa etmek gerekir' tutumuna uygun bir tutumu benimsemeleri icap ederdi. Nitekim Sapranov gibi eski Bolşevikleri barındıran SSCB'deki 'Desist'ler bu tutumu ve Bolşeviklerin önce Menşevikler sonra likidatörler konusunda ve gerek Zimmerwald sürecinde gerekse de Komünist Enternasyonal'in ilk yıllarında izledikleri ilkesel tutumda ısrar etmekteydiler ve Troçki ile bağlarını bu nedenle koparmıştılar.

bu program taslağı hakkındaki eleştirilerinin bir bütün olarak ve 'Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal' başlığı altında Fransızca yayınlanan ilk baskısına yazdığı 1930 tarihli (yani taslak Komünist Enternasyonal'in altıncı kongresinde benimsendikten iki yıl sonra) önsözde hala şunu söylüyordu:

"Bu kitaptan hangi genel sonuç çıkarılmalıdır? Bir Dördüncü Enternasyonal yaratma projesini bize mal etmek için değişik yönlerden girişimlerde bulunuluyor. Bu fikir tamamen yanlıştır. Komünizm ve demokratik 'sosyalizm', kökleri sınıf ilişkilerinin derinlerinde olan iki büyük tarihsel eğilimdir. İkinci ve Üçüncü Enternasyonal'in varlığı ve mücadelesi, kapitalist toplumun kaderiyle sıkı sıkıya birbirine bağlı uzun bir süreçtir. Belirli anlarda orta yolcu veya 'merkezci' eğilimler büyük bir etki elde edebilirler, fakat uzun süre için asla. Friedrich Adler ve şürekâsi tarafından bir orta yolcu -iki buçukuncu- Enternasyonal yaratma gayretleri başlangıçta çok umut verici gibi göründü, fakat çabucak iflâs etti. Stalin'in politikası, farklı temellerden ve farklı tarihsel geleneklerden çıkıyorsa da, aynı 'merkezçiliğin' bir çeşididir. Friedrich Adler, elinde cetvel ve pusulayla, Bolşevizm ve sosyal demokrasi arasında politik bir köşegen oluşturmayı denedi. Stalin, kendi adına bu tür doktriner görüşlere sahip değildir. Stalinist politika, Marx ile Vollmar arasında, Lenin ile Çan Kay-şek arasında, Bolşevizm ile ulusal sosyalizm arasında gidip gelen bir dizi ampirik zikzaklardır. Fakat eğer en temel ifadeleriyle bütün bu zikzakların toplamını alırsak, aynı aritmetik toplama buluruz: İki buçuk. Yaptığı bütün yanlışlar ve sebep olduğu zalim bozgunlardan sonra, Stalinist merkezçilik, hâlâ Ekim Devriminden doğan bir devletin ideolojik ve maddi kaynaklarına dayanıyor olmasaydı, uzun süre önce politik olarak ortadan kalkardı. Bununla birlikte, en güçlü aygıt bile umutsuz bir politikayı kurtaramaz. Marksizm ile sosyal-yurtseverlik arasında Stalinizme yer yoktur. Komünist Enternasyonal, ancak bir dizi test ve krizden geçtikten sonra, ideolojik ilkelerden yoksun, sadece dümeni çılgınca sallamaya, zikzaklar çizmeye, baskıya ve bozgunlar hazırlamaya muktedir olan bürokrasinin boyunduruğundan kendini kurtarabilecektir. Bir Dördüncü Enternasyonal inşa etme gereğini hiç duymuyoruz. Savaş sırasında hazırlıklarını yaptığımız ve Ekim Devrimi'nden sonra Lenin'le birlikte kuruluşuna katıldığımız Üçüncü Enternasyonal'in çizgisini sürdürüyor ve geliştiriyoruz. Bir an için bile ideolojik mirasın elimizden kayıp gitmesine izin vermedik. Yargılarımız ve ileri görüşümüz tarihsel açıdan büyük önem taşıyan olgular tarafından doğrulanmıştır. Bu hapis ve sürgün yılları boyunca, fikirlerimizin doğruluğuna ve zaferlerinin kaçınılmazlığına asla şimdi olduğu kadar sarsılmaz bir şekilde inanmamıştık."

Söz konusu eleştirilerin içeriği göz önünde bulundurulduğunda, bu önsözün sonuç tespiti Troçki'nin en azından 21 Koşul'un yedinci maddesiyle hemfikir olmadığını belgesidir ve Komünist Enternasyonal çizgisinin değil, kendisinin Zimmerwald sürecinde savunup temsil ettiği ve hatta kimi Bolşevikleri de ikna etmeyi başardığı merkezci çizginin takipçisi olduğunu anlatır. Komünist Enternasyonal bu çizgi ile değil, bu

çizgiye karşı tavizsiz bir mücadele yürütülmesi sayesinde kurulabilmiştir. Aynı nedenle Troçki'nin başında olduğu bir girişimle ve onun izinden gidenlerin peşinde Komünist Enternasyonal'in yeniden kurulması mümkün değildi; nitekim vaki de olmamıştır.

Troçki'nin nice tereddütten sonra nihayet yeni bir enternasyonal kurma fikrine vardığı doğrudur. Ama Uluslararası Sol Muhalefet bunu 1933'te resmen ilan ettikten sonra bile, bu tereddütlü tutum 1938'e kadar sürmüştür. Bu ilanın üzerine aslında Zimmerwald döneminden beri Troçki'nin tereddütlü tutumundan ötürü onunla mesafeli duran, aralarında Hollanda'dan Sneevliet ve Almanya'dan Brandler gibi tanınmış muhalif komünistlerin de bulunduğu üç örgüt ile Uluslararası Sol Muhalefet yeni bir enternasyonal inşa etmek üzere bir dördümlü deklarasyon yayınladı. Ama bu deklarasyonun mürekkebi kurumadan Troçki yeniden kimi sol sosyal demokratları ve başka grupları da bu girişime katmak için oyalamacı bir tutum benimseyince, bu ittifak Troçki'nin eski alışkanlıklarından kopmadığının dile getirilmesiyle dağıldı.

Bunun ardından Uluslararası Sol Muhalefet tek başına da olsa bu hedefe kararlı bir biçimde yürüdü mü sınırsız? Aksine akla gelen ilk iş hareketin en güçlü kanatlarından biri olan Fransız örgütünün, oradaki sözümona sol kanadı kazanma sevdasıyla, Fransa'daki İkinci Enternasyonal seksiyonu olan SFIO içine girmesi kararı oldu. Yine güçlü seksiyonlardan olan ABD ve İngiltere'deki örgütler de benzer bir yönelimi benimsediler.

Bu tutumdan anlaşılması gereken sol sosyal demokratları yeni bir komünist enternasyonal fikrine celbedemeyince bu fikri zaten benimsemiş olan militanları sosyal demokrat partinin içinde boğma fikridir. Troçki bunu 'birkaç tane sosyal demokrat işçinin gözünü açmak için bile olsa bu tutum isabetlidir' gibi bir gerekçeyle savundu. Sonuçta kaç tane sosyal demokrat işçinin gözünün açıldığı belli değildir, ama uluslararası sol muhalefetin belli başlı örgütlerinin felçleşip budanması ve yeni bir enternasyonalin kurulmasının 5 yıl daha gecikerek daha da zayıf temellerde gündeme gelmesi olmuştur.

Buradan da Troçki'nin Komünist Enternasyonal'in veya bolşevizmin yolundan değil, oportünist karakterini herkesten önce tespit ve ilan ettiği Sosyal Demokrat Parti'den bir türlü kopmayan ve kopmak isteyenleri de engelleyen Rosa Luxemburg'un izinden gittiğine delalet eder. Rosa Luxemburg ancak Alman Devrimi fiilen başladıktan sonra bağımsız bir komünist parti kurmaya karar vermişti. Tıpkı Parvus'un 1905 devriminin ortasında Lenin'e hak vermesi gibi. Oysa leninist örgüt anlayışının özü ise, devrimci partinin önceden kurulup hazırlanmasında yatar.

Troçki ise nihayet bir Dördüncü Enternasyonal'in

kurulmasının acil bir görev haline geldiğini şöyle izah etmişti:

"Savaşa karşı mücadele devrimci bir mücadele aygıtını, yani bir partiyi gerektirir. Şu anda ne ulusal ne de uluslararası ölçekte böyle bir parti yok. İkinci ve Üçüncü Enternasyonal deneyimlerini kapsayan geçmişin tüm deneyimi temelinde, devrimci bir parti kurulmalıdır."

Açıkça bu ifade bir devrimci partinin her zaman gerekli ve devrim yahut savaş anında ise elzem olduğunu vurgulamaktan bir hayli uzaktır. Bu nedenle işçilerin birliğinden önce devrimcilerin partisinin kurulup her şart altında yaşatılması gerektiğini vazedilen Lenin'den ziyade, parti kumaya girişmek için devrim günlerini bekleyen ve bu nedenle kendi hayatını kaybettiği gibi, ilk Alman Devrimi'nin de iskanmasında belirleyici bir rol oynayan Rosa Luxemburg'u hatırlatmaktadır.

Troçki ve troçkistlerin bu konudaki asıl kusuru merkezçilere ve sol sosyal demokratlara gereğinden fazla ümit bağlamaları ve iyimser bir bakış açısına sahip çıkmaları değildir. Asıl sorun bizzat Troçki'nin (1917-1924 dönemi bir kenara) bilhassa örgütsel sorunların kavranışı ve partinin inşası konusunda merkezci bir tutumu temsil etmesindedir.

Troçkistlerin en belirgin ve değişmeyen özelliği de bu merkezci oportünizmde ifade bulmaktadır.

Kaldı ki sorun sadece merkezci akımlara ve sol sosyal demokratlara ümit bağlayarak devrimci partinin inşası görevinin ertelenmesinden ibaret de değildir. Troçki bu çizgiyi daha sonra da ısrarla sürdürmüştür. O gün bugündür muhtelif troçkist akımların da kılavuzu bu merkezci oportünist çizgidir.

Bütün bu hatırlatmaların sonucu açıktır: Troçki'nin ve troçkistlerin sık sık tekrarladıkları bolşevizmin mirasına sahip çıkma ve Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresindeki Leninist çizgiyi takip etme iddiası her ne kadar Troçki ve troçkistlerin muarızları tarafından hiçbir zaman itibar görmemiş olsa da Troçkistlerin kendi kendilerine yarattıkları efsanelerin başında gelmiştir. Bunun bir efsane oluşu da hem teorik bakımdan hem de pratik bakımdan söz konusu iddianın hiçbir temeli olmamasıyla açığa çıkmaktadır. Bu sadece troçkistler bakımından kof kibirle malul bir iddia olmakla kalmaz. Zira böyle bir kof iddianın tarih içinde sonuçta merkezci bir oportünizme bağlanarak sürekliliğini korumuş olması daima Bolşevik mirasa bağlanma ve Komünist Enternasyonal'i kuruluş döneminin amaç ve ilkeleri temelinde yeniden kurma ihtiyacının önünü kesen, bu hedefin umutsuz ve yanlış bir ütopya olarak görülmesine hizmet eden bir subjektif etken olmuştur.

Troçkistlerin kendileri hakkındaki bu efsaneye değindikten sonra, Troçki ve troçkizm hakkında her iki cehatte de yaygın olan diğer efsanelere de aynı gözle bakmakta yarar var: yani sürekli devrim, köylülüğün küçümsenmesi, dünya devrimi ve tek ülkede sosyalizm.

Tatlin Kulesi: Tatlin tarafından komintern merkezi ve anti olarak yapılması planlanmış fakat inşası gerçekleştirilmemiştir.

Köz'ün Sözü Paylaşım Kavgasının Gölgesinde Gündemler Hızla Değişirken Solun Önündeki Görevi Değişmiyor

Siyaset arenasında gündem yine baş döndürücü bir hızla değişiyor.

2011'in Kasım ayı biterken medya, Hüseyin Aygün'e Zaman gazetesinde Dersim konusunda söyledirilenler üzerinden çalkalanıyordu. Bu söyleşiyle başlayıp, Erdoğan'ın 'Dersim olayları'ndan ötürü devlet adına özür dilemesiyle ivmelenen tartışmaların bir süre boyunca gündemi işgal edeceği bekleniyordu.

Derken bir ay geçmeden Fransız parlamentosuna sunulan '1915 Ermeni Soykırımı'nı inkara ceza uygulanması' hakkındaki yasa taslağı vesilesiyle gündem değişti. Ermeni soykırımı konusunun yanısıra, hatta bundan ziyade, Fransa-Türkiye ilişkileri gündemin başköşesine oturdu.

Yasa Fransız Ulusal meclisinden geçip, senatoya havale edilirken, sürpriz biçimde Uludere'deki katliam gündeme geldi. Devletin terör bahanesi ile sorgusuz, sualsiz, yargısız infaz uyguladığı hakkındaki kadim gerçek açıkça gözler önüne serildi.

Herkes kendi meşrebine göre bu sorunun üzerinde yoğunlaşmaktayken, İlker Başbuğ'un tutuklanması ve 12 Eylülcü generallerinin yargılanması gündeme geldi. Böylece, asker-sivil ilişkisi çerçevesine sığdırılmaya çalışılan ve 'statükocu güçlere karşı mücadele' kılıfında tutulmak istenen yurdruk demokrasi tartışmaları bir kez daha baş gösterdi. Bu gelişmenin ardından ise, KöZ yayına hazırlanırken ve yeni yılın ilk günlerinden itibaren Kılıçdaroğlu için çıkartılan fezleke ve CHP'lilerin bu sorun etrafındaki tutumu medyanın baş konusu haline geldi; bu vesileyle CHP'nin bağımsız Blok milletvekillerinin izinden yürüyerek meclisi bir süreliğine boykot edişlerini serzenişle hatırlatanlar da eksik olmadı.

Nihayet sözümona düğüm haline gelmiş gibi gösterilen Cumhurbaşkanlığı sorununun çözüldüğünün ilan edilmesiyle AKP-CHP oyununun bu perdesi iniverdi.

Dersim Özüüründen Cumhurbaşkanı Sorununun Çözümüne

Esas olarak AKP'nin inisiyatifıyla başlayan Dersim tartışmaları dar anlamda AKP'nin Kılıçdaroğlunu zora sokmak ve CHP içindeki sürtünmeleri arttırmak gayretini ifade ediyordu. Kimileri için ise bu süreç, daha önce AKP'nin medyatik sahte açılım vaatlerinde olduğu gibi, TC'nin karanlık geçişine ışık tutmaya vesile olacak bir yeni 'açılım'ın ufukta görüldüğü izlenimi yaratmaktaydı.

Ama Dersim deyinice bazıları Kürtleri anlasa da, Erdoğan kasıtlı bir biçimde Alevilere yönelik bir katliam diye göstermeye çalıştı. Dersim olayları nedeniyle devlet adına Dersimlilerden özür diledi. Sanki özür dilerim demekle bir cinayeti unutmak adettenmiş gibi teşekkür bekleli. Aslında AKP devletin anti-Kürt politikalarının üzerindeki perdeyi kaldırmaktan çok, CHP'nin içini karıştırmaya ve Alevilerin aklını çelmeye dönük bir kampanya yürütmek istiyordu. Nitekim hemen bu tartışmaların peşinden hükümet 'aşure matemi' vesilesiyle Diyanet İşleri Başkanlığı üzerinden Alevilere bir mavi boncuk daha gönderdi. Böylece, CHP içindeki sürtünmeleri arttırmamanın yanısıra, Kürt hareketini Alevi-Sünni eksenini üzerinden bölme yönünde kimbilir kaçınıcı kez yinelenen bir planın gündemde olduğu belli olmaya başladı.

Buna karşılık CHP ve onun tarafında duranlar Dersim katliamının sadece CHP'nin sırtına yıkılamayacağını, o zaman CHP'nin tüm siyasi akımları kapsayan devlet demek olduğunu öne sürerek bir savunma refleksi gösterme gayretine girişti. Ama her iki kanat da, öyle ya da böyle, Dersim sorununun Kürtlerle değil, Alevilerle ilgili bir sorun olarak gösterme konusunda ve bugün Kürtlere yönelik saldırılarla alakası olmayan bir konu olduğu hakkında ittifak halindeydi. Tek farkla ki, AKP bu sorunu Kürtlerden uzak tutmanın yanısıra, Füzle Kalkani nedeniyle gerginleşen İran'la ilişkileri nispeten yumuşatmak için istismar ediyordu. O yüzden Kerbela'nın yıldönümünde daha çok Caferileri seferber etmeye dikkat etti. Zaten başkalarını seferber etme kabiliyeti de yoktu.

Böylece AKP ve muvazaalı muhalifi CHP elbirliği ile ve her biri kendi meşrebine göre, 1938'de olanlarla halen yürütülmekte olan baskı ve katliamların arasındaki bağlantı ve özdeşliği üzerinin örtülmesinde elbirliği ettiler.

Dersim sorununu TC'nin kuruluşuna öngelen süreçten itibaren karşı devrimci, sadece Kürtlere veya Alevilere karşı değil, tüm emekçilere ve ezilenlere karşı topyekun bir baskı rejiminin

uygulamalarından biri olarak ele alıp bu sorunu hem geçmişle hem de bugünle bağını kurarak ele alan herhangi bir siyasi odak medyadaki tartışmalara taraf olmadı.

Solda yer alanlar da sorunu şu ya da bu ölçüde Alevilere yönelik baskı ve saldırıların bir parçası olarak ele aldılar. AKP ya da CHP'nin, yahut onların medyadaki uzantılarının her söylediğine bir ekleyerek asıl ödevlerini yerine getirebilecekleri kuruntusuna bir kez daha teslim oldular. Dersim olgusunu bir katliam olarak görme kısır döngüsünden çıkmadılar. KöZ ise Dersim'de olanların Kuvayı Milliye hareketinin karşı devrimci yüzünü gösterdiğine, bu olayların hem Kürt ulusal kurtuluş hareketi ile hem de Ekim Devrimi ile açılan ufukla ve komünist hareketle ilişkisini gösterme konusuna dikkat çeken tek odak oldu. Erzincan şurasını ezme için başlayan karşı devrimci hareketin Dersim'e kadar uzandığını, bununla Mustafa Saphilerin katledilmesi, Azadi hareketinin bastırılması ve Ağrı Kürt Cumhuriyetinin ezilmesi için yapılan Zilan katliamı arasındaki bağa dikkat çekti. Bilhassa da bugün sürmekte olan katliam ve saldırılarla bunun bağını göstermeye özen gösterdi.

Ermeni Soykırımı Hakkındaki Tartışmalar

Dersim tartışmasının ardından gündeme oturan Fransız meclisindeki yasa taslağı vesilesiyle patlak veren tartışmalarda ise, bütün burjuva partileri ve tüm medya kuruluşları bir kez daha, bu vesileyle gündeme gelen sorunun özünü deşmeye girişmedi. Bilakis hepsi bir an evvel bu gündemin değişmesi, sorunun bir kez daha tarihcilere havale edilmesi için bir gayretle buluştu. Bu suretle bir yandan da Ermeni sorununu tarihe havale edip siyasi özünü karartırken, aynı zamanda da bu sorun vastasıyla Kürt halkına yönelik kitlesel katliamların ve kitlesel sürgünlerin üzerinin örtülmesine elbirliği ile hizmet ettiler. Dersim tartışmalarından farklı olarak bu konuda CHP ve AKP taraftarları arasında bir ayrım görünmez oldu.

Burjuva kampında bu sorun etrafında her zamanki gibi bir ittifak oluşurken, solun genelinde de öteden beri olduğu gibi, bir blok olarak devleti ve burjuva akımlarını 'Ermeni jenosidi' gündemi üzerinden sıkıştırmaya yönelik tutumlar öne çıktı. Bu cenahta sorunu devletin şovenist ve katliamcı yüzünü teşhir etmek konusundaki gayretlerin ötesinde bir açılım gözlenmedi.

Kimse bu sorunu TC ile Osmanlı arasındaki süreklilik ilişkisini sorgulamak üzere deşmedi. Kimse tarihe havale edilen Ermeni sorunu bahanesiyle Kürt sorununun üzerinin örtülmesine karşı tutum almadı. Kimse bu sorunun bu dönemeçte gündeme gelmesinin ardından Fransa-Türkiye arasındaki ilişkilerin ABD lehine değişmekte olmasının bulunup bulunmadığını sorgulamaya yanaşmadı. KöZ'ün arkasında duran komünistlerin ödevi ise bu konuda değinilmeyen konulara dikkat çekmek ve medyada öne çıkan gündemin örtülüğü gerçeklere ışık tutmaktır (bu konuda bir kitapçı yayına hazırlamaktayız).

Öte yandan, KöZ yayına hazırlanırken gündeme düşen Hrant Dink Davası hakkındaki karar da, Ermenilere karşı burjuva partilerinin elbirliği ile yarattığı şovenist havanın güncel sorunlarda bile kullanılabilirliği ve nasıl devletin kirli tertiplerini örtmek için kullanıldığının görülmesine bir kez daha vesile oldu. 5 yıl olayın soğuması için oyalanan mahkeme, tam Ermeni sorunu etrafındaki tartışmaların ardından ve cinayetin yıldönümüne birkaç gün kala, Ermenilere yapılan daha önceki katliamları örtbas ederken yapılanlar konusundaki susuş kumkumasından cesaret alarak, bunun münferit bir cinayet olduğuna ve Ermeni karşıtı şoven milliyetçi propagandalarla ve devletin Ermeni düşmanı tertipleriyle bir alakası olmadığına hükmetti. Böylece AKP'ye kuyrukçuluk yapan ve ondan bir keramet bekleyen liberaller bir kez daha hüsrana garkoldu. AKP bir yandan Ergenekon davalarıyla ve eski dosyalarla kamuoyunu oyalarken, CHP JİTEM binalarında kazılara öncülük edip dikkati başka yerlere çekerken, Hrant Dink'in katledilmesine varan tertibin üzeri örtülverdi

Uludere Katliamı

Ermeni sorunu ve Fransa-Türkiye ilişkileri bir kez daha medyayı ve izleyenleri meşgul etmekteyken, bu gündemi ekranlardan ve manşetlerden itiveren Uludere'deki katliam gündeme geldi. AKP ve CHP 'bu olayın sorumlularının derhal bulunması gerektiğini' söyleme konusunda ağız birliği ettiler. AKP hükümeti ve yandaşları 'istihbaratı kim verdi?' diye havalara bakarak, dikkatleri başka yerlere çekmeye kalkıştılar. Oysa ortada yanlış bir istihbarat

yahut kazara yapılan bir iş olmadığı apaçık belliydi. AKP bu olaydan Ergenekon operasyonlarını derinleştirmek üzere yararlanmaya yeltendi. Sözümona 'derin devlet güçleri'nin hala hükümete karşı tertipler düzenlemekte olduğu izlenimini yaratmak için bu olayı istismar etmeye beyhude kullanmaya çalıştı.

'Bizden sınır ötesi hareket için fezlekeye destek istediniz, biz de verdik; niye sınırın berisinde operasyon yapıp yurttaşlarımızı öldürüyorsunuz?' anlamına gelen açıklamalar yapan CHP ise, bu tür kitlesel katliamlara cepheden karşı çıkmadan ve daha önce defalarca yapılan sorgusuz sualsiz imha operasyonlarıyla Uludere'deki yöntemin aynı olduğunu gizlemeye çalışarak, AKP'ye vuruş yapma kurnazlığına kalkıştı. Bu vesileyle AKP'den uzaklaşan Kürt seçmenlerinin oylarına talip olduğunu gösterme gayretine girişti

Oysa açık seçik olan gerçek, AKP'nin 'terör örgütü' bahanesiyle Kürtlere karşı topyekun bir savaş yürüttüğü idi. Üstelik bu savaş yeni başlamamıştı. AKP'nin bölgede fiyasko ile sonuçlandığı belli olan demokratik açılım taktiğini terk ettiğinden beri durum böyle idi. AKP eliyle yürütülen bu savaşta doğrudan doğruya PKK'li olmasalar da ona yardım ve destek sunanları, sempati duyanları sindirmek ve cezalandırmak için bir tehdit hareketi söz konusuydu. Bu tutum aynı zamanda KCK operasyonlarında da açıkça görülmekteydi.

Zaten uçaklarla öldürülen köylülerin PKK gerillası olmadığını bilmek için istihbarata gerek olmadığı besbelliydi. Asıl soru niçin bu köylülerin sorgusuz sualsiz kimlik tespiti bile yapılmadan yargısız infaz edildiği idi. Bu soru sorulduğunda güya terörle mücadele kisvesi altında yapılan operasyonların tümünün böyle yürütüldüğünün açığa çıkması kaçınılmazdı. Onun için kimse bu soruyu sormadı. Öte yandan, bu operasyonun AKP hükümetinin bilgisi ve onayı olmadan yapılmasının mümkün olmadığı da apaçıktı. Hele bir sürü komutan tehdit ve baskı altında iken, hiçbir komutanın uçakları havalandırarak bu tür bir işe kendiliğinden böyle bir katliama karar veremeyeceği besbelliydi. Elbette bu operasyon hükümetin bilgisi ve onayı dahilinde ve onun sorumluluğu altında olmuştu. Eğer ortada yanlış bir istihbarat olsaydı o zaman tüm siyasi hasımlarını Ergenekon ve darbe dosyalarıyla sıkıştıran AKP'nin bu istihbaratı verenlerin tümünü ifşa etmesi gerekirdi. Bu sorumluluğu üzerine yıkacak kişi ya da kurumlar bulamaması bile AKP'nin Uludere'den tümüyle sorumlu olduğunu bir kanıttır. Tam da bu nedenle AKP'nin 'yanlış istihbarat' kurbanı olduğunu söyleyerek AKP'nin bu olaydaki sorumluluğunu hafifletmek isteyen öteden beri AKP yandaşları diye adlandırılan kesim ise bu tezleri piyasaya sürdükleri andan itibaren AKP ile çatışmak zorunda kaldılar. Bu bakımdan Muğlalı örneğinden farklı bir hareket olduğunun da altı çizilmeliydi.

Bu katliamın ardından AKP'nin kendine oy vermekten ve uşaklık etmekten vazgeçen Kürtlere gözdağı verme arayışlarının yattığını göstermek gerekiyordu. Bu bakımdan sorumluluğun doğrudan doğruya AKP hükümetinde olduğunu ve esasen AKP'ye muvazaalı muhalefet yürütme gayretinde olan CHP'nin de bu sorumluluğa ortak olduğunu ortaya koymak gerekiyordu. r. Zira söz konusu katliam münferit bir olay değil zaten çoktandır yürürlüğe konmuş, bölgedeki Kürtleri PKK ve BDP'nin etkisinden çıkarmak için yürütülen bir savaş stratejisinin yeni versiyonudur. Bu stratejiye göre AKP bayrağı korumak için kendi tarafında yer almayan tüm Kürtlere savaş açacak, CHP ise bombalama ve operasyon tezkerelerine mecliste tam destek verip katliam sonrası yine 'bayrağı korumak için' hükümetin giremediği bölgeye girip muhalefet rolünü oynayacaktır.

Uludere köylüleri bu durumun farkında olduklarını, bu oyuna gelmeyeceklerini açıkça ortaya koydu. Kimin sorumlu olduğunu, kimlerin bu sorumluluğa ortak olduğunu bildiklerini taziye çadırlarında sessiz matemleriyle veya kaymakama karşı tepkilerinde ortaya koydular. Aynı zamanda da kimden medet umduklarını da duruşlarıyla, cenazeleri kaldırışları ve mezarlarını üzerine diktikleri bayraklarla belli ettiler.

Bunun üzerine bütün burjuva partileri ve medya kuruluşları sorumlunun kim olduğunu aramaktan vazgeçti ve hep bir ağızdan asıl sorumlunun PKK olduğunu haykırmaya başladılar. Bunu takiben yeni KCK operasyonu hemen devreye girdi. Öte yandan emekçiler ve ezilenler de bu koronun karşısında odağında BDP'nin olduğu bir muhalefetin ortaya çıkmasına ihtiyaç olduğunu bir kez daha sessiz duruşlarıyla belli ettiler.

İlker Başbuğ ile 12 Eylülcülerin Davaları, Fezleke ve Yeni KCK Operasyonları Arasındaki İlişki

Uludere'de AKP ve CHP'nin gerçek yüzlerinin bir kez daha belli olmasının ardından AKP ve destekçileri, tekrar dikkatleri somut ve güncel bu olaydan çekip, soyut bir 'askeri vesayet' tartışmasına çevirmek üzere yeni bir atağa ihtiyaç duydu. İlker Başbuğ'un tutuklanması ve ona paralel olarak 12 Eylül generallerinin yargılanması gündemin başköşesine taşındılar. Böylece Uludere'deki katliamın sorumlularının meydana çıkartılıp yargılanması yerine, kitlelerin dikkatini muğlak bir çerçevede tutulan olaylara çekmeye yeltendiler. CHP de benzer biçimde Sezgin Tanrıkulu vasıtasıyla Diyarbakır JİTEM merkezinin etrafındaki mezarlıklara dikkat çekerek Uludere katliamının üzerinin örtülmesine katkısını sunmaya koyuldu.

Ama 'genelkurmay başkanları da tutuklanabilir; eski devlet başkanları da yargılanır' tartışmalarıyla oluşturulan gündemin üzerine, Kılıçdaroğlu için çıkarılan fezleke gündeme geldi. Bu gündemlerin sadece Uludere'nin üzerini örtmek için çıkarılmadığını görmek için çok beklemeye gerek kalmadı. Zira bu tartışmaların tozu dumani altında Leyla Zana'nın evinin aranması da içeren yeni KCK operasyonu gündeme geldi. Adeta 'eski genelkurmay başkanı tutuklanır da bir milletvekilinin evi aranamaz mı?' sorusunun sorulmasına uygun zemin hazırlanıyordu. "Ana muhalefet partisinin başkanına fezleke çıkartılırsa, 'silah Kürtlerin güvencesidir' diyen bir milletvekiline ne yapılır?" sorusu sorulmak isteniyordu.

Ama bütün bu gelişmeler esasen bir ve aynı şeye işaret etmektedir: Siyaset arenasının tepesinde oluşan AKP-CHP kutuplaşması sahte bir muhalefet ilişkisidir. Hızlı gündem değişiklikleri ve medyadaki sahte tartışmalarla AKP-CHP emperyalistler ve rakip sermaye kesimleri arasındaki güçler ilişkisini kayda geçirecek anayasayı elbirliği ile alttan alta hazırlamaktadır.

Nitekim bütün bu süreç boyunca alttan alta yürümekte olan Cumhurbaşkanlığı konusu yeniden öne çıktı ve Anayasa komisyonunda varılan uzlaşmaya göre, Abdullah Gül'ün görevinin yedinci yılında Çankaya'yı terk edeceği ve eski cumhurbaşkanlarının bir daha aday olamayacağı ilan edildi. Böylece bütün bu süreçlerin arka planında yol almakta olan asıl sürecin ne olduğu daha belirgin bir biçimde görüldü. 12 Eylül referandumuyla ilan edilen ve 12 Haziran seçimleriyle oluşan meclisin temel gündem maddesi olan yeni Anayasa hazırlıkları, medyada öne çıkan ve gündeme oturan konular etrafında oluşan firtınalara rağmen, kendi mecrasında yürümekteydi.

Hızlı Gündem Değişikliklerinin Ardındaki Etken

Köz sayfalarında, rakip sermaye kesimleri arasındaki paylaşım kavgasına dikkat çektiğimizden beri, uzun zamandır gündemin hızla değişmesine alışmışız. Bu çerçevedeki hızlı gündem değişiklikleri aslında söz konusu paylaşım kavgasının bir yansıması olarak körüklenen medyatik düelloları ifade ediyor. Ama bu medyatik düelloyla yaratılan medyatik firtınaların bir işlevi de kitleleri sersemleterek, genel olarak burjuva ideolojisinin, daha dar anlamda da hakim ideolojinin cenderesi altında tutmaktır. Yani, daha kesin bir ifadeyle rakip sermaye kesimleri arasında üstün gelenin dayattığı ideolojinin egemenliği altında tutmaktır.

Söz konusu paylaşım kavgası uluslararası arenada olduğu gibi, Türkiye'deki uzantılarında da hala sürüyor. 2011 sona ererken başlayıp, yeni yıllarda birlikte hız kesmeden sürmekte olan hızlı gündem değişiklikleri de esasen dünya çapındaki kavganın Türkiye çerçevesindeki uzantıları arasındaki izdüşümüne tekabül etmekte ve bu alandaki tarafların kendi özgünlüklerinin rengini yansıtmaktadır.

Ama her ne kadar bu kavga nihayete varmış olmasa da, halihazır aşamada taraflardan birinin nispeten avantajlı konumda olduğuna da dikkat çekmek gerek. KöZ buna her fırsatta işaret etmekte. Başında ABD'nin bulunduğu kanat, her şeye rağmen ön almış durumdadır. 'Her şeye rağmen' vurgusunu yapmakta yarar var çünkü bu durum apaçık bir biçimde görünmekte değildir ve gönlünden başka sonuçları geçirenlerin aksi yönde bir kanaate varmalarına oldukça müsait bir tablo olduğunu da belirtmek gerekir.

Bu belirsizliğin yarattığı istifhamı ortadan kaldırmak üzere, bir benzetmeye başvurmakta yarar var; tabii Lenin'in benzetme yaparken sık sık hatırlattığı nasihatı, yani 'her benzetmenin biraz topal olacağını' unutmadan... →

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

Bir Benzetme

Varsayalım ki iki güçlü boksör, sonucu önceden tam olarak kestirilemeyen bir maç için ringe çıkmış olsunlar. Maçın bir aşamasında köşelerine çekilen iki boksörün de kan revan içinde ve nefes nefese olacaklarını tasavvur etmek zor değil. Zira sonucu baştan belli olmasa da, zorlu bir maç olacağı önceden bellidir. Bu aşamada boksörlerden hangisinin daha iyi durumda olduğunu anlamak için onların yara berelerine, nabızlarına veya moral motivasyonlarına bakmak beyhudedir. Kıran kırana bir kapışma söz konusu olduğuna göre, her iki taraftaki döğüşçünün de nefes nefese olması ve her birinin yara bere almış olması gayet olağandır ve kimin daha iyi olduğunu anlamak için bu durumlara bakmak beyhudedir. En azından maçın sonucu hakkında bir fikir edinmeye pek az yaran olan bir gözlem olur. Böyle bir maç için ringe çıkan iki profesyonelden bahsettiğimize göre, her şeyden önce, her ikisinin de kondisyonlarının aşağı yukarı denk olduğu akıldan çıkarılmamalıdır. Açılan bir kaş, yahut kanayan bir burun nedeniyle böyle bir maçı bırakacaklarını sanmak bölnlük olur. Kimin önde olduğunu anlamak, son gong çaldıktan sonra kimin elinin kalkacağını tahmin etmek için bakılması gereken yer, iki boksörün nefeslendiği köşelerden herhangi biri değildir. Hakem masasına bakmak daha anlamlıdır; puan bakımından hangisinin önde olduğu, bütün diğer belirtilerden daha anlamlı bir işarettir.

Kuşkusuz böyle bir maçta da bir kaza olması, yahut bir sürpriz olması kuvvetli olasılıklardan biridir. Böyle bir sürpriz ile puan bakımından geride olan, hatta fiziken daha çok yıpranmış durumda olan boksörün punduna getirip bir nakavt darbesi indirmesi görülmemiş değildir. Önde olanın bir aksilik, yahut hata nedeniyle aniden maçı kaybetmesi de öyle... Bunlar esasen sürpriz kabilinden gelişmelerdir. Bu türden maçlarda sürpriz sonuçlar çıkması da beklenmedik bir durum değildir. Adı üzerinde, sürpriz önceden kestirilemeyecek sonuç demektir ve sürprizler hakkında kestirim yapmak, her ne kadar müşterek bahışçiler bu tür olasılıklar üzerinden ceplerini dolduruyor veya iflas ediyorlarsa da, maçın seyri ve sonuçları hakkında bir kesin fikir edinmek isteyenler açısından akla ziyandır. Maçın sonuçlanmasından önceki herhangi bir aşamada, yapılabilecek olan ve yapılması gereken, boksörlerden hangisinin puan bakımından ileride olduğunu baktaktır. Bir ara aşamada değerlendirme yapılacağına da, bu verilere göre kimin ileride olup kimin olmadığı söylenebilir ve bunu söylemekte bir tuhaflık yoktur.

Emperyalistler Arasındaki Güçler Dengesi Ne Durumda?

Bu benzetmeyi akılda tutarak, asıl konumuzla ilgili tabloya bir daha bakalım. ABD ve müttefikleri ile onların rakipleri arasında, SSCB ve benzerlerinin tarih sahnesinden çekilmelerini takiben imvələndiği görülen dünya çapında bir paylaşım kavgası sürmektedir. Halen hüküm sürmekte olan emperyalizm döneminde, bu dönemin doğası gereği, dünyanın belli başlı emperyalist güçler arasında yeniden paylaşılması gereği daima gündeme gelme eğilimindedir. Değişen güç dengelerine göre dünyanın belli başlı emperyalist güçler arasında yeniden paylaşılması için savaşlar bu evrede kaçınılmazdır.

Lakin ikinci dünya çapındaki paylaşım savaşının ardından ortaya çıkan 'Doğu-Batu kutuplaşması' ve bunun 'soğuk savaş' denen denge politikası çerçevesinde kalması nedeniyle, emperyalist güçler arasındaki paylaşım kavgası da bir tür ittifak çerçevesinde ve bir nevi bir 'soğuk çatışma' biçiminde süregelmiştir. Ama SSCB ve benzerlerinin tarih sahnesinden çekilmesiyle birlikte, hem bu paylaşım kavgasının alanı aniden genişlemiş, hem de temposu ve şiddeti giderek yükselmeye başlamıştır. Hepsinden önemlisi, geçmişte şu ya da bu ölçüde 'ortak düşman'a karşı bir arada durma mecburiyeti hissedilen emperyalist güçler arasındaki çelişkiler ve gerilimler daha fütursuzca kendini göstermeye başlamıştır. Bir başka deyişle, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, nispeten dizginlenmiş olarak ve Doğu-Batu kutuplaşmasının seyrine tabii olarak seyreden bu paylaşım kavgası bu dönemden itibaren, emperyalizm döneminin doğasının değişmediğini göstere göstere gelişmeye başlamıştır. Her ne kadar bu sürecin başında dünyanın 'tek kutuplu' hale geldiğini vaz edenler ve bunlara inananlar eksik olmadıysa da, olayların gelişimi zamanla 'kazın ayağının öyle olmadığını' göstermekte gecikmemiştir.

90lı yıllardan beri dünya çapındaki gelişmelere damgasını vuran durum budur. 'Yeni Dünya Düzeni' sloganı altında gelişen ilk Körfez Savaşından itibaren bu durumun muhtelif tezahürlerini izlemek zor değildir. O günden beri, öncekiler gibi bir dünya savaşının henüz patlak vermediği doğrudur. Ama bunun nedeni emperyalizmin temel özelliklerinin değişmiş olması değil, dünya çapındaki bir paylaşım kavgasının taraflarının henüz net bir biçimde şekillenmemiş olmasıdır. Bu da tuhaf ve ilk kez şimdi görülen bir durum değildir. Önceki emperyalist dünya savaşlarının fiilen başlamasından önce de, kimi yerel bölgesel kapışmalarla geçen ve esas kampları nihai bileşiminin zaman içinde belirlendiği hazırlık aşamaları görülmüştür. Bugünkü kimi kısmi yahut bölgesel çatışmalar da

esasen dünya çapındaki güçler dengesinin şekillenmesine ve asıl karşıt kampların bileşenlerinin belirlenmesine taalluk eden ısınma hareketleridir. Bunlara bakarak topyekun ve nihai bir kapışmanın artık olmayacağına hükmetmek veya asıl çatışmanın bu şekilde cereyan edeceği konusunda kesin bir kanaate varmak doğru değildir. Zaten daha önceki dünya savaşlarının öncesinde de buna benzer hayaller kuranlar ve bunlara kapılanlar olmuştur ve her seferinde bu boş hayaller savaşa hazırlıksız girilmesine hizmet etmiştir.

ABD 90lı yıllardan beri yol alan bu dönem boyunca muhtelif darbeler almış olsa ve sorunlarla karşı karşıya bulunsa da, halihazır durumda başlıca rakiplerine göre bir üstünlük sağlamış durumdadır. Bu durumun belirlendiği güçler ilişkisini rakiplerine dayatma gayreti içindedir. Gerek Ortadoğu'daki, gerekse de Afrika ve Kuzey Afrika'daki son gelişmelerde olduğu gibi, ABD'de başlayıp ve dünyaya ihraç olan mali krizin Amerikan emperyalizminin Avrupa'daki rakipleri bünyesindeki gelişme seyrinde de bunu görmek mümkündür.

Paylaşım Kavgası Türkiye'ye Nasıl Yansıdı?

Kuşkusuz dünya çapındaki bu paylaşım kavgasının Türkiye'de bir yansımalarının olmamasını beklemek saflık olur. Türkiye'nin bir ayağı bu kavganın odaklarından biri olan Avrupa'da, bir ayağı da bu kavganın en şiddetle cereyan ettiği 'Büyük Ortadoğu' coğrafyasının merkezindedir. Amerikan emperyalizminin planlarına göre Türkiye, bu genişleyen Ortadoğu'ya yönelik hareketlanırdan bir amiral gemisi ve AB içindeki Truva atlarından biri olmak üzere tahkim edilmiştir. Elbette Türkiye bu rollere uyum sağlamak üzere bir takım değişimlere gebedir ve bu istikamette ciddi değişimler olduğu da son yıllar boyunca gözlenmektedir. Türkiye'de ABD emperyalizminin esas rakibi, dünyunu umumiye alacaklarının yarıdan fazlasını ifade eden ve öteden beri Türkiye ekonomisi üzerinde en etkili emperyalist güç olagelen Fransa'dır. Özellikle de Fransa OYAK gibi bir orijinal yapı dolayısıyla aynı zamanda Türkiye'nin siyasi yönelimleri üzerinde de en etkili gücü oluşturmaktadır.

Kimilerince 'statükocu güçler' ile 'yenilikçi güçler' arasında iktidar mücadelesi diye, yahut buna benzer muhtelif terimlerle anılan çatışmanın ardında esasen emperyalistler arasındaki bu kavganın izdüşümlerini görmek gerekir. 'Sivilleşme', 'askeri vesayete son verilmesi' gibi terimlerle anlatılmak istenen değişimler de esasen aynı çatışmanın bir başka açıdan tarif edilmesini ifade etmektedir. Bir başka ifadeyle bu değişimi AKP ve Amerikancı borazanlarının göstermek istediği gibi, sözümona demokratikleşme yönünde bir gelişme olarak değil, ABD'nin bu alandaki başlıca rakibinin gücünü kırıp, kendi gücünü dayatma süreci olarak görmek gerekir.

Bu çerçevede, 'sanal darbe' gibi terimlerle tarif edilen 28 Şubat müdahalesi bir bakıma aykırı bir biçimde, Fransız emperyalizmle sermaye ortağı olan ordunun siyaset sahnesindeki ayrıcalıklı üstünlüğüne son verecek olan süreci açan bir dönüm noktası olmuştur. Bu müdahaleyle önü açılan süreçte, siyaset sahnesine çıkıp iktidar koltuğuna oturan AKP, esas olarak sermayenin rakip kesimleri arasındaki güçler dengesinin ABD ve işbirlikçileri lehine değişmesi ve bu güç dengesine uygun bir kurumlaşmanın tesis edilmesi misyonunu üstlenmiştir. Bu doğrultuda hatırı sayılır adımlar atmıştır. AKP ve şaşıksaklıları tarafından 'askeri vesayete son verilmesi' diye tarif edilen bu süreç esasen sermayenin rakip güçleri arasındaki güçler dengesinin ABD ve işbirlikçisi sermaye kesimleri lehine değişmesinin sağlandığı süreci ifade etmektedir. Ergenekon davaları ve bu davalar vastasıyla tutuklanan yahut bu sayede terörize edilip sindirilen kimseler; bunlara paralel olarak askeri veya sivil bürokraside gerçekleşen değişimler; Anayasa'da yapılan ve yapılmakta olan değişiklikler bu yöndeki adımları ifade etmektedir. Uluslararası plandaki güçler dengesinin şekillenmesine az çok koşut olarak, Türkiye çapındaki güçler dengesi de değişmektedir.

CHP'deki Değişiklik Neyi İfade Ediyor?

Bu süreçte en önemli dönüm noktalarından biri, hiç kuşkusuz, Baykal'ın CHP liderliğini terk etmesiyle sonuçlanan operasyonun damgasını taşıyor. Bu dönemden itibaren, AKP karşısında CHP-MHP ittifakıyla ifade bulan muhalefet bloku devreden çıkmıştır. Bu dönüşüm esasen siyasi üstünlüğün ABD emperyalizmi ve işbirlikçileri eline geçtiğinin ifadesidir. Zira Kılıçdaroğlu başkanlığındaki CHP, KÖZ sayfalarda döne döne açıklandığı gibi, AKP'nin temsil ettiği kesimlerin güçlü bir rakibi değil, aynı doğrultuda bir yedek lastik olarak hazırlanmaktadır. Bir başka deyişle bu noktadan itibaren AKP-CHP çekişmesinin önceki dönemdeki gibi iki rakip sermaye kesimi arasındaki çekişmenin bir ifadesi olarak değil aynı kesimin iki rakip temsilcisi arasındaki daha dar anlamda bir siyasi çekişmeye indirgenme eğilimindedir.

Bu sürecin yönü belli olmuşsa da tamamlanmamış olduğu görülmektedir. AKP hem CHP'deki yönetim değişikliği ile MHP ile CHP arasındaki ittifak olasılığını

berhava etmiştir. Ergenekon davalarıyla bu cephedeki rakiplerini büyük ölçüde etkisizleştirmiştir. MHP bu alanda etkisiz ve yalnız kalmıştır. Bu değişimle birlikte, aslında AKP muhalefetsiz kalmıştır. Baykal döneminde 'böyle muhalefete can kurban' diyen Erdoğan aynı kulvarda ilerleyen bir rakiple karşı karşıya kalmış durumdadır.

AKP'nin bilhassa Kürt seçmenden aldığı destekten mahrum olmaya başlamasıyla birlikte güç kaybetmesine ve onun yedeği olarak piyasaya çıkan Kılıçdaroğlu CHP'sinin kendi çizgisini oturma gayretlerine paralel olarak, gündemin hızla değişmesine yol açan çekişme iki rakip sermaye kesiminin temsilcileri arasındaki bir çekişmeyi ifade etmekten uzaklaşmıştır. Giderek Erdoğan-Kılıçdaroğlu çizgileri arasında bir çekişmenin veya daha doğru ifadesiyle rekabetin damgasını almaya başladı. Bu itibarla, sanki esas çatışma gözden kaçınıp, burjuva politikacıları arasında sıradan bir çekişme gibi görmeye uygun bir tablo oluştu.

AKP CHP ile Uzlaşmak Zorunda

Her ne kadar AKP sık sık % 50 ile böbürlenmekteyse de meclisteki mutlak üstünlüğünü büyük ölçüde kaybetmiş ve rakibine muhtaç onunla uzlaşmaya mahkum duruma düşmüştür. Buna karşılık Kılıçdaroğlu da CHP'ye tamamen hakim değildir; parti içindeki gerilim ve sürtüşmeler bitmiş değildir. Bu nedenle, AKP CHP'nin içindeki gerilimleri arttırmak ve rakibini tökezletmek için ataklar yapmaktadır. Nitekim son birkaç ayın gelişmeleri içinde, Hüseyin Aygün'ün söyleşisinden bu yana, bu hamleleri görmeyen kalmadı.

Bu süreçte zaten öteden beri almışmaya başladığımız hızlı gündem değişikliklerinin mahiyeti de bir bakıma değişmeye başladı. Yıllarca sermayenin iki rakip kesiminin çatışmasıyla ilgili olarak ortaya çıkan hızlı gündem değişiklikleri giderek başka bir çekişmeye tabi olmaya başladı.

Böylece gündemdeki başdöndürücü değişimler siyaseti izlemeye çalışanların zihnini bulandırıp dikkatini dağıtmaya ve böylelikle siyaset gündeminin asıl akışının üzerinin örtülmesine yol açmaktadır. İçinden geçtiğimiz dönemde bu medyatik fırtınalarla üzeri örtülmek ve dikkatlerden kaçınılmak istenen ise, hazırlanmakta olan Anayasa ve bu yeni Anayasa'ya zemin döşemek üzere çıkarılmakta olan yasalar veya yasal-hukuki uygulamalardır.

Bir başka deyişle ifade etmek gerekirse, Anayasa komisyonlarında uzlaşmak zorunda olan AKP ve CHP, medyada güya birbirleriyle meydan muharebesi yapar gibi görünme çabasıdadır. Aslına bakılırsa medyadaki bu fırtınalar, öteki taraftaki uzlaşmada kimin ne kadar ağır basacağını tayin etmek üzere bir çekişme yaratmak üzeredir. MHP ise bu medyatik fırtınalarda Anayasa hazırlanmasındaki rolü kadar ses çıkarmaktadır; bir başka deyişle sık sık kenarda kalmakta ve yeri geldiğinde ünlü kırmızı çizgilerini hatırlatmakla yetinip, taraflardan biri yahut diğerinin yanında yer almadan tutum belirlemeye dikkat etmektedir. Genellikle de, herhangi bir sorunda ağırlık kazanma eğiliminde olan tarafa karşı muhalefet eden bir tutum almaktadır. Uludere olayında olduğu gibi, sürpriz biçimde BDP'nin ön aldığı görüldüğünde ise, tarafların hepsi Kürtlere, PKK ve BDP'ye karşı bir cephe almakta tereddüt etmemektedirler.

Ancak AKP ile CHP'nin tutuştuğu bu muharabenin gündem sapıtma amaçlı olduğu tartışılmaz olsa da kitlelerin yaşamından siyasetin çıkarılmasına değil, paradoksal olarak yığınların daha yoğun bir siyasal bombardmana tutulmasına yol açmaktadır. Başka bir deyişle AKP-CHP 12 Eylül anayasasını sessizce yamamanın yolunu ararken her biri bu Anayasa'yla ilgili bir dizi siyasal gündemi piyasaya sürmektedir. Elbette bu gündemlerin kendi başlarına kitleleri politize edecek hali yoktur –hatta tam tersi bir etki yaratması beklenmelidir- ama Dersim tartışmalarından İlker Başbuğ'un tutuklanmasına kadar tüm bu gündemler CHP'nin danışıklı muhalefeti tarafından değil de sahici bir muhalefeti tarafından ele alındığında tüm düzen güçlerini tıpkı Uludere'de olduğu gibi köşeye sıkıştırarak bir mahiyete sahiptir. Gelgelelim ortada emekçi ve ezilenlerin muhalefetine oynamaya aday bir odak olsa da henüz bu rolü hakkıyla oynamadığından AKP ile CHP birbirleriyle gittikçe daha rahat bir şekilde kapışmaktadır. Emekçilerin ve ezilenlerin yanında saf tutanlarsa meselenin emperyalistler ve onun uşakları arasındaki kapışma kısmıyla değil esas olarak tam da bu yönüyle ilgilendirmeleri gerekir.

Muhalefet Yok

Son dönemdeki gelişmelerde de hem güçler dengesinin nasıl şekillendiğini hem de AKP ve CHP'nin neyi ifade ettikleri ve bir muhalefet boşluğunun sürdüğünü görmek zor değildir. Siyaset tablosunun sergilediği görüntü açıktır. Sermayenin birbirleriyle kapışan rakip kesimleri arasındaki paylaşım kavgasında bir taraf üstünlüğü elde etmiş durumdadır. Şimdi bu güçler dengesini kayda geçirmek üzere muvazaalı bir muhalefet görüntüsü altında CHP-AKP uzlaşmasını ifade eden bir Anayasa hazırlanmaktadır. CHP'nin sözümona bir muhalefet rolü oynayabilmesi için gerçek

anlamda bir muhalefet rolü oynayacak herhangi bir odağın ortaya çıkmasına fırsat verilmemesi gerekmektedir.

Bu çerçevede son seçimlere giden süreçten itibaren AKP MHP'nin rolünü çalarak önünü kesme gayretindedir. CHP ise kendi bünyesindeki sürtüşmelerin üstesinden gelebildiği ölçüde, AKP'nin kaybettiği Kürt seçmeni ve AKP'nin sözde demokratik açılımlarından medet uman kesimleri kandırıp terkisine alabilmek için bir göstermelik muhalefet rolü oynamak zorundadır. Ama bilhassa CHP'nin bu rolü oynayabilmesinin başlıca koşulu genel olarak demokratik haklar mücadelesini yürüten gerçek bir muhalefetin ortaya çıkmamasıdır. Bir başka deyişle, BDP'nin bu gerçek muhalefet rolünü oynamasına engel olmak gerekmektedir. Bu bakımdan AKP ve CHP arasında, her ikisinin de emek, demokrasi ve Kürt düşmanlığı konusundaki ortak yönlerinden başka bir somut ortaklık daha bulunduğuun altını çizmek gerekir. CHP ana muhalefet rolü oynuyormuş gibi yapmak üzere öne çıkabilmek için; AKP de daha fazla koltuk kaybedip iktidar tekeline elinden kaçırmamak için, BDP'nin önünü kesmek ve onu Kürt sorunuyla sınırlı bir alanda eli kolu bağı tutmak istemektedirler. Bu nedenle AKP gerek CCK operasyonları gerekse de askeri operasyonlarla BDP'yi sıkıştırıp 'Kürt sorunu' ile sınırlı bir alana hapsedmek ve orada BDP'yi 'terör örgütü' ile ilişkilendirerek siyaset sahnesinden dışarı itmek için gayret etmektedir. Böylelikle bir yandan da MHP'nin muhalefet kabiliyetini kısıtlarken bilakis onun dolaylı desteğini de almaktadır. Öte yandan CHP'nin de bu operasyonlarda çıkarı vardır; zira böylelikle kendisinin sahte demokrat maskesiyle muhalefet rolü oynayabileceği bir alan açılmasını ummaktadır.

Esasen bu tablo aynı zamanda siyaset sahnesinde bir muhalefet boşluğunun hala sürdüğünü göstermektedir. KÖZ sayfalarında zaman zaman buna dikkat çekmeyi ihmal etmedik. AKP'nin oylarının azalmasına neden olan başlıca odak olarak DTP/BDP'nin bu boşluğu doldurma yeteneğine sahip tek odak olduğuna döne döne işaret ettik. Bunun için de BDP'nin sadece 'Kürt sorunu' gündemine hapsolma tuzağına basmamaya özen göstermesi ve emekçilerin, ezilenlerin tümünün sesi olarak ana muhalefet rolünü üstlenmesi gerektiğine ısrarla işaret ettik. Hala yapılması gereken budur.

Ana Muhalefet Boşluğunu BDP Doldurabilir

Bu muhalefet boşluğunun BDP tarafından kapatılmasını önlemeye yönelik plan ve tertipler bunları uygulayanların beklediği sonucu henüz vermiş değildir; görünen o ki, bir sonuç vereceği de yoktur. Doğrusu binlerce aktif unsuru hapse atılan milletvekilleri ve yerel düzeydeki seçilmiş elemanları baskı altında tutulan herhangi bir başka siyasi odak tamamen felçleşmiş olacak iken, BDP bir türlü tamamen saf dışı edilememektedir. Hala burjuva siyaset sahnesindeki muvazaalı oyunu bozabilecek bir güç olma özelliğini korumaktadır. Dar anlamda Kürt sorunu çerçevesinde olduğu gibi, genel olarak emekçilerin ve ezilenlerin demokratik haklar mücadelesinin herhangi bir sorununda en geniş yığınları Amerikancı AKP hükümetine karşı harekete geçirip, Amerikancı sahte muhalefet CHP'nin maskesini düşürme yeteneğine sahip yegane odak olma özelliğini korumaktadır.

Bununla birlikte, bu kapasitesini kaybetmemiş olsa da, BDP hala genel olarak demokratik haklar mücadelesinin başını çeken bir ana muhalefet rolünü üstlenebilmiş değildir. Bu yönde bir iradeyi zaman zaman dile getirmekle birlikte, gerek AKP ve CHP'nin ortaklaşa yürüttükleri baskı politikaları ve tertiplerin, gerekse de kendi bünyesinde gelen alışkanlıkların etkisiyle, henüz bu rolü üstlenebilmiş değildir. Şeklen HDK bu yönde bir girişimi ifade etmekte ise de, geniş yığınları kitlesele olarak seferber eden bir eylem birliği yerine bir partiye dönük bir pazarlık zeminine indirgenerek kendi içine kapanan bir girişime dönüştüğü ölçüde, böyle bir inisiyatifi ayak bağı olma tehlikesini taşımaya devam etmektedir. HDK'yi 'ulusal hareket ile emekçi hareketinin dayanışması' vb. terimlerle tanımlamaya çalışanlar da bu eşigin aşılmasına engel olmaktadır.

Emekçilerle Ezilenlerin Birleşik Kitlesele Muhalefetini Örgütlemek Şart

Emekçilerin ve ezilenlerin birleşik kitlesele eylemlerinden güç alıp bu oyunu mecliste de bozabilecek bir muhalefete ihtiyaç vardır. Bu muhalefetin ağırlık merkezinde BDP'nin olacağı bellidir. Bu muhalefet hareketinin emekçilerin ve ezilenlerin tümünün bütün sorunlarına sahip çıkarak AKP-CHP ikilisini karşısına alması şarttır. Bu muhalefetin sadece Kürt sorunu çerçevesine hapsolmeden, 'Kürt Sorunu demokratik haklar mücadelesinin bir sorunudur; emekçilerin demokrasi mücadelesindeki en küçük sorunu dahi Kürtlerin de bir sorunudur' diyerek öne çıkması gerekir. Bu takdirde AKP ve CHP'nin el ele yürüttükleri siyaset karşısında emekçilerin ve ezilenlerin kitlesele eylemli muhalefetini bulacaktır. KÖZ'ün arkasında duran komünistler bu doğrultudaki her adımı takip edip, bu hedefe daha güçlü bir biçimde ilerlemeye katkı sunmaya devam edecektir.

Uludere'de Taziye ve Dayanışma

Halkların Demokratik Kongresi 1 Ocak günü, Şırnak Uludere'de F16 uçaklarının saldırısıyla öldürülen 35 Kürt emekçinin ailelerine taziye ziyareti yapmak üzere bir çağrı yaptı. Blok İstanbul vekilleri Sebahat Tuncel ve Levent Tüzel'in yanı sıra, HDK bileşenlerinin temsilcileri ile KÖZ temsilcisinden ve muhtelif sanatçılarla yazarlardan oluşan heyet, Uludere'ye doğru yola çıktı. Biz de, elli lira karşılığında sınır ötesinden mal getirmeye giderken, planlı bir biçimde bir araya toplanıp, uçaklarla bombalanan bu sınır emekçilerinin ailelerine taziye ve dayanışma dilekelerini sunmak üzere o heyette yer aldık.

Diyarbakır-Uludere Güzergahında Manzara

5 Ocak Perşembe günü oradan katılanlarla 45 kişiye ulaşan taziye/dayanışma heyeti iki minibüs ile saat 11 gibi Diyarbakır'dan yola koyuldu. Mardin, Cizre, Şırnak üzerinden Uludere'ye saat 16 civarında varabildik. Oralarda güneş o saatte batmakta olduğu için, ilk taziye çadırına akşama doğru ulaşmış olduk.

Yolculuk esnasında Cizre'ye varana dek dağlar pek görülüyor. Genelde tarıma uygun bir coğrafya olduğu da gözden kaçmıyor. Cizre'den sonra ise gittikçe dağlık bir arazi ve taşların temizlenmesiyle tarıma müsait hale getirilmiş tarlalar görülüyor. Yer yer de yol kenarlarında kömür depoları ve topak kömür elde edilen küçük imalathaneler görülüyor.

Beş saat süren yolculuk sırasında üç kez de 50 ila 100 baştan oluşan küçükbaş hayvan sürülerine rastladık. Yol boyunca ya hiç ağaç görmedik yahut seyrek rastladık. Ama buna karşılık, bilhassa Şırnak-Uludere arasında hemen hemen her bin metrede bir, bir arama noktasına, bir gözetleme kulesi veya bir karakola rastladık. Bu tablo nasıl bir memlekette bulunduğumuzun farkına varmak için yeterli idi.

İlk Taziye Çadırında Sıcak Karşılama

Saat 16 gibi Uludere'de vardığımız ilk köydeki taziye çadırına girdiğimizde, yaklaşık yüz kişilik bir grup bizi karşıladı. Önceden haberli oldukları ve bizi bekledikleri belli olan köylülerin hepsiyle tek tek selamlaştık ve başsağlığı dilekelerimizi ilettik. Türkçe ve Kürtçe 'başınız sağolsun-başımız sağolsun' dediklerimiz, şükran duyguları ve bizi gördüklerine sevindikleri gözlemlerine görülebiliyordu. Köylüler arasında biri, Kürtçe taziye de bulunduğumuz için, vekillerin ve bizim ziyaretimizden ne kadar memnun olduklarını dile getirdi, teşekkür edip ölenler için bir Fatiha okudu.

Dua sonrasında yapılan konuşmalarda köylüler olayın vahametini anlattılar ve bunun hesabının

solunması gerektiği hakkında konuşmalar yaptılar. Belli oluyordu ki daha önce yapılan göstermelik taziye ziyaretlerini bu talepleri dile getirmek için elverişli görmemişlerdi. Fazla uzatmadan geç kaldığımızı, ziyaret edilecek daha iki taziye çadırının olduğunu ve bir de mezarlık ziyareti yapacağımızı belirterek hatırladık. Bunun üzerine sabahtan beri bizim geleceğimizi bildikleri için beklemekte olan diğer köylüleri daha fazla yormadan ve onlara bir an evvel ulaşmak üzere, ikinci köydeki taziye çadırına doğru hareket ettik.

İkinci taziye çadırın da aynı birincisi gibiydi. Yine aynı sayıda insan vardı; yine aynı donuk gözlerle ve acı ile bakıyorlardı. Yine aynı şekilde yarı Kürtçe yarı Türkçe geldiğimizden memnun olduklarını ve teşekkür ettiklerini belirttiler. İkinci taziye çadırındaki kısa sohbetten sonra, mezarlık ziyaretine gittik.

Mezarlık Ziyareti ve Olayın Gerçek Yüzü

35 Kürt emekçinin mezarları yamaca uydurulmuş bir S harfi oluşturacak şekilde üç uzun sıra halinde dizilmiş ve etrafları briketle çevrilmiş mezarlardı. Hepsi gül ve karanfillerle donatılmıştı; bazılarının başucuna asılmış PKK bayrakları dikkat çekiyordu. Cesetler ayırt edilemediği için yan yana ve aynı anda gömülen cenazeler, bir nevi toplu mezarlık oluşturuyordu.

Mezarlık ziyareti sırasında konuşan biri, 'biz kaçağa her zaman gideriz, giderken karakollar haberdar edilir, dönüşlerimiz de haberli olur' diye anlattı. Son seferin de böyle olduğunu söyledi. Aynı köylü, kaçağa gittiklerinde en fazla beşer kişilik gruplar halinde gittiklerini ve bu grupların aralarında bin, bin beş yüz metre mesafelerle hareket ettiklerini söyledi. Bize olayı anlatan köylüler her seferde iki kilometre menzilli telsizlerle aralarında haberleşerek gittiklerini de belirttiler. Olay günü de geçişlerin her zamanki gibi haberli olduğunun altını çizdiler.

Ne var ki bu kez sınıra vardıklarında grupların teker teker askerler tarafından durdurulmuşlardı. Otuz sekiz kişinin bir arada toplanması böylelikle sağlanmıştı. Gruplar topluca bir araya getirildikten sonra, karakol askerleri aniden geri çekilmiş ve bunun ardından gecikmeden beliren F16'lar bombardımana başlamıştı. Köylülerin anlattığına göre bu planlı saldırının bilançosu üç yaralı ile otuz beş ölü idi (daha sonra otuz dört kişi diye bildirildi).

Bu kısa özetten anlaşılacağına göre, medyada 'İstihbaratı kim verdi?', 'silahlı kuvvetleri kim yanılttı?' gibi sorularla kafa karıştıran yayınların gerçekle bir ilgisi yok. MİT 'biz istihbarat vermedik'

derken yalan söylemiyor; ama yalan söylemeden gerçeğin üzerinin örtülmesine katkıda bulunuyor. Hükümet çevreleri ve AKP'nin yedek lastiği CHP ise ciddi tavırlarla 'olayın titizlikle araştırılması gerekir' derken aslında araştırılacak bir şey olmadığını ört bas ediyor. Her şeyin apaçık ortada olduğu gerçeğinin üzerini örtmek istiyorlar.

Mezarlık ziyareti sırasındaki sohbetlerde köylülere Uludere kaymakamının neden hırpalandığını da sormayı ihmal etmedik. Bu konuda hepsi hiç tereddüt etmeden cenaze sahiplerini tahrik edenin bizzat kaymakamın kendisi olduğunu belirttiler. 35 kişinin kendi sorumluluk alanında yürütülen bir tertiple öldürülmesinin sorumluluğunu taşıyan Naif Yavuz, timsah gözyaşlarıyla geldiği Gülyazı'daki taziye çadırını ziyareti sırasında, daha gelir gelmez öldürülen köylülerin resimlerinin kaldırılmasını istemişti ve bu da haliyle cenaze sahiplerinin ve oraya taziye için gelen kitlenin öfkelerini kabartıp tepkisine neden olmuştu. Kimbilir, belki de kaymakam taziye çadırına Başbakan'ın, kendisinin ve karakol komutanının Türk bayraklarıyla süslü resimlerinin asılmasını bekliyordu. Bu tavır göz önüne getirildiğinde, orada toplanan kitlenin provokasyon için Naif Yavuz'dan başka bir 'provokatöre' ihtiyaç olmadığı da aşikar görünüyordu.

Üçüncü Taziye Çadırı ve Geri Dönüş

Bu söyleşilerin yapıldığı mezarlık ziyaretinden sonra, üçüncü taziye çadırına gittik. Hava iyice kararmış ve soğumuştur. Son taziye çadırına vardığımızda üç yerde ateş yakılmıştı. Yine yüze yakın insan toplanmıştı. Bizi sabahtan beri orada

beklediklerini öğrendik.

Yine taziye ve ölenler için Fatiha okunmasından sonra sohbet başladı. Ziyaretçi heyet sözcülerinin konuşmaları bittikten sonra, köylülerden bir kişi konuşmak istediğini bildirdi. Konuşmasında doğrudan vekillere seslenerek, "Vekilim, köylülerim beni hain ilan ettiler; ben hain değilim. Bakanların ziyareti sırasında, basın toplantısındaki 'Türkiye'nin başı sağ olsun' gibi sözlerimden dolayı beni dışladılar. Hata ettiysen özür dilerim. Ben hain değilim. Ölenlerin içinde benim de yeğenlerim var. Benim de canlarım gitti. Kusurum varsa özür dilerim" dedi.

Daha sonra söz alanlar arasından bir genç de 'Benim babam da bu saldırıda öldü. Duyduğumuza göre bunun için tazminat vereceklermiş. Verecekleri tazminat babamı geri getirecek mi?' diye sordu.

Bir genç kız ise 'Babam korucu, ben de korucuyum, Erdoğan bize bundan dolayı iyi bir ödül verdi. Bu bize ders oldu' dedi. Bir başka genç ise; 'Türkler bizden ne istiyor?' diye sordu. Bir başkası; 'Özür dilemezlerse ve tazminat ödemezlerse biz buralardan göçüp gideriz' dedi.

Karşılıklı sohbet bu çerçevede sürdü. Sonra geldiğimiz araçlara binip, dönüş yoluna koyulduk. Şırnak'ta belediye tarafından hazırlanmış olduğu yemeği topluca yedikten sonra, tekrar yola koyulup saat bir buçukta Diyarbakır'a vardık. Diyarbakır'dan döndükten sonra, yani 6 Ocak Cuma günü saat 14'de websitemizde de metni bulunan basın açıklamasını yaptık ve dönüş yoluna koyulduk.

Roj TV'nin uydu erişimi engellendi

Roj TV'nin yayını 22 Ocak akşamından itibaren kesintiye uğradı. Bunun nedeni, Roj TV'nin uydu üzerinden yayın yapmasını sağlayan ve Fransız devletin büyük ortağı olduğu Eutelsat şirketinin 'Roj TV'nin arkasında bir terör örgütü olduğunun anlaşılması' üzerine sahibi olduğu uydu üzerinden yayın yapmasını durdurduğunu açıklaması oldu. Eutelsat bu kararını Danimarka'da sürmekte olan Roj TV hakkındaki davanın iddianamesine ve mahkeme kararını bahane ederek açıkladı. Bir süredir Roj TV'nin sahibi olan şirketin kurulu olduğu Danimarka'da TC'nin baskıları sonucunda açılan bir dava sürmekteydi. Bu davanın iddianamesi Roj TV'nin AB nezdinde terör örgütü olarak kabul edilen PKK ile ilişkili olduğunu ve bu nedenle kapatılması gerektiğini iddia etmekte ise de, Mahkeme iddiayı kabul etmekte birlikte kapatma kararını almaya mezun olmadığını belirterek savcının talep ettiğinin dörtte biri kadar bir para cezası kesmekle yetinmişti. Bununla birlikte, Eutelsat aynı iddianame ve kararını bahane ederek Roj TV'nin uydusunu üzerinden yayın yapmasını engelledi.

Kuşkusuz bu son olarak Roj TV adıyla yayın yapan televizyonun başına ilk kez gelmiyor. Daha önce de gerek Med TV'ye, gerekse de Medya TV'ye (o zaman daha ziyade İngiltere'nin inisiyatifiyle) benzer bahanelerle engellemeler getirilmişti ve bu engellemelere rağmen yayın faaliyeti önlenememişti. Roj TV'yi çıkarımlar bugün buldukları noktaya gelinceye kadar bir çok benzer başka engelleme karşılaşıp bunlara aşarak bugün buldukları noktaya gelmiş bulunuyorlar. Daha önce gazete büroları matbaaları kundaklanıp bombalanarak çalışanları katledilerek ve tehdit altında tutularak

Roj TV'ye kadar erişen hareketin bu son engellemeyle durdurulabileceğini sanmak yersiz olur. Hiç kuşkusuz bu faaliyetin arkasında duranlar 'güçlükler üstesinden gelmek, engeller aşılacak içindir' düsturunu çoktan beri öğrenmiş oldukları için, bu köstekle de durmayacaklardır.

Her ne kadar bu son engelleme girişimi Roj TV'nin arkasında duranlar için ilk değilse de Eutelsat'ın Roj TV'ye yönelik engelleme girişimi Fransız emperyalizminin hizmetinde bir kuruluş olan bu şirketin ilk vukuatı değil. Bu nedenle söz konusu şirketin önceki bir vukuatını hatırlamak bu olayın ardında neyin yattığını görmek için anlamlı olur.

Dünyanın uydu üzerinden yayın yapılmasını sağlayan en büyük üç şirketinden biri olan Eutelsat, yaklaşık 5 bin civarında kuruluşu hizmet vererek, 120 milyon eve TV, video, yahut radyo yayınlarının ulaşmasına aracılık ediyor. Eutelsat daha önce de, 2008'de, tam Pekin olimpiyatlarına üç hafta kala Çin yönetimine muhalif yayın yapan NTDTV adlı televizyonun kendi uydusunu üzerinden yayın yapmasını 'teknik bahanelere' sığınarak durdurmuştu. Oysa o sıralar başka ülkelerde olduğu gibi, Fransa'da da Tibet sorunu nedeniyle Pekin olimpiyatlarının boykot edilmesi doğrultusunda demagojik kampanyalar yürütülüyordu. Eutelsat'ın 'teknik' bahanesinin ardında Fransız emperyalizmi ile Çin yönetimi arasındaki son derece derin ekonomik çıkar ilişkileri olduğu o zaman Sınır Tanımayan Gazetecilerin tertiplemediği bir medyatik tuzak sonucunda ortaya çıkmıştı. Eutelsat'ın Çin yönetiminin Fransız finans kapitaline bir takım 'kolaylıklar' sağlanması karşılığında bir jest olarak NTDTV'nin yayını engellediği bu girişim sayesinde

kanıtlarıyla ortaya dökülmüştü. Roj TV'nin engellenmesini ilk protesto edenlerin arasında da Sınır Tanımayan Gazeteciler var.

O nedenle Eutelsat'ın hangi bahanelere sığınarak kararını gerekçelendirdiğinden ziyade bu kararın hangi konjonktürde gündeme geldiği önemlidir. Bu karar tam 'soykırımı inkar suçu' hakkındaki yazsa nedeniyle Fransa-Türkiye ilişkilerinin gerginleştiği ortamda TC hükümeti Fransa'yı ekonomik boykotla tehdit etmekte olduğu koşullarda gündeme gelmiştir. Eutelsat'ın önceki sabıkası göz önüne alındığında Fransız emperyalizminin şimdiden TC ile pazarlık etmek üzere tedbir almakta olduğunu düşünmek için gereğinden fazla neden var.

Öte yandan bu karar sadece Fransız emperyalizminin hizmetindeki bir kuruluşun iç yüzünü ortaya dökmek için vesile sunmuyor. Aynı zamanda da TC temsilcilerinin iki yüzlü maskesini düşürmek için bir vesile sunuyor. Bilindiği gibi Fransa'da gündemde olan yasa tasarıları arasında TC'nin üzerinde durduğu başlıca demagojilerden biri, bu yasa ile düşünce özgürlüğüne engel çıkarıldığı hakkında idi. Tam bu tartışmaların ortasında aynı Fransız devletin bir TV'yi yasaklaması konusunda ise elbette bu şöven ve sosyal şövenlerle onların şaşakçıları seslerini çıkarmamaktadır ve çıkarmayacaklardır. Zaten onlar Roj TV'nin Türkiye'de yayın yapmasına izin vermek bir yana uzayda bile durdurulması için yıllardır kampanya yürüten şarlatanlardır. Bu gerçek de bu vesileyle ortaya konmalıdır.

Öte yandan bir başka tesadüf, bu gelişme tam da Hrant Dink'in öldürülmesi hakkındaki davanın

siyasi değil münferit bir suç olduğuna ve bu cinayetin ardında devletle içli dışlı bir örgütün bulunmadığına tam da ölüm yıldönümünde karar vermesi üzerine geldi. Oysa Hrant bir gazeteci değil miydi? Sesini kırmak için yürütülen alçakça medyatik kampanyaların ardından devlet ve faşist çetelerin tertibiyle öldürülmemiş miydi?

Elbette bu olayların faileri ve onların arkasındaki güçlerin üzeri örtülecektir. Ama aynı zamanda güya ermeni sorunu hakkında duyarlılığını sergileme iddiasında olan Fransız emperyalistlerinin bu dava nedeniyle Türkiyeli ortaklarının üzerine yürümeişini, tersine Roj TV'yi engelleyerek pazarlık kapısı açmakta oluşunu da teşhir etmek gerekir.

Roj TV'nin arkasındakilere gelince. Onlar bugüne TV ile geldiklerinin farkındadır. TV'nin nasıl meydana geldiğini de en fazla onlar bilmektedir. Bütün teknik imkanlardan mahrum edilseler de, tıpkı Uludere'deki mezarların üzerinde dalgalanan bayrakları indirmedikleri gibi, TV izleyicileri ile birebir temas halinde olmalarına engel olamayacaklarını da bilmektedirler.

Bu çerçevede, bir başka husus ise Roj TV'nin sadece Kürtlerin sorunu olmadığını Türkiye'de demokratik haklar mücadelesi yürütenlerini tümünün sorunu olduğunu dile getirmenin tam zamanıdır. Daha önce başka örneklerde olduğu gibi, bu sefer de daha güçlü bir biçimde Roj TV'ye sahip çıkmanın zamanıdır. Böylece HDK çerçevesinde bir araya gelen güçlerin Kürt hareketinin sırtında siyaset yapmak isteyip istemediklerini göstermeleri için de iyi bir fırsat belirmektedir. Bunu görmek için önümüzdeki günleri ibretle izlemek gerekiyor.